

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁS SZAKSZERVEZET MSZOSZ-DÍJAS LAPJA

2005. SZEPTEMBER–OKTÓBER

„A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze.”

(A Magyar Köztársaság alkotmánya 61. § [1])

„Olyan Postás Szakszervezetet akarunk,

amely az európai típusú érdekvédelmet és érdekképviseletet valósítja meg, akcióképes, öntudatos, és az érdekegyeztetés minden szintjén csak addig kompromisszumkész, ameddig a kollektív alku a munkavállalók érdekeit alapvetően nem sérti. A Postás Szakszervezet célja, hogy a munka világához kapcsolódó jogszabályok betartása elemi követelmény legyen, és az általa képviselt munkavállalókat egyenrangú feleknek tekintse a munkáltató.”

Részlet a Postás Szakszervezet programjából, amelyet mellétként közlünk a lapban.

A Postás Szakszervezet Programja

Szeptember

Lengyel Géza

Szeptember

*Míg csengő hangja jelez
tanulásra
s míg szántani traktorok
ezre vonul,
langyos-szelidült
sugaraknak az árja
bársonyként simogat
hangtalanul
fejkendős nénike sápatag arcát
és parti fővényre kiült csecsemőt –
bát itt ama fény a gazda mit
úgy várt –
aszu-bort hoz, munkából eredőt
s mert tőle a búcsú nemsokára
eljő, bokrok fák lombja üde
zöld
helyett kármin-vörös
óarany-sárga
díszes köntösbe felöltözött.
Szarvas bóg,
visszhangzik begyodalt,
hallgatja vadász
no és te meg én –
nagy távollból búcsúztató dalt
tücsök pirreg feledés mezején.*

Szeptember elseje – a II. világháború kezdete

Engedjék meg, hogy szeptemberről szóló cikkemet egy könyvvel, egy különleges, legalább is ma különlegesnek számító művel kezdjem, azaz a benne lévő idézeteket mutassam be történeti kedvelő olvasóimnak. A világtörténelem leggyászosabb napjáról, 1939. szeptember elsejéről és az azt megelőző hónapokról a világtörténelem egyik legpofátlanabb könyvéről van szó, melyben Hitler Lengyelországot és Angliát teszi felelőssé a háborúért. Érdekes elolvasni egy részletet e felháborítóan hazug, pofátlan, göbbelsi propagandaszövegéből, amely Rudolf von Wehr Itgy kezdődött című hazugság gyűjteményében található. Íme néhány részlet egy legújabbkori farkas és bárány meséből. Mai olvasónk nemigen találkozhattak ilyen magyarázattal: „Lengyelország: A Warthe melletti Lanzbergből jelentik, hogy egy menekülő német csoport a Warthen átúszva igyekezett német területre érni. A lengyel őrszemek a vízben úszó németek közül ötöt agyonlőttek. A birnbaumi járásban kóborló lengyel bandák az összes német tanyákat felgyújtották... Varsó: A kosteni kerületben a racotí német evangélikus templomot kifosztják és elpusztítják. Hallkirchenben a lengyel felkelők Schenk lelkészt szuronyokkal gátolják, hogy egy haldoklónak... az utolsó úrvacsorát nyújthassa...” „A birodalmi kancellári hivatalba most már Lengyelország minden részéből érkeznek a vészjósló jelentések: lengyel csapatmozdulatok a német határ ellen, főleg azonban csapatösszevonások Danzig körül: a szabad várost súlyos veszély fenyegeti.” „Európa békéje, amelyben a Führer olyan szilárdan hitt, már elveszett. Akkor a lengyel bandák által lemészárolt németek vére hiába ömlik. A Führer megáll. A mély ránc eltűnt homlokáról. Arca világosságot sugároz és csak a szája szögletében bujkál egy keserű mosolyféle. Most már tudja, hogy a sors nem kíméletes vele szemben. Tudja, hogy Danzigért is harcolnia kell és pedig véresebben, keményebben, elszántabban, mint eddig bármilyen másért... A Führer döntött. Kiadja a parancsot: a német csapatok négy óra negyvenöt perckor megindulnak. A közeli Szentháromság templom harangja éppen üt, hajnali négy óra van...”

1939. szeptember 3-án délelőtt 11 óra 45 perckor a német ügyvivő, *dr. Kordt*, Halifax miniszter jegyzékét kapja kézhez, amelynek utolsó bekezdése így szól: „Van szerencsém Önnel közölni, hogy országaink között ma, szeptember harmadikán délelőtt 11 óra óta hadiállapot van.” A náci szerző következtetése „logikus”: „...az

angol kormány viseli a felelősséget mindazokért a szerencsétlenségért és szenvedésért, amely most a népekre szakad és szakadni fog.”

A szüret, a bőség és az öröm hónapja

De a rettenetes és pofátlan politikai hazugság után, nézzük a békésebb szeptembert a szüret, a bőség, az öröm és egyben az elmúlás, a melankólia, a Mérték vagy Szent Mihály havát, a vénasszonyok nyarát, amely azt jelképezi, hogy életünkben e két véglet és fokozatai egyaránt megtalálhatóak. Amikor

**„Őszbe csavarodott a természet feje,
Dérré vált a harmat, hull a fák levele,
Rövidebb, rövidebb lesz a napnak útja,
S hosszúkat alszik rá,
midőn megfutja”.**

Így versel Arany az őszi és aztán az ősztoldiról.

„Bombával és ökörnnyállal kezdődik – írja Márai Sándor a Négy évszak című könyvében –, a végén természetesen verssel ér véget, melyben minden rögzítve van, amit e pillanatról rögzíteni lehet. Ez a vers különlegesebb a világirodalomban, mint egy eltevedt bolygó, melynek

semmi köze a naprendszerhez, honnan elszakadt. Tartalma szegényes. Mindössze arról szól, hogy még nyílnak a völgyben a kerti virágok, s a huszonnégy éves költő neszeli az öregséget, az elmúlást, a szerelem állhatatlanságát. Ezenfelül még a világmindenség is benne van, s minden, amit az ember étellel és halállal kapcsolatban érez.”

Skandalva mondjuk és lassan kortyoljuk, mint a tokaji aszút, minél tovább tartson az élvezet:

**„Még nyílnak a völgyben a kerti virágok,
Még zöldel a nyárfa az ablak előtt,
De látod amottan a téli világot?
Már hó takarja el a bérci tetőt.
Még ifjú szívemben a lángsugarú nyár/
S még benne virít az egész kikelet,
De íme, sötét hajam őszbe vegyül már,
A tél dere már megüté fejemet.
Elhull a virág eliramlik az élet...”**

☞ Folytatás a 37. oldalon

Elfogult jegyzet

*Soha ne feledjük,
honnan
indultunk!*

Mundruczó Kornélt, a Postás Szakszervezet többször újjáválasztott elnökét, aki közel fél évszázada postás, húsz éve ismerem és kilenc éve, mint a Postás Dolgozó felelős szerkesztője napi munkakapcsolatban vagyunk. Félszavakból is megértjük egymást, ismerem minden gesztusának, arcrándulásának üzenetét. Ismerem jókedvűnek, rosszkedvűnek, idegesnek, felszabadultnak. Életem meghatározó egyéniségei közé tartozik. Sokat tanultam tőle. Elfogult vagyok vele kapcsolatban. Eleinte idegesített mindig kiegyensúlyozásra, kompromisszumra törekvése, ravasz diplomáciája, de mindig kiderült, az eredmények őt igazolták. Egy hatalom nélküli elnök egyetlen hatalmával élt: mértéktartó egyéniségével, emberségével, odafigyelésével, szakmai tudásával. Az elnök úr azt tartja: *„Tudnia kell az embernek a mindennapjait úgy megélni, hogy ne legyenek naponta konfliktusai, hogy kisebb-nagyobb összezördüléseket le tudjon csendesíteni. Én azt hiszem, hogy ezek teszik értelmesebbé az ember mindennapjait, akár munkahelyen, akár azon kívül. Nem ártani senkinek.”* Nos, ezzel egyetlen

Mundruczó Kornél közel másfél évtizede nagy-nagy türelemmel, olykor önmagát emésztve viseli posztjának minden nyűgét és időnkénti sikerét, amelyet nem tagadja, munkatársainak tulajdonít. Az elnök úr, hatvanhat éves, magas homlokú, kissé kopaszodó kreolbőrű ember, nyugalmat árasztó, diplomatikus szakszervezeti vezető, aki ha egy mód van rá, megegyezésre, kiegyezésre, békességre törekszik. Ezért szeretik, akik szeretik, és ezért nem szeretik, akik nem ismerik el hasznosnak ezt a magatartást vagy esetleg irigyek. Mundruczó Kornél jóindulatú, aki bizalmat előlegez mindenkinek, és ha sértés éri, nem mutatja sértettségét, véleményét többnyire magában tartja, ami hasznos a mindennapi életben, de aminek időnként

egészsége látja kárát. Ha mégis elmondja, azt tapintatosan teszi, mert tiszteli partnereit. Minden konfliktusát szívére veszi, s ezt a vérnyomásmérője rendszeresen ki is mutatja. Lelkében a racionalitás és érzelem gyakran kerül konfliktusba, mert az észszerűség sokszor olyan cselekvésre kötelezi, ami ellen szíve berzenkedik.

E tulajdonságokat nagyban meghatározta lelkész édesapja, aki szelíden szoktatta hozzá a koránkeléshez, amivel Mundruczó Kornél, ha nem is aranyat, de nagy előnyt szerzett a későn kelőkkel szemben. Édesapjától tanulta a szorgalmat, a paraszti bölcsességet, a 2x2 józanságát és édesanyjától kapta a szeretet, a jóindulatot, hogy számára egy-egy ember vagy csoport ügyét nemcsak elvégzendő feladatként kell intéznie, hanem a humánus oldaláról is meg kell vizsgálnia: mi lesz a hatás.

Az elnök úr 1939. május 22-én született az Ikrek csillagkép jegyében, amelyről egy tudós horoszkópus ezt jósolja: *„Mint egy csodálatos, élénk színekben pompázó rózsabimbó, úgy feslik ki előtted a 2005-ös esztendő, kedves Ikrek. Az univerzum egy olyan ritka és emlékezetes évet tartogat számodra, mellyel elegánsan és könnyed stílusban intbetsz búcsút a múltnak. A feszültségekkel, csalódásokkal és visszaesésekkel tarkított évek lassan a feledés homályába vesznek.”*

Én ugyan nem hiszek a jósoknak, de ez esetben kivételt kell tennem, mert valóban illik ezen előrejelzés Mundruczó Kornélra, aki évvégén elbúcsúzik közel fél évszázad után szeretett, olykor idegesítő postájától és a postásoktól, negyvennyolc és fél évi szolgálat után, mert szolgálatnak tekintette hivatását. 1957-ben friss gimnáziumi érettségivel érkezett szerencsét próbálni egy Hajdú-Bihar megyei kis faluból, Zsákáról Budapestre egy kíváncsi érettségizett fiatalember, hogy önálló, felnőtt életét megalapozza. Rendszeres helyettesként kezdte sok kis

Tamási Lajos
Egy kicsi jót

*Mindennap valamit,
ami erőből telik,
rosszkedvűnek vidámra fogott szót,
egy kicsi jót.*

*A kölyöknek, ha semmi mást,
csak váratlan simogatást,
a vénnek az öregség
bajaira egy jóestét.*

*S mondjuk, hogy föltárcsázod
a rég hallott barátot,
vagy bekopogatsz:*

– Barátom – kérde – hogy vagy?

*Ne lesd a hősi végszót
egyszerűen csak tégy jót,
csak szóra sem valót,
egy kicsi jót,*

*csak vedd magad a bánat
elé egy szalmaszálnak,
s légy a közöny, gyanakvás, önzés ellen
nyugtalanító szellem.*

*Az ember bekerítve
birkózik vasra-bitre,
maga se tudja szinte:
önként vagy kényszerítve,*

*hogy ő ad, vagy csak adják,
ő fut, vagy csak futtatják,
verik, vagy ő ver,
s meddig győzi erővel?*

(A Hazatérés című kötetből, 1968)

Nógrádi- és Pest megyei postát, postást megismert, bejárta a Budapest vidéki igazgatóság, majd minden települését. Kitanulta a postás szakmát, volt munkaügyi előadó, belső ellenőr, szervezési előadó, szervezési, majd munkaügyi osztályvezető. Aztán a BUVI TSZB-titkárának választották, másfél évtizede pedig az ország egyik legnépesebb szakszervezetének, a Postás Szakszervezetnek elnöke lett. Mindig hangoztatta, **Soha ne feledjük, honnan indultunk!**

Hogy szerencséjét megtalálta-e az nézőpont kérdése, de annyi bizonyos, meghatározó egyénisége a Postának, a Postás Szakszervezetnek, akit nem lehet kihagyni sem a Posta, sem a Postás Szakszervezet történetéből. Ezt bizonyítja, hogy a Postai Világnap alkalmából, először őt tüntették ki Postai Életműdíjjal.

Udvarhelyi András

„Oklevél Mundruczó Kornél részére, kinek a postaszolgálat fejlődése, társadalmi megbecsülése érdekében végzett kiemelkedő tevékenységéért a Magyar Posta Rt. vezetése a Postai Életműdíj elismerést adományozta. Aláírás: Csáki György elnök, dr. Szabó Pál vezérigazgató. Kelt, Budapest, 2005. október 7.”

Életműdíjjal tüntették ki Mundruczó Kornélt

„Minden postásnak köszönöm...”

Magyar Posta történetében először **Mundruczó Kornél**, a Postás Szakszervezet elnöke kapott Postai Életműdíjat. A cégnél töltött csaknem félévszázados tevékenységét a **Postai Világnap központi rendezvényén, október 7-én az Iparművészeti Múzeum aulájában adta át dr. Szabó Pál**, a posta vezérigazgatója a meglepett és meghatott elnöknek. Pár nappal később, irodájában kerestem fel **Mundruczó Kornélt**, s arról beszélgettünk, milyen érzés volt átvenni és mit jelent számára ez az oklevél és a vele együtt kapott szobor, amely a **Monarchia első magyar posta vezérigazgatóját, Gervay Mibályt** ábrázolja.

– Rendkívül fegyelmezett volt a javaslattevő, – válaszolt meghatottan a kitüntetett –, még véletlenül sem kaptam olyan jelzést, hogy ez a nap számomra felejthetetlen lesz. Ugyanis minden évben meghívást kapok a Postai Világnap rendezvényére, és természetesen, mindig elmegyek, most is ez történt, s úgy mentem oda, mint máskor. Amikor a műsorvezető megköszönte a vezérigazgató köszöntőjét, és egyben felkérte, hogy adja át az elismerése-

ket, először a Postai Életműdíjat **Mundruczó Kornélnak**, könnybe lábadt a szemem. Abban a szent pillanatban azt éreztem, hogy a részvénytársaság teljes vezetése és korábbi vezetése is negyvennyolc és fél év munkáját ismerte el. Óriási dolog, hogy ezt a kitüntetést közel háromszáz postás kollégám előtt vehettem át, azokkal a méltató szavakkal, amit az átadás perceiben műsorvezető rólam mondott. Nagyon meghatódtam és most is így érzem. Én jól éreztem magam a Postán, igazán otthon éreztem magam, családban éreztem magam, és megbecsült postásként dolgozhattam. A kitüntetés átvétele után, amikor kicsit lehiggadtam, eszembe villant, de jó lenne, ha itt ülnének szüleim, akiknek mérhetetlenül sokat köszönhetek. Ha látnák, mire vitte a fiúk. Eszemben járt, hogy 1993 októberében én kísérem őket a Parlament Munkácsy termébe, nem tudtuk, hogy miért kell feljönni az Országházba, ahol aztán 83 éves édesapám lelkészi és 78 éves édesanyám pedagógusi életművéért vehetett át elismerő kitüntetést az akkori miniszterelnöktől. Ők ugyanúgy meglepődtek és meghatódtak, mint én most a Postai Világnap ünnepségén.

Ez a viaszpecséttel ellátott oklevél, amelyet az elnök és

a vezérigazgató úr írt alá, nekem nagyon, de nagyon sokat jelent. Talán életem legnagyobb elismerését. Büszke vagyok rá, én kaptam, de sok kollégámnak köszönhetően is, azoknak, akik elindították a pályán, azoknak, akik segítettek, azoknak a szakszervezeti tisztségviselőknek, akik 15 éve melletttem voltak, de azoknak is, akik sokszor kritikával illeltek, ezzel is biztatást adtak, lehet ezt a munkát jobban

végezni. Ma a Benczúr Házban a választmány minden egyes tagjának köszönetet mondok, és most pedig a lapunk hasábján keresztül minden postásnak.

Udvarhelyi András

Alapszervi választások 2005.

A Postás Szakszervezet rendkívüli kongresszusa által meghatározott időben, rendben lezajlottak a szakszervezeti alapszervek tisztújító taggyűlései.

A központi területi szakszervezeti bizottság megfelelő ütemezéssel, segédanyagokkal látta el az alapszervezeteket. Ennek eredményeképpen összesen huszonegy helyen, a postákon és az igazgatósági törzsben érvényesen és eredményesen lezajlottak a választások.

A gazdasági iroda alapszervezete megszűnt, tagjainak többsége a törzsi alapszervezetbe lépett be.

Az SZB-k élén hat helyen történt változás. A 62-es, 3-as és 4-es postákon nyugdíjazás miatt nem indultak a tisztségek eddigi betöltői. **El-Sagbírné Patáky Magdolna** választmányi tag, **Horváth Istvánné, Ginczli Jenőné** nagy tapasztalattal bíró kollégák, tíz-tizenöt éven keresztül képviselték a dolgozók érdekeit alapszervek titkáráként.

Pesterzsébet 1-es postán és az igazgatósági törzsből a titkárok szakmai feladatai nem tették lehetővé, hogy továbbra is ellássák funkciójukat. **Nagy Miklósné** és **Kovács Györgyné** egyéb választott tisztséget töltenek be a 2005–2010-ig terjedő ciklusban. Sashalom 1-es postán megszűnt a titkár munkaviszonya.

Agilis, ambiciózus, kollégákat választott a tagság a leköszönők helyébe. Beilleszkedésüket a titkárok és a területi bizottság egyaránt segíti. A központi régió alapszervezeti titkárainak átlag életkora jelenleg negyvenhét év.

A választmány elfogadta

meg, köszöntötte a megjelenteket, majd meghatottan számolt be arról, hogy a Postai Világnap alkalmából először a Posta történetében Postai Életműdíjban részesült. A tisztségviselők pezsgővel köszöntötték a meghatott elnököt. Ezután a választmány tanácstermében megvitatta és elfogadta az elnökség és a bizottságok által többször átdolgozott, a Postás Szakszervezet IV. kongresszusára készített dokumentumokat: az elmúlt öt év tevékenységét tartalmazó beszámolót, a 2005–2010-re előirányzott programot, az új szervezeti és működési szabályokat, és a választási szabályzatot.

- u -

Szegő Róza a Központi Igazgatóság Területi Szakszervezeti Bizottság új titkára

Célom a szakszervezet ütőképesebbé tétele

A Postás Szakszervezet Választmányának tagjaként 2004. február 6. óta képviseli a Központi Igazgatóság dolgozóinak érdekeit a bérmeállapodások előkészítésében, bértárgyalásokon.

Szegő Róza harminc éve postás. Az érdekvédelemmel töltött húsz év alatt munkája kiemelt részét képezte a bérek alakulásának vizsgálata, szakmai előterjesztések elemzése.

Horváth Éva TSZB-titkár nyugdíjba vonulása után megbízták a titkári feladatok ellátásával. Másfél év múlva 2005. szeptember 22-én a központi régió szakszervezeti bizottságának titkárává választották.

Eredményeink, kudarcaink az enyémeink is

Szegő Róza készítette azokat az elemzéseket, melyek a budapesti 114-es posta kézbesítőinek sztrájkja során lehetővé tették a bérrendezést az igazgatóság valamennyi kézbesítője számára. Ő vezette azokat a tárgyalásokat, melyek során megakadályozták, hogy a hírlapárusítás kiválását követően több millió forint nagyságrendű bértömeget vonjanak el az igazgatóság dolgozóitól. Jelentős eredmény, hogy ez az összeg is béremelésre fordítódott. Egyik legnagyobb sikerének Doros Béla egykori vezérigazgatóval történt tárgyalásokat tartja. Elérték, hogy az igazgatóság, gazdálkodásának felülvizsgálata után négyszázmillió forintot kapjon közgazdasági szabályozókon keresztül. A választható béren kívüli juttatások tárgyalása során Szűts Ildikó, vezérigazgató-helyettes asszony elfogadta Szegő Róza javaslatát egy újabb választható csomagra, amelyet 2002-en választottak. Ez lett a hetedik legnépszerűbb csomag.

Legalább ennyire fontos a mindennapi munkát megnehezítő gondok, akadályok elhárítása. 2004-ben a Váci út 98. szám alatti fenntartási üzem műszeréseinek, esztergályosainak munkaruha-ellátási gondjait oldotta meg azáltal, hogy az SAP-rendszerbe betápláltatta a megfelelő adatokat. A 62-es és 114-es posta jelzése alapján Szűts Ildikó vezérigazgató-helyettes asszonynak írt levelével elérte, hogy egyértelművé váljon, mely munkakörökhöz jár pénzkezelési pótlék. Neki is köszönhető, hogy az I.–III. osz-

tályú posták is jogosultá váltak az összevont munkahelyi pótlékre és a Budafok 1-es posta kézbesítő termét felszerelték klímaberendezéssel. Közbenjárására futár vitte ki a három hónapja visszartartott jövedelemigazolásokot a 62-es postára. Pestlőrinc 1-es számú postájának 024-es járatára sikerült visszaállíttatnia a járatkísérést.

Milyen legyen a szakszervezet?

■ Mikor került kapcsolatba először az érdekvédelemmel?

– Jelentősebb szerepet a tiszti képzés elvégzése után, a budapesti 114-es postára kerülésem idején vállaltam először. '85-ben keresett meg az akkori TSZB-titkár, hogy legyenek a munkatársam.

■ Ősszel megválasztották arra a posztra, amit eddig megbízással töltött be. Izgult?

– Természetesen, hiszen kettős jelölés volt. A másik jelölt Szócs Ferenc alapszervi titkár a szállítási tagozat igen aktív tagja, és ezen a területen jó szakember. Mindenesetre bíztam a többség támogatásában, ami eddigi, megbízott titkárként végzett munkám elismerését is jelentette egyben. Végül negyven választó közül harmincheten szavaztak rám.

■ Miért esett önre a választás?

– Talán az elmúlt másfél év miatt. Kicsit felpezsdítettem a szakszervezeti munkát, javítottam az információáramlás minőségén. A felém jelzett bajokra rövid időn belül, általában sikerrel reagáltam, ezáltal sokak bizalmát sikerült kivívnom. Bizonyára az is közrejátszott, hogy a választás alkalmával megfogalmazott céljaim a realitás talaján álltak.

Szegő Róza 1957. március 18-án született Tiszacsegén. A hajdúnánási Kőrösi Csoma Sándor gimnáziumban érettségizett, majd 1975. november 13-án lépett be első munkahelyére, a debreceni 2-es számú postára. 1982-ben tiszti tanfolyamra küldték Budapestre. A képzés után a fővárosi 114-es posta kézbesítői osztályán töltött be előadói munkakört. A felvételi szolgálat szinte valamennyi beosztásában dolgozott, így szereve jó rálátást a postai tevékenységek széles körére. 1985-ben felvételt nyert a győri műszaki főiskola postaiüzemi szakára, amelyet munkája mellett végzett. 1989-ben megszerezte az üzemmérnöki diplomát. Ugyanebben az évben lett a Postás Szakszervezet Budapesti Területi Szakszervezeti Bizottságának (TSZB) munkatársa.

■ Miként képzeled el a szakszervezet jövőjét?

– A szakszervezet felépítésének megváltoztatásáról megjelent előzetes elképzelések a központosítás irányába mutatnak. Én inkább a területi jelenlét erősítését helyezném előtérbe. Bizonyos döntési jogok központi ellenőrzés alá kerülése esetén munkánk jelentős szervezeti akadályokba ütközne.

■ A PSZ programja éppen a központ megerősítését szorgalmazza a területi jelenlét tartása mellett.

– A dolgozói érdekek, tagjaink megtartásának, tagságunk növelésének szempontjait kell szolgálunk. Ennek megfelelően kell tehát átalakítani a szervezet felépítését is. A túlzott centralizáció ez ellen hat, tagjaink elvesztésével járna. A helyi problémákat helyben kell kezelni. Az erős területi jelenlét erénye, hogy általa össze tudjuk fogni a tagságot, egyesíteni az egy postán dolgozó, de különböző szakmai feladatokat ellátó kollégákat.

■ Milyen szakszervezetet szeretne?

– Amelyben a területi, középszintű jelenlét továbbra is meghatározó. Olyan szakszervezetet, amely reális célokat tűz ki, és ezeket minden lehetséges eszközzel bevetve el is éri, tehát az eddigieknél is jobban megfelel a tagság elvárásainak.

■ Mennyire találja kielégítőnek a kapcsolatot a szakszervezet szintjei között?

– Megfelelőnek ítélem. A tagság viszont nem tájékozott kellő mértékben. Tehát meg kell találni és el kell hárítani azokat az okokat, amelyek ezt eredményezik. Fontosnak tartom a tagsággal való személyes kapcsolattartás erősítését is.

Tervek, célok

A TSZB-titkára elmondta, hogy a postások fizetését mintegy kilencven százalékkal kellene emelni, hogy elérje az európai átlagot. Hatalmas ez a hátrány, öt év alatt felszámolhatatlan. Elérhető cél viszont, hogy az ötéves időszak alatt a postás dolgozók bérszínvona felzárkózzon a nemzetgazdasági átlaghoz. További tervei közt szerepel

egy indítvány benyújtása a Kollektív Szerződés újabb módosítására többek között az egyenlőtlen munkaidő beosztás kérdésében. A szakszervezet ütőképesebbé tétele érdekében a TSZB-k számára is lehetővé kívánja tenni a közvetlen adatkérés, hiszen hozzájuk hasonlóan az igazgatóságok is régiós szinten tevékenykednek. Erre jelenleg csak a szakszervezet központján keresztül van lehetőség. Lényegesnek tartja a központi régió, különösen a fővárosi dolgozói kiemelt szerepének méltó, bérnövekedésben megnyilvánuló elismertetését. Rövid távú feladatának tekinti a munkahelyi körülmények javításában való aktív közreműködést.

Jüllich András

A tagság szavazott

Hol vannak a fiatalok?

Az alapszervezeti választások tapasztalatai

Csodák nincsenek

A tisztújítás, a bizalmiak, az alapszervezeti titkárok megválasztása mérföldkő, kiindulási és igazodási alap egy megújulás előtt álló szakszervezet életében. A Postás Szakszervezet novemberi kongresszusa előtt sikeres, de nem meglepő eredményt produkáló alapszervezeti választások folytak a nyár derekán, országsszerte.

Aki csodát várt, csalódott, nem volt földindulás, a tagság fegyelmelzeten, és „hiánytalanul” letette voksát, döntő többségében a régi, a már kipróbált, eredményesen tevékenykedő bizalmiak, titkárok mellett. Ez persze koránt sem annak jelzése a tagság részéről, hogy maradéktalanul elégedett a szakszervezete tevékenységével. Sokkal inkább annak belátása, hogy a korábbi értékek, eredmények megőrzése már önmagában is nagy dolog.

Különösen egy olyan szakszervezet életében, amely olyan sajátos helyzetben van, mint maga munkáltató is, az állami kézben lévő Magyar Posta. Kitéve a politika széljárásainak, a folytonosan változó menedzsment korszerűsítési, átszervezési, jó szándékú, de olykor meggondolatlan, eredménytelen rohamainak.

Mert mit vár, mit kíván a tagság, a magyar postás a kenyéradótól, a munkáltatótól és mit a saját érdekvédelmi szervezetétől? Mit vár a cég gazdájától, az államtól?

Védelmet a korábbi jogoknak

Az előbbtől: tisztességes munkáért – méltó bérezést, munkakörülményeket, lét- és megélhetési biztonságot, európai színvonalú szociális gondoskodást. A szakszervezettől ezek konzekvens, töretlen védelmét, kiharcolását a fentieknek. Csorbíthatlan megőrzését a korábbi, az eddig kiharcolt jogoknak, a bérben, juttatásokban követését az inflációnak, a postások lassan, de biztosan romló életkörülményeinek javítását. Hogy a legutóbbtól mit várhat, azt elmondotta Gyurcsány Ferenc miniszterelnök a Postás Szakszervezet rendkívüli kongresszusán, a közelmúltban. Szembe kell nézni a valósággal, ha fájdalmas is.

Szakszervezetünk elnöke mondta korábban – nem szó szerinti idézet –, hogy szinte minden ellene dolgozik társadalmunkban a mozgalmi munkának, a dolgozók, a munkából, bérből élők hatékony érdekképviseletének. Hogy a mozgalmárok sikerélményét, jó életérzését ez a tudat rombolja, és határozza meg: **a tagok száz százalékos teljesít-**

ményt várnak el a szakszervezettől, amely csak húsz százalékot tud teljesíteni, érdekeik védelmében, sajátos, olykor kiszolgáltatott helyzetében.

Elfeledve a magyar valóságot, a realitásokat, hogy a nullához képest ez is nagy eredmény. Amivel persze senki sem elégedett, sem az érdekeink képviselője, sem a képviselt tagság. Ezért is reménytelen napjainkban az a minden, fórumon megfogalmazott alapkövetemény, hogy fiatalítsuk meg a tisztségviselők karát, minden szinten.

A postások bölcsessége

Mert nincsenek önként jelentkezők, akar-e bizalmi, titkár lenni a fiatal postás, aki lelkiismeretére, egyéni „érdekeire”, családi elkötelezettségére hallgat? A választ az alapszervezeti választások tapasztalatai adták meg. Általában: nem. A kijelölés, az „utasítás” kora, pedig elmúlt, szerencsére.

Agyaglábú óriás a szakszervezet? Van ereje, hatalma, befolyása, hogy nyomást gyakoroljon, engedményeket csikarjon ki a „gonosz” munkáltatóból?

Most a választások idusán arra vár a postások közössége, hogy választ kapjon ezekre az alapvető kérdésekre. És amikor szavazni megy, vagy kitölti a „postai szavazócedulát” akkor nyilván véleményt is nyilvánít, amely minősíti az állam, a vállalat és a szakszervezet „hozzáállását” az ő, személyes gondjaihoz. És amikor a korábbi bizalmiaknak, titkároknak ad újabb bizalmat, akkor türelméről, belátás képességéről, emberi bölcsességéről tesz tanúbizonyosságot a magyar postás.

(máray)

Az alapszervezetek üzenete a kongresszusnak:

Korszerűsíteni kell a Postás Szakszervezetet

Rendkívül komoly erőfeszítések árán, de sikeresen lezajlottak az alapszervezeti választások a Postás Szakszervezetnél, szeptember 28-ig, országsszerte. A választók részvétele ezen a sorsdöntő aktuson, szinte hiánytalan volt. Több üzletágban, munkaterületen, a három műszak, a sajátos munkarend és a nagy földrajzi távolságok miatt levélben történt a voksolás, de volt, ahol a mozgóurnás választást tartották célravezetőnek. A választások eredményét, a postások közhangulatát tekintve, a tagság megszívlelendő üzenetet küldött a november 24–26-án megtartandó kongresszusnak.

– Zökkenőmentesen zajlottak le a választások – mondta **Sárfi József** az ÜLK titkára, aki beszélgetésünk idején, már két napja rendelkezési állományban volt. – Általában kilencvenkilenc száza-

lékban a régi, kipróbált tisztségviselőkre, bizalmiakra, titkároknak esett a választás. Én örömmel vettem tudomásul, hogy a régiek vállalták a megbízást, még mindig élvezték a tagság bizalmát, mert

ez is jelezte, hogy nem végeztünk rossz munkát az elmúlt évtizedekben, s az utóbbi időben sem. Ugyanakkor szomorú, hogy a tervezett „fiatalítás” elmaradt.

■ Miben látja okát ennek a sikertelen vállalkozásnak? Az ember azt hinné, hogy ilyen „bizalmi”, hatalmi posztok elnyerésére tolongnak a jelentkezők...

– Az ifjú postások nem tolongtak a jelölésért, ami persze érthető is, de nem jó jel. Én a magam személyes meggyőződése szerint úgy vélem, hogy elsősorban az élet- és munkakörülményeik romlásában keresendő a fiatalság körében a mozgalm-

mi munka iránti közömbösség. A szakszervezeti funkciók betöltése, az elvárásoknak való megfelelés – nagy odaadást, munkaidőn túli plusz munkát, empátiát igényel. Sok gyötrelmes döntést, ütközést, de kevés elismerést és anyagi megbecsülést. Az vesse az első követ a mozgalom iránt közömbös fiatal, értelmes, becsületos postásra, aki elsősorban nem a családjára, hanem munkatársai, kollégái boldogulására gondol...

Ugyanakkor azt is figyelembe kell venni, hogy az elmúlt ciklusban tagságunk létszáma csökkent, a csoportos létszámleépítések, az átszervezések miatt. Nem azért mert a tagok kiléptek a szakszervezetből, hanem mert elbocsátották, „átírányították” őket. A kétezres taglétszám még így is meg van. Mozgalmi, szervezett erőt, véleményt, befolyást képvisel, amely nem hagyható figyelmen kívül.

■ Volt-e üzenete az alapszervi választásoknak? Mit kíván a magyar postás?

– Az igény nagyon markánsan megjelent a választások során, hogy a Postás Szakszervezetnek is valamilyen módon meg kell változnia, megújulnia. A reformok ma már elodázhatatlanok, elkerülhetetlenek. Azok a szakszervezeti vezetők, akik ezt hangoztatták az elmúlt években, nem légből kapott véleményüknek adtak hangot. Ezt most a tagság teljes mértékig megerősítette.

Ne csak hallja, de érezze is a tagság

Navratil Mibályné alapszervezeti titkár, három munkahely között „pendlize”, futva, rohanva intézi ügyeit. Eredetileg a mozgóposta üzemnek és a csomagfeldolgozó üzemnek volt szakszervezeti titkára. Mint tudjuk a mozgóposta megszűnt, a csomagok kikérültek az OLK-ba, ez után a két alapszervezet egyesült. Ezért Navratilné a fővárosi Versey utca, a kőbányai Kőrösi Csoma utca és a budaörsi OLK között száguldozik, intézni tagságának fennmaradt és jövőbeni ügyeit.

Elég nagy létszámban vettek részt postásaink a választásokon – mondja Navratilné –, sikeres volt a tagi, közvetlen voksolás. Minden szakszervezeti tag szavazott, aki akkor éppen nem volt ott, az levélben, területünkön három napig tartott a procedúra, a sajátos szolgálati rend miatt. Megszámolva a szavazatokat tapasztaltuk a tagság fegyelmét, odaadását, jóindulatát.

■ Az önök területén milyen arányban „futott be” a választásokon a fiatal postások feltörekvő bada?

– Sajnos azt tapasztalom, hogy a fiatal postások nem igazán akarnak, tudnak részt venni az érdekképviseleti munkában. Családi elfoglaltságaik, gyermeknevelési gondjaik miatt nincs idejük, elfoglaltak. Anyagi problémáik miatt, pedig gondterheltek. Érthető ózdkodásuk, közömbösségük a mozgalmi munka iránt. Pedig égetően szükséges volna a fiatalítás, mert mi is öregszenek, nem is kicsit. Új gondolatokra, fiatalos lendületre, elszántságra, ütközni tudásra lenne szüksége a szakszervezetnek.

■ Mit szeretne a tagság, mit tapasztalt a választások során? Harcosabb, keményebb szakszervezet?

– A harcosabbat, az nagyon szép követelmény lenne, de mi funkcionáriusok nagyon jól tudjuk, hogy erre nincs mód, lehetőség. Tagadhatatlan, a tagság ezt követeli tőlünk. Ördögi kör ez. Éppen ezért kell a szakszervezeti munkánkat úgy „eladni” a tagságnak, hogy érezzék a törődést, az együttérzést problémáik, jogos igényeik megoldására. Ezért is gondolom, hogy szemléleti változásra van szükség szakszervezetünk életében és ezért is remélem a tagsággal egyetértésben, hogy a kongresszus megérti a „hívó szót” és méltósággal megfelel a kihívásnak, a vele szemben támasztott elvárásoknak.

A szakszervezeten verik le...

Benkő Viktor a Közép-magyarországi Szállítási Terület szakszervezeti titkára, akit egyhangúlag újra választottak, tudva, hogy a sikerek és az eredménytelenségek nem „személyfüggők”, a struktúrából adódnak, mindjárt a lényegre tért:

– Nálunk is lezajlottak az alapszervi választások, a tizenhét bizalmiból három új tisztségviselőt választottak, egyikük nyugdíjba vonult, ketten lemondtak, az motiválta őket, hogy nem voltak megelégedve a szállítási terület eredményeivel az átszervezésekkel adódó anomáliákkal. A gépkocsivezetők bérezésével, munkakörülményeivel – többek között.

■ Akkor az ön és a bizalmiak újra választása nem csak sikerélmény volt.

– Tény és való, hogy nálunk, a mi területünkön is nagyon-nagyon várja a

tagság a szakszervezet megújíthatóságát. De azt is, hogy a tagozatok szerepe megerősödjön, mert akkor reményeink szerint jobban tudjuk majd érdekeiket érvényesíteni. Amikor a tagság nekem bizalmat szavazott, kihangsúlyozták, hogy sokkal komolyabb, látványosabb eredményeket várnak tőlem és a szakszervezettől, mint azt, amit jelenleg nyújtani tudunk. Az elvárások teljesítése persze nem csak rajtunk, középszintű funkcionáriusokon múlik. Szerepe van ebben a szakszervezet vezetésének, elnökségének is. Ezért is nagy a tagság körében a várakozás, hogy miként dönt a kongresszus, az elnökség, hogyan módosul az „alkotmány”, az alapszabály.

■ De akkor mit is vár el a tagság napjainkban a szakszervezettől?

– Mindig többet, mint amit teljesíteni, kiharcolni tudunk. Ez természetes is, ebben hiba nincs. Jelenleg négyszáz tagunk van a Közép-magyarországi Szállítási Területen, de minden választásnál jelentősen csökken a létszám. Ez a mai magyar társadalmi állapotokat, a valóságot tükrözi. A tagság tehát folyamatosan csökken, függetlenül attól, hogy minden fórumon elmondjuk, mit értünk el a legutóbbi időben, a munkáltatóval folytatott tárgyalásokon. De hiába hangoztatjuk, hogy ha nem lenne szakszervezeti érdekvédelem, sokkal rosszabb helyzet is teremthető. A dolgozók nem érzik úgy, hogy az elért eredmények jelentene valamit, ezek természetesek.

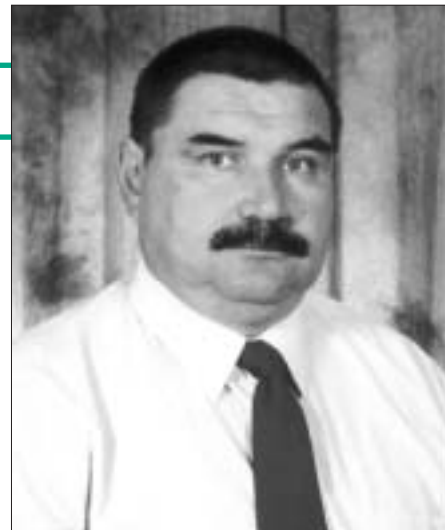
Mert hiába volt béremelés például, a pótlékok elvesztéséből és a munkák átszervezéséből adódó veszteség – húsba vág, több mint az emelés volt. És ezt rosszul élik meg a dolgozók. És bűnbakot keresnek. És van benne sok igazság. Ezeknek az úgymond „kivédhetetlen változásoknak” az ódiáját a szakszervezeten, annak tisztségviselőin veri le a tagság. Mindenesetre jelzés értékű, amiért három bizalmink elment, lemondott.

m. i.

„Az egyik felekezet maga bajlódik, a másik zsoldosokra bízva gondjait maga csak a készlet költi. Az első felekezet lelkében többnyire utálatos fősvényesség fészkelte meg magát és így sorsuk csak azért sem irigylendő. A másik rész, amely csak azon töri a fejét, miként pazarolhassa roppant jövedelmét, vajon az elsőnél szerencsésebb-e?”

Táncsics Mibály

Szakszervezeti munka múltja, jelene és jövője

A *Postás Szakszervezet soros Kongresszusára készülve mérleget vonunk a múlttól, értékeljük a jelent és készülünk a jövőre. Az elmúlt 35 éves postai és szakszervezeti munkáról nehéz röviden és indulatok nélkül beszélni. A Posta az eddigi első és utolsó munkahelyem. A belépéskor tagja lettem a Postás Szakszervezetnek is. A Postához való kötődésem sem véletlen, annak ellenére, hogy nem készültem postásnak, mégis itt kötöttem ki, mivel édesapám 42 évig szolgálta a céget.*

A tanulóévek befejezése után 1971-ben majdnem csak protekcióval lehettem postás és lettem a Posta Járműtelep dolgozója.

A kötődés még szorosabb lett mivel életem párja is 27 éve tagja a postás társadalomnak. A fiam igaz, hogy csak diákként de már beleszagolt a postás levegőbe. Ilyen háttér mellett nehéz a

problémákat, gondokat és az esetleges örömeiket otthagyni a munkahelyen ha vége a munkaidőnek.

A Posta Járműtelepen az ifjúsági mozgalomban eltöltött 10 év után törvénytörő volt, hogy a szakszervezetben folytassam a társadalmi munkát.

Az elmúlt időszakban különböző szinteken és tisztségekben tevékenykedtem választott tisztségviselőként. Voltam bizalmi, alapszervezeti titkár, választmányi tag, kongresszusi küldött. Jelenleg a Postautó Duna Rt. SZB-titkára, a szállítási és gépjármű javítási tagozat tagja és az Újpest 1. posta alapszervezeti titkára vagyok. A szakszervezet különböző bizottságainak a munkájában részt veszek. Az elmúlt hosszú idő alatt sok máig emlékeztető pozitív és negatív élményben volt részem.

A szakszervezeti munkát a Posta Járműtelepen kezdtem, majd a Postautó Budapest Kft.-nél, a Postautó Duna Rt.-nél, a Csomagüzletági Igazgatóság-nál, a Központi Területi Igazgatóságon folytattam.

A Járműtelep egy nagy család volt, a maga problémáival és gondjaival. Nehezen tudtuk elfogadni és elfogadtatni azt a tényt, hogy a Postánál nálunk volt a legtöbb fizikai alkalmazott, de a létszámunk miatt csak kicsi középfokú

postaszervnek számított. Nem tudtuk felvenni a harcot a területi igazgatóságokkal. Ezen harcok során azt a kicsi eredményt is nagy örömmel fogadtuk, melyet ki tudtunk harcolni.

A 90-es évek változást hoztak a Posta Járműtelep életében és a gépjármű javítást 1994. január 1-jétől kiszervezték és kft.-vé alakították. A kiszervezés előtt sikerült végre elérnünk, hogy a Posta vezetése és dolgozói ránk figyeljenek.

Az egyik ilyen emlék, amikor 1993. év végi jutalmak elosztása kapcsán vita támadt a PJT SZB és a gazdasági vezetés között, melynek sztrájkfenyegettség lett a vége. Összefogtak a járműtelep dolgozói és kiálltak a kiszervezésre váró munkavállalók mellett.

Az általam vezetett sztrájkbizottság tárgyalásai odáig jutottak, hogy megmozdult a Posta felső gazdasági és szakszervezeti vezetése, mert fennállt a veszélye, hogy a karácsonyi csúcsforgalom idején (mert akkor még volt) december 22-től gépjármű nem hagyja el a Járműtelepet. El lehet gondolni

LÉPJ BE! EGYÜTT KÖNNYEBB!

POSTÁS SZAKSZERVEZET

alapszervezet bélyegzője

NYILATKOZAT

Alulírott ..... (név) ..... (lakcím) ..... (anyja neve), mint a Postás Szakszervezet tagja, megbízom a munkáltatómat, a ..... (cég), hogy munkaviszonyom alapján, részemre általa fizetendő mindenkor havi fizetésemből szakszervezetem illetékes testülete (kongresszusa) által meghatározott és munkáltatómmal rendszeresen közölt szakszervezeti tagdíjam összegét a számfeljétkor elkülönítse, és azt az említett szakszervezet részére átutalja.

2005 .....

Ez a megbízás visszavonásig érvényes!

aláírás

hogy mit eredményezett volna ez akkor a Posta életében Budapesten. A szakszervezet a célját elérte és a dolgozók nyugodtan készülhettek az ünnepre. Ez szakszervezeti siker volt.

A kiszervezés kapcsán is volt probléma elég, ami 1996 tavaszán csúcsosodott ki az Autójavító Kft.-nél. A munkavállalók a szakszervezeti bizottsággal együttműködve a munka megszüntetéséről döntöttek a tarthatatlan anyagi és erkölcsi gondok miatt. Az országos napilapok és a média velünk foglalkozott. „Megáll a Posta, bezárnak a javítóműhelyek” stb. című cikkek jelentek meg. A harc ismét kemény és magasra törő volt. Megmozdult a Posta mint tulajdonos és mozdult a Postás Szakszervezet mind érdekképviselő.

Az elért eredmény ismét siker volt, a kitűzött cél megvalósult. Az anyagi és erkölcsi problémák akkor megoldódtak. A kft. élére új vezetés került. Az új vezetéssel sikerült egy máig használatos egész országra kiterjedő jó Kollektív Szerződést kötni az autójavítók területén.

A kft. gazdasági helyzete javult, melynek eredményeként elértük, hogy a Magyar Posta életében először 1998-ban 13. havi fizetést is tudtunk fizetni. Működött a cég, és működött az érdekképviselő. A dolgozók meg voltak nyugodva, és ezáltal nőtt a bevétel is. Az elégedett munkavállaló felelősséget érzett a munkahelye iránt, (talán ezt ma is lehetne alkalmazni). Nagyobb volt a felelősség, mert volt mit veszíteni.

De az élet és a politika ismét közbeszólt, a 2000. évi választások után egy általunk jól működőnek ítélt rt. élén mégis változás történt. A személyi változás, nem tudjuk miért, megítélésünk szerint, nem hozta meg az eredményt, romlott a cég gazdasági helyzete, visszaesett az érdekvédelmi munka, megszakadt a kapcsolat a szakszervezet és a vezetés között.

Csökken a dolgozói létszám, csökkent az árbevétel, nőttek a gondok és problémák. A tulajdonos ismét személycserét hajtott végre, bízva abban, hogy ez a folyamat megfordul. Ebben bíznak a dolgozók és a szakszervezet is. Ezt a pár évet nem mondhatjuk sikeresnek.

Sikeres volt és sikeres ma is a nagyon jól működő szállítási és gépjármű javítási tagozat, mely első volt a Postás Szakszervezet életében és most

is vezető szerepet játszik az érdekvédelem területén.

2000-ben a Csomagüzletági Igazgatóságnál szakszervezeti bizalmi leveltem. Az átszervezések után az Újpest 1. Postahivatalhoz kerültem, ahol jelenleg is dolgozom, itt alapszervezeti tít-kárként tevékenykedem. A jelen munkáját értékelve elmondhatjuk, hogy harcolunk azokért a jogainkért amelyeket a Munka Törvénykönyve számunkra biztosít.

A jelenlegi testületek munkájának jelentős része abban merül ki, hogy próbáljuk bebizonyítani a Posta vezetésének, hogy a mi értelmezésünk alapján mik azok a Kollektív Szerződésben rögzített járandóságok, amelyek a munkavállalókat megilletik. Van egy elfogadott Kollektív Szerződésünk, abban rögzített kötelezettségek, melynek betartását vagy kifizetését csak hosszú csata után tudjuk elérni. A jelenlegi harc alapvető három pontja a pénz, a pénz, a pénz. A torta ugyanakkora, csak több szeletre kell vágni.

A Postás Szakszervezet testületei működnek, úgy a választmány mint a TOT illetve a Kongresszusok, de szinte előre lehet tudni, hogy kik és miről fognak beszélni, mivel sajnos ezen testületi ülések hozzászólói általában ugyanazok a személyek. Ritkán látni és hallani új arcokat akik hangoztatnák véleményüket. Ezen alapvetően változtatni kellene.

A jövő szakszervezetének kialakítását már a Kongresszuson el kellene kezdenünk, ahol meg kell fogalmazni az elkövetkezendő évek alapvető feladatait. Véleményem szerint ezek az alábbiak lennének:

- ◆ hatékonyabban kell működtetni a testületeket,
- ◆ harcosabban ki kell állni az előre elfogadott célokért,
- ◆ határozottabban kell számon kérni a kongresszusi határozatok végrehajtását,
- ◆ a területi elvek megtartása mellett nagyobb teret és elvet kell biztosítani az érdekképviselő részére a jól működő tagozatoknak,
- ◆ új felvevői tagozatot kell létrehozni,
- ◆ a jól működő és tevékenykedő szakszervezeti tisztségviselőket jobban meg kell becsülni,
- ◆ hatékonyabb eszköz és pénzgazdálkodás szükséges az oktatás és információáramlás területén,

- ◆ el kell gondolkodni azon, hogy a Postás Szakszervezet struktúrája kövesse-e, és ha igen milyen mértékig a Magyar Posta felépítését.

A jövő érdekében lehetne még sorolni a feladatokat, de ezek végrehajtásához harcos, kitartó és elhivatott tisztségviselők is szükségesek, akik vállalják adott esetben a konfliktushelyzetet és érzik, hogy van miért küzdeniük és ha sikert érnek el, annak örülni is tudnak.

A távlati és utópisztikus célokat is ki lehet tűzni, melyek véleményem szerint nem elérhetetlenek:

- ◆ EU szintű bérek,
- ◆ EU szintű munka és szabadidő,
- ◆ EU szintű munkakörülmények a Posta minden munkahelyén,
- ◆ 14. havi fizetés,
- ◆ minden munkavállaló részére megfelelő ruhaellátás biztosítása,
- ◆ az érdekvédelmi és érdekképviselői munka európai szintű elfogadása és elismerése minden területen,
- ◆ a szakszervezeti tagsággal járó előnyök bevezetése.

A célok nagyok, amelyekhez nagy kitartás és munkabírási szükséges. Kívánok mindenkinek jó munkát és az elképzeléseknek megfelelő sikert, melynek eredményeként a postások nagyobbik családja is megkapja a megérdemelt jutalmát.

Szőcs Ferenc

Hírek

Mobilposta – virágból

Hatodik alkalommal vett részt a Magyar Posta Rt. a nagy hagyományokkal rendelkező Debreceni Virágkarneválon augusztus 20-án. Ebben az évben egy virágszobrokba álmódott mobilpostát, és egy lehetetlent nem ismerő mobilpostást láthatott a Cívisvárosba látogató több százezer ember.

A virágkocsi készítésében az idén is részt vettek az ország különböző részeiből erre az alkalomra Debrecenbe érkezett postás munkatársak. Bár ezúttal díjat nem kapott a Posta virágkocsija, a kocsi kísérő taps és a közönség megnyilvánulásai jelezték, hogy a postások virágkompozíciója most sem okozott csalódást.

Az emberek visszafogottak voltak

Szeptember közepére befejeződtek az alapszervezeti választások az egykori Szegedi Postaigazgatósághoz tartozó három megyében, Bács-Kiskunban, Békésben és Csongrádban, sőt szeptember 23-án újjáavasztották a régió területi szakszervezeti bizottságát is. Régi-új titkára, *Maróti László* azt mondja, jó hogy a végére értek a választásoknak, mert – bár minden rendben lezajlott –, azért csak stresszt jelentett számára a május végétől idáig tartó választási időszak.

– A most zárult négyéves ciklusra rányomta bélyegét, hogy félidőben kezdődött a Magyar Posta Rt. átszervezése – mondta. – Azzal, hogy létrejött a Keletmagyarországi Postaigazgatóság, bizonyos fókig nehezebb lett a területi szakszervezeti bizottság helyzete, mert eddig Szegeden, velünk egy városban volt a partner gazdasági egység, könnyű volt az együttműködés, most viszont Debrecenben dolgozik az igazgatóság. A 200 kilométeres távolság azt jelenti, hogy ha valamit nem tudunk telefonon, faxon vagy e-mailben elintézni, vagyis szükség van a személyes jelenlétre, az bizonyos utat jelent.

■ *Az, hogy megszűnt a Szegedi Postaigazgatóság, jelentett-e változást az alapszervezeti felépítésben?*

– Nem. Ellentétben más területi bizottságokkal, mi nem apróztuk el, nem bon-

tottuk fel kisebb sejtekre az alapszervezeteket. Emellett az egy-egy postavezető által irányított gazdasági szervezetben megmaradtak a szakszervezeti bizottságok, így ugyanis megvan a partnerük, a helyi vezető. Vagyis nálunk él az egy munkáltatói jogkört gyakorló vezető – egy titkár rendszer. Így van ez a nagy postáknál, Szegeden, Kecskeméten és Békéscsabán is. Egyedül a Postaszállítási Üzem lóg ki a sorból, ott a három megye szállítói alkotnak egy alapszervezetet. Így végül is éppen annyi alapszervezetünk maradt, mint amennyi régen is volt, vagyis 22.

■ *Május végétől szeptember közepéig, tebát három és fél hónapig tartottak az alapszervezeti választások. Nem túl hosszú idő ez?*

– Hogy hosszú vagy nem hosszú, annak eldöntésénél figyelembe kell venni, hogy a nyári hónapokban sokan voltak szabadságon, ezért kár lett volna rohamtempóban dolgozni. Így most elmondhatjuk, hogy mindenütt sikeres volt a választás, sehol sem kellett megismételni, mindenütt elfogadták a titkár beszámolóját, és a szavazás is mindenhol érvényes volt. 18 régi alapszervezeti titkárt újjáavasztottak, három esetben nyugdíjazás miatt volt szükség új titkára, egy régi titkárunk pedig nem vállalta tovább a munkát, helyébe új embernek szavaztak bizalmat a munkatársak.

■ *Mennyire voltak aktívak a gyűlések résztvevői?*

– Nem voltak passzívak, de őszintén szólva több hozzászólásra, nyíltabb,

őszintébb légkörre számítottam. Azt hittem, az átszervezésekkel kapcsolatban sokkal több kérdés, vélemény lesz, jó és rossz vegyesen. Ehhez képest az emberek visszafogottabbak voltak, úgy érzem, a munkahelyféltes visszatartja őket a véleménynyilvánítástól. Pedig itt lett volna a jó alkalom, hogy a jelenről és a jövőről kérdezzenek a munkáltatótól, esetleg beleszóljanak a tervekbe, ne pedig utasítás formájában szerezzenek tudomást a változásokról. Ez elősegítette volna, hogy jobban menjen a munka az adott helyen. Hogy csak egyet említsek, rá lehetett volna kérdezni a kézbesítőkkel kapcsolatos új tervekre, mert azt tapasztalom, hogy az érintettek körében nagy a bizonytalanság a szállingózó hírek miatt. Volt egyébként bátor hozzászólás is, és amennyire tudom, nem szenvedett hátrányt miatta az illető.

■ *Az átszervezések során sikerült-e megőrizni a korábbi létszámot?*

– Háromezer tagunk van, vagyis sajnos kevesebben lettünk, és ami feltűnő, hogy olyanok léptek ki, akik valamilyen vezetői posztra kerültek. Az átszervezés sem használt, hiszen akadtak olyanok, akik más szervezetbe kerültek dolgozni, és szakszervezetileg légiures helyzetben vannak. A Postás Szakszervezet egyébként megőrizte reprezentatív helyét, ezt bizonyítja, hogy az üzemi tanácsi választásokon és a munkavédelmi képviselők választásán több szavazatot kaptunk, mint ahány tagunk van, vagyis a szakszervezetet kívüliek is zömmel a mi jelöltjeinket támogatták.

■ *A területi bizottságot választó küldöttgyűlés rendben lezajlott?*

– Igen, a 42 mandátummal rendelkező tag közül harmincnyolcan ott voltak. Az eddig megszokott választott tisztségek mellé két újat hoztunk létre. Úgy gondoltuk, ha ezentúl választott elnöke lesz a szegedi régió bérbizottságának, illetve a kollektív szerződéssel foglalkozó bizottságnak, az növeli tekintélyüket a tárgyalásokon. A titkárok országos tanácsába 16 embert delegálhattunk, de miután a 22 titkár közül hatan az utazgatás miatt szívesen eltekintettek volna ettől, ez a választás is simán ment. Ugyanakkor a kongresszusra éppen annyi kvótát kaptunk, mint ahány titkárunk van, így valamennyien ott lehetnek a tanácskozáson.

Reigl Endre

Hírek

Pécs lesz Európa kulturális fővárosa 2010-ben

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma (NKÖM) tavaly kétfordulós pályázatot hirdetett meg annak eldöntésére, hogy melyik várost jelölje 2010-ben egy német város mellett Európa kulturális fővárosának.

A 11 magyar pályázó közül az első rostan heten – Budapest, Debrecen, Eger, Győr, Miskolc, Pécs, Sopron – jutottak túl. A nemzetközi szakemberekkel kiegészülő hazai szakmai zsűri javaslata alapján *Bozóki András* kulturá-

lis miniszter Pécsset hirdette ki győztesnek.

Toller László, Pécs polgármestere az MTI-nek adott nyilatkozatában igazságosnak nevezte, hogy a kormány Pécsset jelöli 2010-re Európa kulturális fővárosának. „Nagy meccs volt, igazságos eredmény született” – mondta Toller. A polgármester szerint Pécs volt az első, amely már 2002-ben úgy gondolta: a többi között a magyar kulturális életet is érdemes decentralizálni, a vidéknek nagyobb szerepet adni.

Matyóföldi postások

- Mezőkövesden jártunk -

A kedves borsodi városról, Mezőkövesdről a messziről jött embernek általában nem a különböző mezőgazdasági termékek, a gabona, a takarmánytermelés, az állattenyésztés jut eszébe, pedig ezek is jellemzik, hanem a látványos, és méltán világhíres matyó népviselet, az évszázadokra visszanyúló jellegzetes népi hímzés, amely máig őrzi egy népcsoport sajátos kultúráját. Az egykor Mátyás királytól városi rangot nyert 18 ezer lakosú kedves városkában a 63 főt foglalkoztató 1. sz. Postát kerestük fel, s érdeklődtünk, hogyan élnek a hímes városban a postások, s miként működik a szakszervezet?

Jobb körülmények között

A városi posta szépen rendben tartott, emeletes épülete már külsőre is felkelti a figyelmet, miként annak nemrég megbízott vezetője, Bán Lajosné is, aki szívesen válaszol a kérdésekre, mindenekelőtt arra, hogy mekkora terület látnak el.

– A városban 7500 címhelyen 18 ezer ember él. Ellátjuk 14 településen a körzetesített csomagkézbesítést, három mobilpostát működtetünk.

Az emberek még ápolják a hagyományt, van néptáncgyűttes, foglalkoznak hímzéssel, őrzik elődeik kultúráját. A népi hagyományok ápolásából sokan élnek, mások csak kedvtelésből foglalkoznak vele.

■ Hogyan viselkednek a postásokkal az emberek?

– Azt tapasztaljuk, hogy nem mindig türelmesek, mert időnként néhány perces sorbaállásnak is hangot adnak. Szókimondó nép lakja ezt a vidéket, de végül is megértőek az emberek.

■ Nagyon szép a postaépület.

– 2002 szeptemberében adták át az új épületet. A földszinten vannak a tech-

nológiai helyiségek, az emeleten munkaügy, hírlap, szociális helyiségek, a vezetőik, előadók irodái és egy nagy oktatóterem, ami sajnos nincs kihasználva.

■ Előtte milyen körülmények között dolgoztak?

– A régi posta épülete minden szempontból kicsi volt. Hiányoztak a szociális helyiségek, a bontóasztal szélén ettek az emberek, a szekrényajtók védelmében a folyosón öltöztek át. A levetett cipők a folyosón várták vissza gazdáikat, vagyis nem a mai igényekhez igazodtak.

■ Hány település tartozik ide?

– Tizennyolc körzetbeli postánk van, és négy postamesterségünk, vagyis 22 település tartozik hozzánk.

■ A rendszerváltás után itt is nehéz helyzetbe kerülhetett a város. Felértékelődött ezáltal a posta, mint munkahely?

– Nem gondolom, hogy ez nagymértékben változott volna. A postán tulajdonképpen olyan emberek dolgoznak, akik már tizenévesen elkelezték magukat a posta mellett. Szinte csak a hírlapkézbesítők között van új munkatársunk.

■ Milyen a bérhelyzet itt a postán?

– Nem vagyok megelégedve a dolgozók bérével. A fiam egy hónapig betanított munkát végzett egy gyárban, és 18 évesen többet keresett, mint aki 20-25 éve dolgozik itt.

■ Milyen a forgalmuk?

– Kézpénz átutalási megbízást 30-33 ezer darabot veszünk fel. A hírlapelőfizetők száma sajnos elég alacsony, a csomagfelvétel pedig 900-1000 darab között mozog havonta.

■ Mire törekcszenek, hogy az emberek még elégedettebbek legyenek a postával?

– A minőség folyamatos javítása valamennyiünk célkitűzése, a sorbaállás időtartamát szeretnénk minimálisra csökkenteni. Ehhez azonban időnként több ablakot kellene nyitnunk. A norma-megállapítás szerint jó feltöltöttséggel dolgozunk. Ha nincs betegség, akkor tudjuk rugalmasan mozgatni az embereket. Jelenleg öt dolgozónk beteg, és a különböző munkaterületek ellátását nehéz megoldani.

■ Milyen a viszonya a szakszervezettel, és hány tagja van?

– A viszonyunk jó, mert bármelyik oldalnak gondja van, akkor megkeresük egymást, és megbeszéljük, értelmezzük, megoldjuk a problémát. A tagok száma 40 fő felett van.

Állandó küzdelem a titkár sorsa

Az irodán dolgozó egyik szakszervezetist, Csatáriné Derekes Iona minőségellenőrzési ügyintézőt keresem meg, aki a közelmúltig még szakszervezeti titkár volt.

■ Lemondott, vagy nem választották újra?

– 1993-ban lettem titkár, mivel a kolleganóm elment egy másik postára, és nem akarta senki elvállalni a feladatot. Szinte rám tették kötelezettségként, mondván, hogy én vagyok az egyetlen, aki erre alkalmas. Akkor elvállaltam a következő választásokig, de akkor sem akadt másik jelölt, és maradtam. Most a legutóbbi választáson az egyik munkatársam szavaiból az derült ki, hogy szívesen vállalja, amit örömmel vettem, és éltem a lehetőséggel, hogy átadhatom a funkciót, és ezért nem indultam a választáson.

■ Miért nem volt jelentkező a posztjára?

– Nagyon jól tudja minden titkár, hogy ez a megbízatás állandó küzdel-

met jelent a posta vezetésével, és a szakszervezeti tagokkal. A titkárt hol innen éri ütés, hol onnan. Mi szakszervezetisek is ugyanazt szeretnénk, mint a szakma, de nagyobb elismerést, jobb munkafeltételeket akarunk a dolgozóknak.

■ **Több pénzt?**

– Inkább úgy fogalmaznék, hogy más megközelítéssel akarjuk elérni ugyanazt. Egy kicsit emberségesebben. Nem könnyű a titkár feladata. Nekem 12 éven keresztül kellett lenyelnem a kudarcokat, de én most azzal az elhatározással állok fel, hogy csak a szépre emlékezem. Igaz, hogy nekem nem volt különösebb vitám egyik főnökömmel sem. Mindig meg tudtunk egyezni.

■ **Milyen eredményekről számolhat be egy olyan poszt betöltőjeként, amelyre éveken keresztül nem akadt jelentkező. Ez számomra azt jelenti, nem nagyon becsülték az emberek ezt a megbízatást?**

– Én nem így mondanám. Végül is jó érzéssel láttam el ezt a feladatot, még ha a kezdet kezdetén nehézségeim is voltak. Később megszépült számomra ez a munka, mert zömében olyan dolgozókat képviseltem, akik nagyon jó kollégák, és közöttük könnyű érdekvédelmi vezetőként működni. Mindig hangoztattam, hogy egyedül az ember nem érhet el eredményeket. Én számíthattam a kollégáimra, nagyon jó csapatmunkában dolgoztunk együtt. Kell azonban mindenhol egy vezéregyéniség, aki irányít,

aki megmondja hogy mit kell tenni. Én úgy gondolom, hogy mi nagyon jól tudtunk együttműködni. Állandó rendezvényeink voltak. Ilyen volt a nőnap, ahol a nyugdíjasainkat is köszöntöttük. Később már a fiúkat sem hagytuk ki ebből a rendezvényből, és őket is megajándékoztuk. Vacsorával egybekötött, táncos rendezvények voltak ezek, és igényelték az emberek. Pünkösdkor mindig kirándulást szerveztünk, de színházlátogatásokra is elmentünk Egerbe. Nyáron is szerveztünk kirándulásokat, legutóbb Berekfürdőn voltunk. Megünnepeztük október 23-át is. Decemberben karácsonyi ajándékozás volt a nyugdíjasoknak is, akik az aktív dolgozóknál valamivel kisebb értékű ajándékot kaptak.

Az ajándékozáásra mindig figyeltem, mert olykor hallottam a munkatársaktól, hogy tagdíjat fizetnek, és vajon mit kapnak érte.

■ **Tényleg mit kapnak a tagok a szakszervezeti tagdíj fejében?**

– Én úgy gondolom, hogy nem szégyenkezhet az érdekvédelem terén a szakszervezet. Én még egyéni problémákban is megpróbálok segíteni, mert nyitottak velem szemben az emberek. A szakszervezeti alapítvány segítségét is mindig igénybe veszem, ha valaki kiesik a munkából valami miatt, és támogatásra van szüksége. Segítünk az ügyintézésben a segélyeknél, a nyugdíjba vonulásnál, és természetesen egyéni és kollektív érdekvédelmi esetekben is.

■ **Van, aki mindezt lebecsüli, és azt mondja, hogy a szakszervezet nem csinál semmit?**

– Aki a kicsit nem becsüli a nagyot nem érdemli!

■ **Tagja a választmánynak is. Hogyan látja onnan a Postás Szakszervezet elnökségének és választmányának a munkáját?**

– Összességében annyit tudok mondani, hogy amióta választmányi tag vagyok, teljesen más szemmel nézem az ottani munkát. Amikor végigültem a választmányi üléseket, mindig azt mondtam, hogy látni kell, át kell élni azt, ami ott történik, sokszor este 10-ig is. Volt olyan, hogy hajnali kettő előtt értem haza, s a miskolciakról ne is szóljunk, hogy ők vajon hányra érhetek haza. A legtöbbet próbál kihozni mindenből a szakszervezet, de van egy határ, amin már nem szabad, és nem lehet túllépni. Azt is kell nézni,

hogy mennyi van, és mit lehet szétosztani. Gondolni kell arra is, hogy mi lesz akkor, ha nem állapodunk meg. Akkor is mi leszünk a hibásak, mert az utolsó fázisban mindig meg kell állapodni. A lényeg, hogy a megállapodás a dolgozó számára kedvező legyen. Sokszor nehéz eldönteni, hogy az a jobb-e, ha megállapodunk, vagy ha tovább húzzuk a tárgyalást. Eddig mindig sikerült bölcsen, és a dolgozók számára előnyösen eldönteni a vitákat. A választmány mindig azon van, és megtesz mindent azért, hogy a dolgozók számára a legkedvezőbb megállapodás szülessen.

Az embernek meg kell elégednie azzal, amije van

A szakszervezeti bizalmi után egy talpraesett, mozgékony aszszonyt, Holló Gyuláné kézbesítőt kerestem fel, aki a területen dolgozik immár negyedszázada.

– 1980-ban jöttem a postára dolgozni. Úgy léptem át itt a kapun, hogy csak addig maradok, amíg a gyerekeim olyan önállóak lesznek, hogy saját maguk közlekedhetnek az iskolába, és otthon is önállóan ellesznek. Hírla-

posként kezdtem, telt az idő, és én meg maradtam. Úgy gondoltam, hogy majd kialakul valami, meg aztán meg is szerettem a munkám, meg az embe-

reket is. Öt és fél évig egy területen voltam, és ott jól éreztem magam, nem is örültem, amikor áttettek kézbesítőnek. Egy másik területen három évig voltam, utána megint másik körzetben dolgoztam, itt már vagy 18 éve vagyok.

■ **Ha ennyit eltöltött itt, akkor csak megszerette a munkáját.**

– Igen, szeretek az emberekkel törődni, beszélgetni. Szeretem őket, és úgy érzem, ők is szeretnek engem. Megkérdezem, hogy vannak, tudom, ha kórházba voltak, sokszor még olyat is elmondanak egy kézbesítőnek, amit a családtagoknak sem mesélnek el. Tudják azt, hogy megbízhatnak bennem, mert nem mondom el a szomszédban, amit hallok. Szeretem csinálni, talán innen megyek nyugdíjba. Azt várom a szakszervezettől, hogy sikerül a korkedvezményes nyugdíjaztatást kiharcolnia a kézbesítőknél.

■ **Nehéz az embernek még a saját testét is vinni kilométereken keresztül, hát még a postástáskát. Milyen nehéz a táskája, és hány kilométert tesz meg naponta?**

– Nem tudom, hogy mennyi lehet, nekem nem nehéz. Különböző a súlya, reggel lehet 14-16 kg aztán lassan csökken. A körzet hosszát sem tudom, azt sem mértem le.

■ **Hány kilométer lehet a lábaidban?**

– Nem tudom, de negyedszázad alatt sokat megtettem. Ha megpihenek, akkor megfájdulnak a lábaim. Sokkal jobb, ha taposok.

■ **Meséljen egy kicsit a családjáról.**

– Tizenhatan születünk az édesanyámnak, meg az édesapámnak. Én voltam a legkisebb. Három testvérem a 30-as években 5-6 évesen halt meg, én még akkor meg sem voltam, mert 1956. november 3-án születtem, Tiszavalkon.

Nem volt egyszerű az anyakönyvezés sem, mivel a falunkban az oroszok akkor jöttek be, és mindenki otthon maradt. Két nap múlva egy ember megrészkedett be a tanácsházára, és emiatt 5-ére anyakönyveztek.

■ **Nehéz gyermekkorra volt?**

– Nekem már nem volt, lehet, hogy a nagyobb testvéreimnek nehezebb sorsuk volt. Egyik sem panaszkodott, hogy rosszul éltek volna. A szüleink parasztemberek és dolgozók voltak. Amikor a téesz megalakult, ők is beléptek. Ennivalónk mindig volt.

■ **Mit köszönhet a szüleinek?**

– Sok mindent, azt, hogy megszülettem, hogy élek, mindent. Szorgalmas, dolgozó emberek voltak, mindig dolgoztak. Anyám eleinte háztartásbeli volt, majd amikor a gyerekek nagyobbak lettek, ő is beállt a téeszbe.

■ **Egyedül él?**

– Igen, a két lányom már kirepült. Ha itt végzek, már van időm mindenre, beszélgethetek az emberekkel. Van négy unokám, két fiú Sátoraljaújhelyen, két lány Mezőkövesden. Mindig van valami foglalatosság körülöttük.

■ **Régebben is ilyen beszélgetős volt?**

– Igen. Ha én leülök valakivel beszélgetni, akkor az elbeszélte időt behozom. Mindig mentem, mentem, és pörögtem.

■ **Tudna egy kis regényt írni az ügyfeleiről, ugye?**

– Igen.

■ **Gondolt rá?**

– Nem. Nem szabad kiadnom az ügyfeleim gondolatait, amit ők nekem elmondanak, azt én megtartom magamnak.

■ **Mi volt a legnagyobb kudarc az életében?**

– Nem emlékszem ilyenre.

■ **A legnagyobb siker?**

– Amikor megszülettek az unokáim.

■ **És a saját gyerekei?**

– Az is nagy siker volt, de most az unokáimra gondolok, mert amikor az ember gyereke megszületik, akkor annak minden gondja-baja az emberre szakad, de az unokákat csak szeretni kell, mert a gondok a szüleikre maradnak. Én csak imádom őket, ők is engem. Nem mondom, hogy nem volt siker a gyerekeimet fölnevelni, taníttatni, férjhez adni, az is siker volt, de most nekem inkább az unokáim jelentik a sikert.

■ **Hogyan tud kijönni a postásfizetésből?**

– Ha sorsjegy, biztosítás hozzájön, akkor úgy 80-85 ezret kapok. Azt kell beosztani, de én soha nem voltam nagyravágyó. Mindig azt tanultam a szülőktől, hogy ami van, azt kell beosztani. Nem mondom, hogy megvagyok elégedve a fizetéssel, mert nem vagyok. Van olyan kollégám, aki azt mondja, hogy őt a munkaszeretete, meg a jó fizetés tarja a postánál, pedig 10 éve van itt, és a minimálbér körül keres. Ő humorosan fogja fel.

■ **Melyik körzetben kézbesít?**

– A hármásban, ahol vannak kisebb-ségek is, de azok szinte minden körzetben vannak.

■ **Nem fél, hogy baja esik?**

– Az ember időnként tart tőle, s csak akkor nyugszik meg, ha a pénzt az utolsó fillérig leszámolja aznap. Itt a városban még nem támadtak meg postást.

■ **Elégedett a szakszervezettel? Milyet szeretne?**

– Amióta postás vagyok, tag vagyok. Most, hogy jön a váltás, új titkár lesz, egy kicsit el is pityerítettem magam, amikor Ica elköszönt tőlünk. Ha ő megérkezett valahonnan, mindig elmondta, hogy mit intézett, mit döntöttek. Az lenne a jó, ha aki átveszi tőle a stafétabotot, ugyanúgy elmondana nekünk mindent, mint ő.

■ **Ha megkérdezik, hogy hasznos volt-e az élete, akkor mit mond?**

– Azt mondom, hogy hasznos volt. Nem érzem magam szegény embernek, mert meg van az ami középszinten kell. Nem vagyok gazdag, és nem is akarok az lenni. Nem mondom, hogy nem élhetnék jobban, de nem is kívánom, mert ennél jobban nem is akarok élni. Az embernek meg kell elégednie azzal, amije van.

Udvarhelyi András

Milyen szakszervezetet akarunk?

Hatszáz!

Ezúttal Somogyban beszélgetünk kollégáinkkal. Somogy érdekes hely. Először mindenkinek az egykor nyaralóktól nyüzsgő Balaton jut az eszébe, pedig kicsit délre autózva takaros falvakat találhatunk. Vannak itt hivalkodó rezidenciák, mértéktartóbb családi házak és a tisztességes szegénységet tükröző évszázados parasztházak is. Minél beljebb megyünk Somogyországba, annál inkább ez utóbbi lesz jellemzőbb. Így van ez a postásokkal is. A kis falvakban csökkentett foglalkoztatási idő és az ehhez „mélto” bér a jellemző.

Postamester, kisposta vezetője, szakszervezeti tisztségviselő, tisztségviselőből lett vezető, szakszervezeti tag és szakszervezeten kívüli mondta el egyebek között azt, hogy milyen szakszervezetet szeretne. Igaz, elég gyakran jut eszükbe a 600-as szám is, ami a falvak lélekszámával összefüggésben szokott elhangzani.

Postás vagyok. Vagy nem?

A Somogy megyei Szóládra jóval a posta hivatalos nyitása előtt értünk. A postáskisasszony a korai időpont ellenére a pókok éjszaka szótt hálót távolította el egy seprővel, majd rendezgetni kezdte a sok kereskedelmi árut, előkészült a nyitásra.

■ *Postásokat kérdezzünk, milyen szakszervezetet szeretnének* – mondtam a kölcsönös bemutatkozás után.

– Nem is tudom, postás vagyok-e egyáltalán? A postamestereket az ügyfelek postásnak tartják, a posta már nem annyira. A szakszervezethez meg nincs semmi közünk. – válaszolt **Árvainé Matics Emília** postamester.

Gondoltuk, elköszönünk és kérésünk a környéken olyan postát, ahol alkalmazottak dolgoznak.

– ...pedig sok postamester nagyon szeretne a szakszervezethez tartozni! – fűzte hozzá váratlanul. A maradás mellett döntöttünk, a vállalkozó postások sorsáról beszélgettünk.

■ *Jobb vállalkozni, mint alkalmazottként postáskodni?*

– Harmincegy éve dolgozom postahivatalban. Szándékosan mondom így, mert ebből az utolsó három év vállalkozás, aminek egyetlen előnye az önállóság, hátránya a bizonytalanság. Alkalmazottnak lenni mindig biztosabb.

■ *Volt alkalmazott is, mégsem bizonyult biztosnak!*

– Igaz, ami igaz. Amikor azt mondták, hogy a 600 fő aluli falvak postáit vállalkozásba adják, 600 felett voltunk. Biztonságban éreztem magam, majd postamester lettem. Aztán vállalkozóként elvégeztem a kereskedelmi iskolát, hogy egyéb kereskedelmi tevékenységet is végezzek, mert a posta egyedül nem jövedelmez. Kis idő múlva elkezdődött a mobilposta szervezése. Tehát most úgy vagyok vállalkozó, hogy nem tudom, két-három hónap múlva is ezt fogom csinálni, vagy hiába újítottam fel a postát, és vezettem be a gázt. Jó, tudom, hogy a 600 fő alatti településekről beszélnek, de ez már megtörtént egyszer! Az a legrosszabb, hogy semmit nem lehet biztosra venni. Szomorúan és halkán mondom, a posta a végeken dolgozók szempontjából nem megbízható.

■ *Ezért mondja, hogy a postamestereknek jól jönne egy érdekvédelmi szervezet?*

– Igen. Csakhogy a különböző vállalkozásoknak már vannak ilyen szervezetei, de szakmailag egyikbe sem illik bele a mi tevékenységünk. Tudomásul kell venni, hogy ez egy kevésbé jövedelmező vállalkozás, az ebben tevékenykedők közfeladatát látják el. Postás vállalkozók nincsenek olyan sokan, hogy elbíranak egy önálló szakszervezetet. A Postás Szakszervezeten belül is létre lehetne hozni egy vállalkozói, vagy postamesteri tagozatot.

■ *Alkalmazottként szakszervezeti tag volt? Milyennek ítélte akkoriban az érdekvédelmet?*

– Közel harminc évig voltam tag. Örültem, hogy bérügyekben, vagy a posták megszüntetésekor hallatta a hangját, és

Szólád

a fájdalmas dolgokat igyekezett elviselhetőbbé tenni. Az viszont kevésbé tetszett, hogy a kispostákon dolgozókhöz nehezebben jutottak el az információk, mi pedig nehezebben jutottunk el a sportrendezvényekre, ünnepekre. Én azt szeretném, ha a bennünket képviselő szakszervezet postásként kezelne. Én a harmincegy év alatt összenőttem a postával, a vállalkozók is szívükön viselik a postát. Csak azt szeretnénk, ha a vállalat is, az érdekvédelem is szakmailag viszonyulna hozzánk. Nekünk még formaruhánk sincs, pedig az ügyfél a **POSTÁVAL** azonosít bennünket.

■ *Mikor volt szabadságon?*

– Szabadság nincs, mert alkalmazható szakképzett postás nincs a faluban, a posta helyetteséért pedig nem tudom a jövedelmem négyszeresét kifizetni. Korrekt lenne a postától, ha időnként segítené a szabadnapokra megoldást találni. Betegség? Nem is merek gondolni rá.

■ *Mi van, ha azt mondja, elfáradtam, elég volt a postamesterségből, szeretnék pihenni?*

– Nem tudom. Tényleg szeretnék én is pihenni egy kicsit! Hallottam valahol, hogy a postamesterek alig várják a szerződésük lejártát, úgy kimerülnek. A szóbeszéd szerint nem nagyon fordul elő hosszabbítás. Lehet, hogy én is idejuto?

■ *Ön optimista jelenség, de amit mond már nem túl derülítő...*

– Természetesen minden vállalkozónak megfordul a fejében, hogy mi lesz, ha nem megy a bolt, de azért arra készül, hogy jobb lesz. Tény, hogy a postától még egy faxot sem kaptam, hogy valamit fejlődjön a szolgáltatás, viszont beadtam egy kistérségi pályázatot. Ha szolgáltatást tudok bővíteni – akár a postával, vagy az önkormányzattal együtt –, az idegenforgalom talán visszahozná a beruházásokat.

Igazságtalan, de igaz

Ha a Pannon táj kifejezést a dimbes-dombos dunántúli vidékre értik, akkor a festői környezetű Kötcse tipikusan Pannon tájon fekszik. Több családi ház tetején emberek dolgoznak, a legutóbbi vihar pusztításának nyomait igyekeznek eltüntetni. **Richter Imréné** nem gyalog sokat, ha hatórás munkahelyére megy, ugyanis az épület egyik végében van a szolgálati lakása, a másikban a posta.

Kötcse

■ *Postai tulajdonú házban lakik. Amikor elfogadta ezt a megoldást, bosszú távra tervezett a postával?*

– Úgy képzeltem, egy életre szóló választás volt ez a munkahely. Most már nem vagyok benne biztos. És nem azért, mert én vagyok „hütlén”. Bizonytalan minden. Nem tudhatom, hogy mikor zárják be a kötcsei postát, mint a többi? Néhány hónap, vagy három év múlva? Sajnos a posta nem közli a terveit, valószínűleg attól tart, hogy a bezárásra ítélt posták dolgozói gyorsan munkahelyet keresnek.

■ *Szép kis posta. Nem adják vállalkozásba?*

– Remélem nem! Nem vállalnám... Ááá, szerintem már akkor mondták volna, amikor Siófok 1. kirendeltsége letűnt. Beszéltem postamesterekkel, ismerem a kálváriájukat, a bérek kitermelése, a papírmunka hátrányai inkább arra indítanak, hogy alkalmazott legyek.

■ *Nem éri el a hatszázát a falu lélekszáma. Mi lehet az oka, hogy nagyobb*

falvakban postamesterség, vagy mobilposta van, itt pedig túléltek a vihart?

– Vannak közületeink, a forgalmat hozzuk, szerintem ezért nem zárta be a posta, és ezért nem mobilizálta teljesen.

■ *Teljesen?*

– Igen, korábban két kézbesítőm volt, most két síófoki mobilpostás jár ide és kézbesít.

■ *Tagja a szakszervezetnek?*

– Valamikor az voltam. Nem tudtam igénybe venni a szolgáltatásait, ezért úgy tíz év után kiléptem. Az a baj, hogy a kistelepülések postásai nem jutnak el a szakszervezeti rendezvényekre, a Mikulás ünnepségekre, sporteseményekre, hozzánk sem jut el minden információ, elszigeteltnek érezzük magunkat.

■ *A Mikulást és a nőnapit köszöntést hiányolta?*

– Tudom, hogy az érdekvédelem nem ez, és tisztában vagyok azzal, hogy a szakszervezet miként képviseli a munkavállalókat. A kistelepülések postásai azonban szomorú módon kénytelenek anyagiak lenni. A hatórás jövedelméből kell a családdal, a két gyermekemmel megélnem, így kénytelen vagyok számolni, hogy mennyi tagdíjat kell fizetnem, és ebből mennyi jön vissza. Közben tudom, hogy a szakszervezet a bértárgyalásokon még úgy is képvisel, ha nem vagyok tagja. Lehet, hogy

ez így igazságtalan, de most nem tudok ellene tenni semmit.

Nyalókat mindenkinek!

Ahogy a Somogy megyei Kőrös-hegy felől Bálványos felé tartottunk, elhamarkodottan azt is mondhatuk volna, unalmas vidék. Hirtelen hatalmas betonkolosszusok mellett haladtunk el, ezek az épülő M7-es autópálya völgyhídjának pillérei. Világos, akkor eddig a völgyben mentünk. Felkapaszkodtunk a szerpentinre. A faluba érve a tér méretes térképéről percek alatt megtudtuk, hol a posta.

A polgármesteri hivatal felújítás alatt álló épülete homlokzatán logo hirdeti, megtaláltuk utcélunkat. Az ablak mögött egy kedves arcú nő egy iratot tanulmányozott.

Defner Anett postavezető (5 órában) nem tudta leplezni az arcára kiülő bosszúságot. Elmondtuk miért jöttünk, s a bosszúság mintha nem csökkent volna.

■ *Látható rosszkedve annak szól, hogy a falu 600-as lélekszáma nem ad okot az örömrre, vagy az olvasott irat „hozta hangulatba”?*

– Hivatali bosszúság, de nem nagyon akarom elmondani, nem érdekel ez senkit.

■ *Különbben nem kérdezném. Túl magasak az elvárások?*

– A lehetőségeimhez képest.

■ *Ezt hogy érti? Személyes lehetőségeire gondol, vagy a postásokéra?*

– Én a magam problémájával foglalkozom. Ez egy elzárt zsáktelepülés, ahol a lakosok 80 százaléka idénymunkából él. Ez egy szegény falu. Már kértem, hogy a falu szociális helyzetét vegyék figyelembe, amikor a feladatokat meghatározzák, de csak a létszámmal foglalkoznak. Így vettem észre.

■ *Milyen szakszervezetet látna szívesen?*

– Sajnálom, hogy ezt kell mondanom, de érzésem szerint a befizetett tagdíjjal nincs arányban a kapott szolgáltatás. Néha ámulok, hogy a vasutasok például milyen juttatásokat adnak a tagjaiknak. A szakszervezetnek törekednie kellene arra, hogy közelítsen a falvakban élő tagjaihoz is, és erélyesebben kellene fellépnie a munkavállalók érdekeiért.

■ *Honnan vannak információi, hogy mit tesz a szakszervezet?*

– Az újságokból. Én úgy érzem, a szakmai vezetés egy burokból él. Nyugodtak, hogy a posta nyereséges és azt hiszik, mindenki jól él. Közben a vidéki

Bálványos

dolgozók nagy része nyomorog. Ezt kellene áttörni a szakszervezetnek! Folyamatosan azt mondják a médiákban, hogy a postások átlagbére ennyi, vagy annyi. Ezekről az összegekről mi csak álmodhatunk!

■ Szereti ezt a szakmát?

– Szenvedélyemmé vált.

■ Ha ennnyire szereti, mit csinálna, ha bezárnák a postát?

– Az egyik gyűlésen nem árultak zsák-bamacskát a vezetők. Elmondták, hogy a kispostákat előbb-utóbb mindenképpen bezárják. Azt mondják, a vállalkozás a jövő. Én nem érzem, hogy vállalkozásként érdemes lenne üzemeltetni, hiába polírozzák.

■ Ha nem vállalja a postamesterséget, van esélye, hogy más postán munkát kapjon?

– Nem tartom valószínűnek, a létszámstop...

■ Elképzelhetőnek tartja, hogy később a 600-ból 700, majd 800 fő lesz, és egyre nagyobb településeken zárják be a postákat?

– Nem tartom kizártnak. Nyolc-tíz évvel ezelőtt mondtam, hogy a klasszikus postának az akkori formában nincs jövője.

■ Mire gondol, az elektronikus szolgáltatásokra?

– Többek között erre is. Sok mindenen nem léptünk időben. Az önkormányzat ingyen ad internetezési lehetőséget, a gyerekek rendszeresen használják. A posta lehetett volna ezen a területen szolgáltató.

■ Helyette van vetőmag és műtrágya.

– Ezt nevelésnek tartom, ez nem postai profil. Zoknit, vetőmagot és bugyigumit árulok, huszonnyolcszor felálllok érte, aztán mégsem kell, mert az áruházláncok feléért adják.

■ Semmilyen optimista prognózisa nincs?

– Minden nap úgy jövök be, hogy ma jobb lesz. A nyalókat mind el tudom adni. Innen nem megy ki senki, amíg nyalókat nem vesz! A biztosítások közül Fészekőr piacépes. A faluban nem maradt ép ház a vihar után, most keresett ez a széles körű termék, reklámozom is.

Elköszöntünk a postavezetőtől, s már Kőröshegyen jártunk, amikor eszünkbe jutott, hogy nem vettünk nyalókat.

A másik oldalról

A Balaton déli partján talán a legkellemesebb város lenne Balatonföldvár, ha nem zúdulna át rajta négy sávon autópálya módjára az

Balatonföldvár

M7-es forgalma. A főútvonalról letérve a part felé vezető csendes, árnyas mellékutcában van a posta néhány éve készült épülete. A szobakiadók által visszasírt NDK–NSZK-s, cseh-szlovák, lengyel idegenforgalmi dömping idején a forgalomhoz viszonyítva szűk postát váltotta fel a dolgozónak és ügyfélnek is tágas, kellemes létesítmény. A posta vezetőjét keresve régi ismerőst találunk: Groszmann Tibornét, akivel régebben Siófokon KSZB-titkárként találkoztunk.

– Én szerettem a szakszervezetet csinálni – mondta a postavezető –, nem azért kerültem át a munkaadói oldalra, mert konfliktusunk lett volna. Postai pályafutásomat '84-ben, a fonyódi szakközépiskola után Siófokon kezdtem, egész végig ott dolgoztam. Közel egy éve a földvári posta vezetője nyugalomba vonult, és adódott számomra ez a lehetőség. Itt lakom Földváron, praktikus döntés volt.

■ A szakszervezettel megmaradt a kapcsolatod?

– Természetesen, de mivel munkáltatói jogkört gyakorlok, kicsit más ez a kapcsolat. A tagságot megtartom továbbra is, szentségtörés lenne, ha mást tennék.

■ Hány szakszervezeti tagot találtál Földváron?

– Érdekes ez a helyzet. Szakszervezeti vezetőként rosszállásomat fejeztem ki amiatt, hogy a földvári postán a 17 dolgozó között nincs szakszervezeti tag. Most postavezetőként én vagyok az egyetlen. És én vagyok itt az egyetlen, akinek a postai és a szakszervezeti munkáról is ismeretei vannak. A tagépítés

már nem feladat, de az információ átadásától nem zárkózom el, és mindenki eldöntheti, tag lesz-e, vagy sem. Meggyőződésem, hogy szükség van az érdekvédelemre. Hogy milyenre, az más dolog.

■ Milyenre?

– Olyan szakszervezetre van szükség, amelynek vezetői képzettek. A postának nagyon fontos a képzés, az érdekvédelemnek is az kellene legyen. A tisztségviselőnek ismernie kell a munkavállaló jogait, lehetőségeit és ezeket érvényesítenie is tudni kell. Ezt csak úgy tudja, ha komolyan foglalkozik vele. Visszaemlékszem, ez a kongresszusokon is elhangzott már. A másik fontos dolog az információ áramlása. A választmány megtárgyal dolgokat, a választmány tagjai megszavazzák, aláírja akinek kell, de végül mi jut le a végekre? Nem tudják pontosan, milyen körülmények között, milyen korlátokkal tárgyalnak, és egyáltalán: milyen munka fekszik egy-egy eredményben. Tehát az információ oda-vissza áramlása nagyon fontos, amihez lényeges, de nem elegendő eszköz a Postás Dolgozó. Megjegyzem, ezt az újságot a nem tagok között is terjeszteni kellene.

■ A jobb tag-tisztségviselő kapcsolatához nem ártana többet és személyesen is találkozni a tagokkal...

– Ha van rá idő! A titkárnak először el kell végeznie a saját szakmai munkáját. Ezért fizetik a nyolc órai bérét, az érdekvédelem csak ezután jöhet annyira, amennyire az elkötelezettség és a család engedi. Már rég meg kellett volna oldani körzeti szinten a hálózathoz való hozzáférést, de ez pénz kérdése. A fogyó tagság pedig csökkenő pénzt jelent.

■ Somogyban több tagságát feladott postással találkoztunk. Azt mondja kell az érdekvédelem, mégis kilép...

– A tájékozatlanság! Az előbb erről beszéltünk. Hogy lehet azt kiirtani, hogy ebben az elanyagiasult világban azt számolja valaki, megtérül-e kézzelfogható módon a befizetett tagdíj? Én megpróbáltam, de nem sikerrel. A szakszervezeti vezetésnek kell erre megoldást találni.

■ Milyen az érdekvédelem oldaláról átkerülni a szakmai oldalra?

– Nem voltam könnyű helyzetben. Meg kellett vívnom a harcaimat beosztottként és tisztségviselőként. Úgy gondolom, hogy Siófokon engem elfogad-

tak, szerettek, mert képviseltem az érdekeiket. Itt pedig azt szeretném, ha azért szeretnének, mert követelek, de igazságosan. Ami a szakszervezeteket illeti, a felkészült, jó érdekvédők nincsenek ellenemre.

Tagdíj, vagy szalámi?

Megkérdeztünk már kistelepülésen szakszervezeti tagot, városi szakszervezet-ellenest, anyagi okokból kilépettet, postavezetőt, aki tag, valamint tagságra vágyó postamestert, hogy milyen szakszervezetet szeretne. Most egy néhány hónapja megválasztott KSZB-titkárt kérdeztünk, aki Siófokon Grossmann Tibornét követte ebben a tisztségben. Ő Benyusovics Géza.

Az új titkár 1988-ban kezdett a postagaráznál, mint gépkocsivezető, akkor lépett a szakszervezetbe is. Öt évvel később került a Siófok 1. postára. Volt rovatoló, csomagraktáros, szállítási csoportvezető. Most kézbesítő csoportvezető. A titkári teendőket december óta látja el, három hónappal ezelőtt a tagság meg is választotta. Tíz éve az üzemi tanács tagja.

■ *Somogyot járva több helyen feltettük a kérdést, tagja-e a szakszervezetnek, amire túl gyakran kaptuk azt a választ, hogy már nem. Szerinted miért adja fel valaki az érdekvédelmét akkor, amikor egyre inkább szüksége lenne rá?* – kérdeztük Benyusovics Gézát.

– Véleményem szerint ez a kommunikáció hiányosságaira és az értékrend hibáira vezethető vissza. Az emberek ma nem azt várják a szakszervezettől, amit tesz. El kell mondanunk a munkavállalóknak, hogy a Kollektív Szerződés, a 13. havi bér és sok más vívmány azért van, mert a Postás Szakszervezet ezért megküzdött. Ez azért mégiscsak többet ér, mint a tagdíj értékén megvehető rúd szalámi! Erről sokan hajlamosak megfeledkezni. A minél nagyobb számú tagság teszi lehetővé többek között azt, hogy reprezentatív szakszervezetként tárgyalhassunk a Magyar Posta Rt.-vel. Ezért fizettek tagdíjat – szoktam mondani –, ezért ezt nyújtjuk. Talán még azt is nyújthatjuk majd, hogy a kézbesítők korkedvezményes nyugdíjba menjenek...

■ *Az érveket értem, de hogy lehet meggyőzni egy ötórás postást, aki a két gye-*

Siófok

reke mellett azt számolja a bezárás előtt álló postáján, hogy a tagdíj értékén meddig tud futtteni?

– Szakszervezeti titkárként érzem, hogy amit mondok, azt továbbadják az emberek, és komolyan is veszik. Úgy látom, van tekintélyem, és hitelem. Ha látják a titkárban a küzdeni akarást és a megfelelő hozzáállást, az meggyőző lehet. Igaz, a pénztelenség nagyon nehéz ellenfél. Érdemes lenne kiszámolni, hogy a Munka Törvénykönyvében előírtakhoz képest mennyi többletet nyújt a KSZ. Például a délutános, az éjszakai műszakpótlékok. Ez már csak többet ér, mint a tagdíj! Másrészt, amikor azt mondják, hogy „potyautasként” is megkapják a vívmányokat, akkor megkérdem: te elvárod, hogy más képviselje a saját pénzén az érdekeidet? Erre megoldást kellene találni, akár olyant is, amire van példa a világban, hogy a KSZ és a vívmányok csak a szervezett dolgozókra érvényesek, hisz az ő pénzükön az ő megbízottjuk tárgyal.

■ *Találkoztunk olyan postamesterekkel, akik szívesen lennének szakszervezeti tagok, ha az vállalná érdekvédelmüket.*

– Engem is megkerestek már ezzel a gondolattal. Ehhez alapszabályt kellene módosítani, de nem látom kizártnak a megvalósítást. Elképzelhetőnek tartom, hogy a postamesterek a Postás Szakszervezetben belül tagozatot hozzanak létre.

■ *Szerinted erre a gondolatra fogadókéssz lenne a kongresszus?*

– Szerintem igen. Ők még szervezetlenek, önállóak. Akár saját szakszervezet is létrehozhatnak, csatlakozhatnak is

valamelyik meglévőhöz. Miért ne hozzánk csatlakozzanak?

■ *Milyen legyen a jövő szakszervezete?*

– Növelnünk kell a taglétszámunkat. Ez nem könnyű, mert a modernizáció során csökkent a létszám, így a tagságunk is. Előttünk van a hálózatátalakítás is, ami ismét létszámcsökkenést jelent. Tehát célnél kell kitűznünk, hogy a postás dolgozók bekerüljenek a Postás Szakszervezetbe. Fontos, hogy tömeg legyen mögöttünk. A másik fontos dolog, hogy naprakész korrekt információhoz jussanak a tisztségviselők, de a tagság is. Ennek hiányában rosszul dönthetünk, lejárthatjuk magunkat, vagy egyszerűen lecsúszunk lehetőségekről. Ehhez technikai felszereltség kellene, szélesíteni kellene az internethez férés lehetőségét. Alkalmazkodnunk kell a posta változásaihoz és folytatnunk kell a tagozatok, a szakmák szerinti orientációt. A bizalmi választás egyébként nálunk már úgy történik, hogy a tagozódást figyelembe vesszük.

Összeállította: Filipsz Borbála

Hírek

100 éves a Pécsi Postapalota

A Pécs 1. postára betérők emlékkiállítás segítségével megismerkedhetnek a 100 éves Pécsi Postapalota történetével. A régi szépségükben ragyogó, restaurált, korhű tárgyak között látható egyebek mellett az igazgatóság múlt századi vezetőinek képcsarnoka.

A Postamúzeum által rendezett kiállítást Kovács Gergelyné, a Postamúzeum igazgatója nyitotta meg, majd a Pécsi Tudományegyetem Babits Mihály Gimnázium és Szakközépiskola postaforgalmi képzésében résztvevő diákok tisztelegtek Opris Péter, az első főigazgató emlékének.

A Megújult Pécsi Postapalota (1904–2005) elnevezésű alkalmi levelezőlapot is bemutatott, melyet a megnyitó napján Krutki Józsefné dr. üzletágvezető bocsátott ünnepélyesen forgalomba. Az új képeslapot azonnal szívükbe zárták a pécsiek, pár óra alatt sok-sok példányra került rá az első napi helyezés.

A kiállítás októberig lesz látható.

Postások a végeken

A hegyek oltalmában – kiszolgáltatottan

Milyen szakszervezetet akarunk?

Hogyan működik egy „kis-posta” a végeken, Komárom-Esztergom megyében, a fővárostól mindössze 50 kilométerre, Szárligeten? Milyen az egyszerű, „mezei” postás élete egy hegyekkel koszorúzott kis faluban? Milyen gondokkal, problémákkal néz szembe az öt hölgyet foglalkoztató hivatal a hétköznapokban, hétfő hajnalától, péntek délutánig? Mit várnak szárligeti kollégáink a szakszervezettől, a vállalattól? Ezekre, a számukra fontos kérdésekre kérünk választ John Ferencnétől, a szárligeti hivatal vezetőjétől.

Kerékpáros postások – két faluban

Szárligeti postásaink helyzetének megértéséhez nem árt egy rövid visszatekintés a község történeti múltjába. A Gerecse- és a Vértes hegység lábainál, a völgybe szorult térség ősidők óta lakott, kelták, rómaiak, hunok váltottak itt lakóhelyet, tábor, életmódot. A festsői tájkép megváltoztatása a kiegyezés után, a XIX. század második felében, a környéken történt bányafeltárások idején kezdődött el, s azóta folyamatosan tart, az itt élők hasznára, a természeti környezet kárára. A múlt század első éveiben a bányüzemek tulajdonosai felvásárolták a környék földterületeit, hogy kedvezményes áron értékesítsék a parcellákat saját rokkant nyugdíjasaiknak, tisztviselőiknek. A letelepedőket kedvezményes lakásépítési kölcsönökkel támogatták 1900-ban! (Más kapitalizmus volt az.)

Innen ered, hogy a települést, nemcsak egyszerűséggel Rokkanttelpnek nevezték a környéken az 1930-as évekig, a háború után Szár-Újtelepnek, majd 1971-től hivatalosan is Szárligetnek. Eddigre már sok fővárosi, tatabányai vett telket, nyaralót, épített lakó-

házat, a rendszerváltás után kisebb kastélyt, úszómedencével a Gerecse lejtőin. Mivel a községet kettéosztja a Budapest–Hegyeshalom vasútvonala, s a későbbi betelepülők a „másik oldalon” laknak és módosabbak, érezhető a megosztottság az emberi kapcsolatokban is. Ráadásul, amíg Öreg-Szárral közös tanácsai közigazgatás alatt voltak, „liget” mostohagyermek volt a községnek. Ennek tudható be, hogy a „gazdagabb” település még mindig nem rendelkezik szennyvízcsatorna-hálózattal, holott a község alatt található Európa egyik legjelentősebb karsztvíz bázisa, amely 250 ezer embernek adhatna, kezelés nélkül jó minőségű, egészséges ivóvizet.

– Az ember úgy gondolná, kis község, nyugalmas postás élet, így van ez?

– Nem egészen. Tatabánya közelsége miatt, a déli városrészből sokan ide autóznak, hogy feladják küldeményeiket, csekkjeiket, mert mi szinte közelebb vagyunk, mint a helyi posta, s ráadásul nem is kell annyit várakozniuk, mint a helyi hivatalban. A közeljövőben, pedig jelentősen megnövekedik majd a munkánk, mert végre megalakult a csatornatársulás, s ez lakónként, telkeként egy-egy újabb befizetést, csekk-kezelést jelent – havonta, nyolc esztendőn át – meséli John Ferencné, a szárligeti postahivatal vezetője.

– Öten dolgozunk egy hatalmas területen, ketten felvételeesként, három kolléganő, pedig kézbesítőként. A bejárható terület kilométer számát meg sem merem saccolni, a két hegy oldalába épült falu hosszanti elterülése, a meredek kaptatók miatt és mivel hozzánk tartozik a szomszéd község, Nagygyeháza is. Kézbesítőink kerékpárral dolgoznak télen, nyáron, hőségben, fagyban, sárban. Az utcák háromnegyede aszfaltozott ugyan, de a murvázott közutakról a lezúduló csapadék rendszeresen „tankcsapdákat” képez. Az önkormányzat „sziszifuszi”

harcot folytat a közutak állapotának szinten tartásáért.

Megdolgozunk érte

– Milyen munkarendben dolgozik a hivatal?

– A nyitva tartás rendjéből fakadóan sokan gondolhatnák, hogy milyen kedvező helyzetben vagyunk, hiszen a hivatali órák reggel nyolctól déli 12-ig, majd fél egytől délután háromig tartanak. Ez persze csak a látszat. Reggel háromnegyedkor kezdünk, nyolc óra körül jön a járat, fel kell készülnünk a napi munkára. **Hivatalos munkaidő 16 óráig tartana ugyan, de sokszor ezt sem lehet betartani, az adminisztrációs munkák, a zárárs, túl nyúlik ezen az időponton.** A jelenlegi munkabérek mellett, úgy érezzük, megdolgozunk a fizetésünkért, talán többet is, mint az átlagos magyar munkavállalók.

– Elérkeztünk a lényeghez. Elégedetlenek munkájuk anyagi megbecsülésével.

– Igen. Pontosán annyira, mint a többi munkavállaló, az állami szektorban. Csak az a különbség, hogy a köztisztviselőket, a közalkalmazottakat igen pontosan körülhatárolt jogszabályok, törvények védik a méltatlan bérezéssel, bánásmóddal szemben. Egy pillanatig nem állítom, hogy minket saját hivatali feletteseink nem védenek, támogatnak. Csak egy példát mondok. Én ugyan még nem igényeltem beutalót, így az üdültetés minőségéről nem nyilatkozhatom, de azt látom, hogy mennyiségi szempontból lehet válogatni a lehetőségek közül, gyógyfürdő, vagy Balaton, hegyvidék, vagy Alföld. Általában a szociális, jóléti szolgáltatásokra nem lehet panaszunk, a munkabér, az anyagi juttatások nem érik el azt a színvonalat, amelyet egy felelősséggel, szorgalommal, szaktudással és kötelességtudattal rendelkező dolgozó elvárna – és joggal – munkáltatójától Európában.

– És mit vár el a postás a saját szakszervezetétől, most a kongresszus, a tisztújítás előtt?

– Ugyanazt, amit eddig is. A hatékony, eredményes érdekképviseletet. A tisztességes munkáért való reális munkabér kiharcolását. A többi állami vállalatnál dolgozó alkalmazott átlagbérének megközelítéséért tett erőfeszítést. Van példa a hazai

☞ szakszervezeti mozgalom eredményeiről a bérharcban. Gondoljunk csak a MÁV-ra, vagy a BKV-ra, a Malév alkalmazottai követeléseinek, ha csak részleges, megalkuvásoktól nem mentes, de tulajdonképp eredményes teljesítésére. E példákból kitetszik, nem eredménytelen, nem felesleges a szakmai szakszervezetek erőfejlesztése a dolgozók érdemi érdekképviseletére. A tegnapi hírekben hallhattuk, a 13. havi munkabér kifizetése, jogi, napi társ szempontról tulajdonképpen törvénytelen. Ez vajon azt jelenti, hogy megszűnik ez a juttatás a jövőben? Ez nem derült ki egyértelműen a híradásból, de lehet, hogy ennek veszélye fenyeget. Nos, úgy gondolom ez a szakszervezetek dolga, igazi hivatása és felelőssége. Hogy ne engedjék a juttatások, a kereset kiegészítések rendszerét megnyirbálni. Tovább szűkíteni.

John Ferencné, viszonylag „újonc” a szakmában, 1997 óta postás, előtte bér és munkaiügyi előadóként dolgozott, nagy szakértelemmel és szeretettel, más területen. Ismerősök ötlete volt, hogy szakmát, hivatást változtasson, szegődjön a postához. Felajánlották, hogy a herceghalmi hivatal vezetője lehet, háromhavi „átképzés” után. A gondolatot tett követte. Majd Bicskén lett rendszeres helyettes, megismerve a postás munka minden csínját-bínyját, örömet és buktatóját. Ma már nem változtatna szakmát, munkahelyet. Otthon érzi magát csapatunkba. Csak a női nemre kiszabott 62 éves nyugdíjkorhatárral nem tud kibékülni. Véleménye szerint igazságtalan volt, bár világjelenség, a hölgyek nyugdíjba vonulásának lehetőségét ennyire kitolni, hiszen számukra nem fejeződött be a munka, a munkaidő végén. A „bélyegző óra” csengése után várja őket a családi munkahely, a konyha, a lakás, a főzés és főként a gyermeknevelés gondja, felelőssége.

John Ferencnének igaza lehet.

(máray)

Jogsegélyszolgálat

a PSZ Budapesti TSZB-nél

Dr. Elekes Imre jogtanácsos 2002-től dolgozik a Postás Szakszervezet Budapesti TSZB-nél, a szakszervezeti jogsegélyszolgálat vezetője

1980-ban fejeztem be jogi tanulmányaimat az ELTE-n, jogi szakvizsgát 1984-ben tettem. Főként munkáltatói jogi képviseletet láttam el, de ez nem a Magyar Postánál történt. Véleményem szerint a munkáltatói oldalon szerzett tapasztalat, a gondolkodásmód bizonyos ismerete segítséget ad a munkavállalók hatékony képviseletéhez.

Dolgoztam 1988–90 között a Postások Szakszervezete Központi Jogsegélyszolgálatánál, majd kis kerülő után 2002 novemberétől ismét szakszervezeti munkatárs vagyok. Az akkor még létező MP Rt. Budapesti Igazgatóságához léptem be, nem sokkal ezután kezdődött a Posta szervezeti átalakítása és megalakult a Központi Régió, jelenleg Központi Területi Igazgatóság. A Postás Szakszervezet két közép-szerve működik ezen a területen. A volt BUVInál ügyvéd kolléganóm dr. Sándor Mária, a Budapesti TSZB-nél én vezetem a Jogsegélyszolgálatot. Irodai elhelyezésünk megfelelőnek mondható, a technikai ellátottság is kielégítő, tekintve viszont, hogy szinte minden eszközünk régi, idejétmúlt (számítógép, nyomtató, fax, fénymásoló) sokat kell őket javítani és ekkor érezzük igazán hiányukat. A területünkön a TSZB döntése alapján heti fogadóórával ügyvéd is lát el a jogsegélyszolgálat körébe tartozó szakszervezeti szolgáltatást.

A jogsegélyszolgálatban tagjaink ma is főleg munkajogi kérdésekkel fordulnak, az évek során viszont kevesebb lett a munkaügyi perek száma, a tanácsadás – néha azonnal, telefonon – száma viszont jelentősen növekedett.

A Budapesti TSZB területén az ügyfél-fogadás „házhoz megy”, ugyanis keddenként – havi rendszerességgel – nagy budapesti postahivatalokban tartok ügyfél-fogadást. Ennek megszervezése során a munkáltató együttműködő, korrekt magatartást tanúsított.

Napjainkban a jogi környezet meglehetősen gyorsasággal változik, még a szakember számára sem egyszerű néha az eligazodás. Nagy jelentőségűnek tartom, hogy ebben a helyzetben, amikor szinte minden emberi probléma egyben jogi problémát is jelent, szakszervezetünk szolgálatként biztosítja tagjai számára az ingyenes jogsegélyszolgálat igénybevételét.

Gyakoriak a polgári jogi ügyek, családjogi problémák, lakással kapcsolatos eljárások önkormányzatoknál, más szervek-nél. Előfordul, hogy az ügyfél iratszerkesztéshez kér segítséget.

Sajnos, gyakran még a jogerősen megítélt gyermektartást sem fizeti az erre kötelezett, ilyen esetben is próbálunk segíteni, akár a gyermektartásra kötelezett fél munkáltatójának megkeresésével.

Megítélésem szerint tagjaink ismerik lehetőségüket a jogsegély igénybevételére. Ez az intézmény elismert a tagság körében.

Tekintve, hogy teljes munkaidőben, munkatársként dolgozom a TSZB-n, ezért kapcsolatomban az alpszervi titkárokkal napi jellegű, saját és munkatársaikkal problémáival gyakran keresnek meg.

Részt veszek a szakszervezet jogi munkájában, tagja vagyok a Kollektív Szerződés Bizottságnak, folyamatosan figyelemmel tudom kísérni a változásokat, a szabályrendszer alakításában személyesen közreműködök. Megjegyzem, ez a napi jelenlét segíti a jogsegélyszolgálati munkát is. Tagjaink nem csak személyes problémájukkal fordulnak hozzám, hanem gyakran a munkahely jövőjét érintő kérdésekkel is.

A jogsegélyszolgálati munka eredményessége nem csak a megoldott ügyek, megnyert perek számán mérhető le, hanem azon is, hogy több kollégával ügynek lezárulta után is fennmarad a jó viszony, néha életvezetési problémák megoldásához is kéri véleményem.

Fesztiválposta

KAPOLCSON

Újra kinyitott a kapolcsi posta. Természetesen csak a Művészetek Völgye rendezvénysorozat idejére. Tapolcai kollégáink, Forró Lajosné és Petrétei Ágnes adtak képet a fesztiválposta működéséről.

Szűken, de szervezeten

A kapolcsi tűzoltószertár melléképülete ad otthont a Posta kihelyezett hivatalának. A bejárat előtt kis asztalnál mosolygós postás kis-

válra érkező mintegy kétszáz ezres tömeg igényeit, ezért döntöttek egy átmeneti hivatal felállításáról. Valamennyi szolgáltatást elérhetővé tették az ügyfelek számára, amelyekkel a mindennapokban foglalkoznak.

asszony kínálja a portékát: képeslapot, bélyeget, üdítő italt. Az ajtónál hosszú sor kígyózik. Az ügyfélteremben búgó italautomaták egyszerre négy-öt, nullára csökkentett mozgásterű ügyfélgomb benyomkodását teszik lehetővé. Várni kell, az emberek mégis türelmesek. Békésen álldogálnak. A völgy lassú vízszerű, higadt csigamentaritása körül lengi a posta tájékát is. Odabent a zsúfolt helyiségben rendben folyik a munka. Sok múlik a dolgozón, de úgy fest, rátermett kollégák érkeztek Tapolcáról. A mobilposta nem tudta volna kielégíteni a fesztiv-

Beleértendő ebbe a POS terminálos pénzfelvétel, pénzküldés, átutalás, befizetés, és a küldeményfelvétel is. Egyedül a westernunion

szolgáltatást nem tudták megvalósítani, mert a faxgép már végképp nem fért volna el. Kapható itt ásványvíz, jeges tea, kóla, kefir, cigaretta, dohány, hírlap. A sor szinte végtelen. A betérők már megszokták, hogy itt jó minőségű termékeket vásárolhatnak, ráadásul a kapolcsi árakhoz mérten baráti összegért.

Miért ne kérjünk személyes bélyeget?

Hatan dolgoznak itt: ketten a hivatali helyiségben, ketten az épület előtti standnál, ketten pedig elektromos kisautóval mennek az ügyfelek elé hírlapokkal, sorsjeggyel, kereskedelmi árukkal, akár a szomszédos településekig is. Időnként bejárják Kapolcs lehetséges ügyfelekkel teli utcáit, hogy szórólapokon szolgáltatásokat kínáljanak, informálják az embereket. Erre igen nagy szükség van, mert sokan a Posta régi épületénél kötnek ki, ahol most népművészeti termékeket árulnak. Még a felirat se került

le a házról. Nagy az érdeklődés, de volt, aki érthető okokból mégis nemet kellett mondjon. Forró Lajosné egy ízben személyes bélyeget kínált egy szerelmes párnak. Kiderült, hogy nekik az ország más tájékán kellene lenniük, és a férfinak felesége, a nőnek férje van. Ők biztosan nem örültek volna a fotó láttán. Sok fiatal bort és egyéb alkoholos italt keres, az ő igényüket se tudják kielégíteni.

Magunkért, másokért, a postáért

A munkatársak lelkesek, a körülmények nem ideálisak. A munkaidő nyolc helyett tízórás, és ezúttal nem hűvös, tágas irodahelyiségben dolgoznak. Az utcákon perzselő a forróság, szinte remeg a levegő. Csak kézműsásra van lehetőség a szemközti önkormányzat épületében. A fesztivál forgatagából csak akkor kaphatnak némi ízelítőt, amikor szórólapokkal bejárják a falut. Aztán még haza is kell menni Tapolcára aludni, hogy másnap megújult erővel vehessék fel a meghoszabbodott szolgálatot. Mégis szívesen csinálják, mert tudják, az embereknek szüksége van rájuk. Sok látogató többet költ a tervezettnél, és hozzá akar férni a folyószámlájához. Másoknak otthoni ügyeik intézésében van szükségük segítségre. És minden dolgozó tisztában van azzal, hogy saját érdeke is a Posta nyereségessé tétele. Itt pedig biztosan van haszon.

Jüllich András

Akar munkavédelmis lenni?

– kérdezte postavezetője egykor Bicskeiné Nagy Kingától –

(Folytatás az előző számból)

Ne legyenek különbségek

■ A kézbesítők problémájáról ejtsünk szót.

– Amikor a kézbesítői tagozat megalakult, a kollégák azt mondták, hogy így hatékonyabb lehet az érdekvédelem. Norvégiában, Dániában is szakmánként csoportosulnak a szakszervezetek. Tehát nem úgy, hogy van egy nagy cég, s azon belül mindegy, hogy az illető asztalos, vízvezeték szerelő, vagy éppen postás, egy szakszervezethez tartoznak. Szakmánként szerveződnek inkább.

■ A FEOR szerint, akkor legalább több száz szakszervezetnek kellene lenni, mert rengeteg szakma van.

– Én azt mondom, hogy szakterületenként kellene létrejönni a tagozatoknak a Postás Szakszervezeten belül. Ugyanez van Norvégiában, ahol van tiszti, és altiszti tagozat, és jól működnek sok éve már.

■ Nálunk is volt 1945 előtt ilyen megoldás, volt tiszti, meg altiszti szerveződés.

– Most is életre lehetne hívni, mert más a munkakörülményük, a problémájuk, másként kell az érdekeiket is képviselni, mert más a munkaadó elvárása is.

■ Ki ennek a kézbesítő tagozatnak a vezetője?

– Itt Kecskeméten Sándor János kollégám, és központilag pedig egy debreceni kolléga, Éder Zoltán. Megalakult az országos tagozat, de azóta csak egyszer tanácskoztak. Úgy gondolom, hogy így nem lesz igazi érdekképviselő tagozaton belül sem. Hiába van tagozat, ha nincs súlya, értéke.

■ Miért nem lehet a különböző tagozatok vezetőit az elnökségbe kooptálni? Szűkebb körben mégiscsak hatékonyabban léphetnének fel, mint a választmány előtt.

– Nem tudom, én nem vagyok elnökségi tag. A szállítási tagozat egyébként jól működik, s az ő példájuk volt az indítója a kézbesítő tagozat megalakulásának. Ott jó a vezető, rátermett ember. Én nem akarom a kézbesítő tagozat debreceni vezetőjét véleményezni, aki fiatal ember, és frappáns hozzászólásai vannak a választmányin, de talán túl nagy feladat számára egy országos tagozat működtetése.

■ Vagy túl kevés az idő ami rendelkezésre áll, hiszen ő is kézbesítő, naponta jár dolgozni, és telefonon nem nagyon lehet ezeket az ügyeket intézni.

– Így van. A kecskeméti tagozat vezetőjét is kérdeztem, miért nem járnak tagozati értekezletekre, nem látom a költségek között ennek a kiadásait? Azt mondja nem szóltak még, hogy menni kell értekezletre, pedig sok minden történik a postán és jó lenne, ha együtt, az összes kézbesítőért szót emelhetnek.

■ Mit várnak a kézbesítők ettől a tagozattól?

– Előrelépést a bérezésben, a bérfelzárkózásban, függetlenül attól, hogy az ország melyik pontján kézbesítő valaki. Ők szeretnék leginkább a bértaarifarendszert. Ha jó postás vagy, akkor ne legyenek különbségek. Szeretnék, ha egyforma munkáért egyforma anyagi megbecsülés illetné meg őket. Ez valóban így helyénvaló. Fontosnak tartják a jobb munkaeszközöket, így a műszakilag megfelelő kerékpárokat. A kerékpár 110 kg-ig terhelhető postást és a küldeményeket is figyelembe véve. Itt csontsovány postásoknak kellene dolgozni ahhoz, hogy a kerékpár ne menjen tönkre idő előtt.

■ Nem arról van szó, hogy túl sok a bérük, és emiatt nem soványak?

– A postásokat szeretik az emberek, és egy-egy szendvics, vagy sütemény jut a zsebükbe, ha éppen családi pótlékot, vagy nyugdíjat kézbesítenek. Kényeztetik őket az emberek, mert a postás még mindig családtag!

■ Milyen jövőt jósolsz a postának az elkövetkező öt évben? Állami tulajdonban marad, magántulajdonba kerül?

– Azt szokták mondani, hogy a becsületen kívül minden eladó.

■ Walpole, a XVIII. századi Anglia miniszterelnöke szerint minden lelkiismeret megvásárolható!

– Mivel állami tulajdonú részvénytársaság vagyunk, a kormány dönthet az eladásunkról, ha majd egyszer eladható állapotba kerülünk, mert még ez a lány nem eladható. Sok csinosítani való van még rajta. Huszonöt éves postai pályafutásom alapján mondhatom, hogy így ahogy van jól működik ugyan, de még lehet rajta csinosítgatni, szépítgetni. Félő, hogyha szétszedetjük, attól nem mű-

ködik majd jobban, sőt bizonyos területeken még rosszabb lesz a helyzet. Ha bérbe adunk bizonyos szolgáltatásokat, vagy azok részeit, mint a pénzszállítást, takarítást, az nem biztos, hogy jó nekünk. Ha szétszerelik a postát bizonyos területei eladhatók. A kispostákat azonban senki nem veszi meg. Most már üzleti alapon kell működniük, azt mondják, nem úgy mint korábban, amikor a nagy posták tartották el a kicsiket. A kispostát nem lehet üzleti alapon működtetni, így nem is veszi meg senki. A megoldás az lesz, hogy bezárják. Lehet, hogy az országgyűlésben a lobbizók elérik, hogy 15–20 év múlva csak a városokban lesz posta. A technikai fejlődést is számításba kell venni: számítógép, e-mail, és ezáltal kevesebb lesz a postai küldemény is. Hamarosan nem lesz készpénzáramlás sem, akárcsak a skandináv országokban, ahol már mindenki kártyával fizet. A levelezés is visszaszorul. A dán postánál láttam, hogy jobbára a címezetlen küldemények tartják el őket, mert mindenki utalja a pénzt, mindenki tudja a kötelezettségét, ezért nem kell felszólítani az embereket tértivevényes levélben, mint nálunk, ami a Magyar Postának jelentős bevételi forrása.

■ A szakszervezet egyfajta káderképző?

– Tagjainkat igyekszünk bevonni a közösségi munkába, az üzemi tanácsokba. Sikeresek voltak a választási kampányaink, mert tagjaink kerültek be az üzemi tanácsokba, akik idővel osztályvezetők, postavezetők lettek. Gondolom, hogy a szakszervezet, az üzemi tanács jó iskola volt számukra, mert belekóstolhattak a döntésekbe.

Udvarhelyi András

60 éves a Postás Szakszervezet VI.

A különválás után

Több, mint száz évvel azelőtt, hogy a Magyar Posta három részre vált szét, 1888-ban a vasminiszter: **Baross Gábor** és a magyar állam „elérkezettnek látta az időt arra, hogy e fontos hírszolgálati eszközt (a telefont) kizárólagos jogon az állam részére biztosítsa. Ezért az 1888. évi XXXI. tc.-ben kimondja, hogy a távírda, távbeszélő és villamosjelzők felállítása, berendezése és üzemeltetése az állam kizárólagos joga. ... Ettől kezdve az állam hozzá is látott a távbeszélővonalak létesítéséhez, és pedig oly módon, hogy e célra a minisztertanács hozzájárulásával Baross a postaforgalmi pénzekből 10 év alatt visszatérítendő 200 000 forintnyi kölcsönt vett fel.” – az idézet **dr. Hencz Lajos: A Magyar Posta története és érdemes munkásai** című 1937-ben megjelent könyvből való.

Az 1990-es szétválás és az azt követő kissé zavaros időszak megértéséhez – úgy érzem – fontos tudni azt, hogy 100 évvel ezelőtt az akkori műszaki fejlődést felismerve a magyar királyi posta akkori vezetői azt látták jónak, hogy az addig egymástól elszigetelten működő postát, távírdát és távbeszélő szolgálatot egyesítsék. Mivel az 1800-as évek második felében a rádió, televízió és egyéb vezeték nélküli műsorszórás még nem létezett, ezek csak megvalósításuk után kerültek a postához. Az egyesítés idején – mint arról korábban már írtam – a postai dolgozóknak még nem voltak érdekképviselői szervezetei, így azokat nem kellett egyesíteni.

1990. január 1-jével a vezetékes és vezeték nélküli távközlés levált a Magyar Postától és a Magyar Posta Vállalat leszűkített tevékenységi körrel folytatta tovább lakossági szolgáltatásait. Nála maradt a levél-, a csomag-, a hírlap- és a bélyegüzletág, továbbá a korábbi postai pénzügyi tevékenység, a postai kutatás, a postai adatfeldolgozás, a postai felnőttoktatás, az egyéb pihenő-szóra-

koztató tevékenység és az előzőekben felsoroltak ellátásához szükséges felvevő-, szállító- és kézbesítésszolgálat. 1993. december 31-vel a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter a Magyar Posta Vállalatot egyszemélyes állami tulajdonú részvénytársasággá alakította át, mely annak jogutódjaként Magyar Posta Részvénytársaság néven 1994. január 1-jével megkezdte működését.

Az átszervezéssel három új nagyvállalat, több kft., alapítvány alakult, és értelemszerűen az eddigi közös szakszervezet tagsága is három nagy és több kisebb szakszervezetet hozott létre. Az egyes szakszervezetek önállóságának messzemenő tiszteletben tartásával, meglévő érdekeik védelmére és érvényesítésére, a közös vagyon megőrzésére létrehozták a Postai, Távközlési és Műsorszóró Dolgozók Szakszervezeti Szövetségét. A létrehozó szakszervezetek szándéka ezzel az volt: „hogy a leendő szövetség őrizze, védje és jelenítse meg azt az erőt, amelyet a három ágazatban dolgozók eddigi egysége – egyszóval a postáségség – évtizedek óta jelent”-ett.

1990. május 26-án (már az országos parlamenti választások után) volt a Postai Dolgozók Szakszervezetének alakuló kongresszusa. A Postás Dolgozóban **Mezőfi László**, a lap felelős szerkesztője tudósított a nagy eseményről: „*Rendkívüli helyzetben, rendbagyó kongresszusztartunk. Politikai, gazdasági rendszerváltás időszakában vagyunk, nekünk pedig a negyvenöt éves, egységes Postás Szakszervezet átalakulásáról kell*

dönteniünk. Rendbagyó, mert első alkalom, hogy a tagság maga készítette elő saját szakmai szakszervezetének önálló szabályát, a megalakítandó szakszervezet tisztségviselőit a korábbi gyakorlattól eltérően nem egy szűkebb testület, hanem közvetlenül a kongresszusi küldöttek választják meg. Ez a kongresszus tehát lezár egy több évtizedes korszakot és megnyit egy újat... Az új szakszervezet nem csak a szakszervezeti jogokat gyakorolja, hanem a Posta Vállalat partnereként gyakorolja a dolgozói közösségek vezetésben való részvételi jogait is.”

Új elnevezéssel új vezetőt választott a tagság: Postai Dolgozók Szakszervezete néven működött tovább és országos titkárának **Mundruczó Kornélt**, a Budapest vidéki Postaigazgatóság Területi Szakszervezeti Bizottságának volt titkárát választották meg. A többi ágazati szakszervezet – első, külön-külön megtartott alakuló kongresszusán – szintén névváltoztatáson esett át. Így alakult meg a Távközlési Dolgozók Szakszervezete, a Távközlési Dolgozók Szabad Szakszervezete és a Magyar Műsorszóró Dolgozók Szakszervezete. E négy nagy szakszervezetből a Távközlési Dolgozók Szakszervezete – megalakulásukat követően – nem csatlakozott a szövetséghez.

A szövetség megalakulását követően a szakszervezeti elnöki tisztséget a szövetség vezetője töltötte be, a szövetséghez tartozó ágazati szakszervezetek vezetőit – a szövetségből való kiválásukig – a titkár, országos titkár illetve főtítkári cím illette meg.

Nehéz, embert próbáló időszak várt az újonnan megválasztott országos titkár: **Mundruczó Kornélna**. A megváltozott viszonyok között módosultak a szakszervezet feladatai is. A választást követő években a bérviták, bérharcok, a postások szerzett jogainak és a vagyonának megtartása került előtérbe. Az

1990. november 16-ra meghirdetett sztrájktól csak a 1990. november 6-án eredményesen befejezett egyeztető eljárás aláírása után állt el a szakszervezeti tagság.

1991 áprilisában került sor a posta új Kollektív Szerződésének aláírására. Néhány mondat erejéig érdemes visszatekinteni, melyek voltak azok az új elemek, amik a korábbi kollektív szerződésekben eddig nem szerepeltek:

„A kollektív szerződés szabályozza az átszervezés technikai, technológiai váltás miatti munkahelymegszűnés esetén követhető eljárást. Ennek értelmében, ha az dolgozói rétegeket érint, a munkáltatónak megállapodást kell könie az illetékes érdekvédelmi szervezetekkel...

...A korábbinál egységesebb lett a munka díjazásának a szabályozása is...

...a titkárok egységes fellépésének köszönhetően az új kollektív szerződés is 40, 60 és 120 százalékos túlmunkapótléket határoz meg. Tovább él a pénzkezelési, az összevont munkahelyi, valamint a gépjárművezetési pótlék. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy szakszervezetünk lemondott volna az e tevékenységeknek az alaphéberben való elismeréséről.

A személyi jövedelemadó rendszerének változása, valamint a Magyar Posta Vállalat gazdasági helyzete miatt jelentős struktúrávaltoztatásokra volt szükség. Az egységes ellátás végett a jövőben valamennyi – legalább 4 órában foglalkoztatott – főfoglalkozású dolgozó a mindenkori személyi jövedelemadómentes összeghatárának megfelelő étkezési támogatásban részesül. (Ez jelenleg havi 800 forint.)

A közönséggel közvetlen kapcsolatban állók kivételével függeléki hatáskörbe került a munkaruha-ellátás szabályozása, hasonlóképpen függelékben kell meghatározni a segélyezésben részesíthetők (szociálisan rászoruló) körét, valamint a segély mértékét és feltételrendszerét.

A szerkezeti változás a PSZDK-hoz nyújtott kedvezmény összegét az átlagos igénybevételi szinten korlátozza... A lakásállomással rendelkező postás dolgozók kedvezménye kiterjed:

- az előfizetési díj 75 százalékára (mely 20 impulzust is tartalmaz),
- havi 100 impulzus 75 százalékára,
- a távirat szolgáltatás 75 százalékára,
- új előfizetők esetén a belépési díj 50 százalékára.

A kollektív szerződés tartalmazza a vállalati üdültetés feltételeit, valamint

a beutaltak által fizetendő térítési díjakat is.”

Az 1991-es év sok olyan kérdést hozott napvilágra, amelyekre a megalakulás pillanatában nem lehetett előre számítani, ezért a Postai Dolgozók Szakszervezete 1991. november 30-án rendkívüli kongresszust tartott.

A másfél év után összehívott rendkívüli kongresszusra azért volt szükség, mert megjelentek olyan tényezők, melyek zavaróan hatottak: „A postáság a szakmai szétválást követően úgy ítélte meg, hogy ezt a nagy családot együtt kell tartani, mert a szakmai szétválás nem indok a teljes elkülönülésre. Sajnos, azonban egymásra vártunk. Tagszervezeteink önállóságukat hangsúlyozva és féltve több információt magukénak tudtak, és nem ismertük fel azt, hogy egy szövetség önmagában nem létezik... Belső életünk és működésünk sem volt mentes a kritikai megjegyzésektől... Ilyenek többek között az információrendszer kiépítetlensége, működésének hiányosságai. Ilyen, és megítélesem szerint a legfontosabb: oktatási rendszerünk teljes elhanyagolása... Nem foglalkoztunk, pedig mindenképpen kell, a munkahelyek biztonságával kapcsolatos szakszervezeti igények megfogalmazásával hangzott el.”

Ennek a novemberi rendkívüli kongresszusnak – ahol a múlt hibáit meglátva, azokat felismerve, más szempontok előtérbe helyezésével új irányvonalat jelöltek ki – eredményei már 1992-ben mutatkoztak. 1993 januárjában a balatonfüredi titkári értekezleten Mundruczó Kornél, országos titkár így értékelte az eltelt egy évet: „Az 1992-es esztendőben a tavaszi, valamint az őszi bérmegállapodás eredményeképpen a postás dolgozók átlagbér növekedése a korábban tervezett 28 százalék helyett 28,7 százalékban teljesült... A kollektív szerződés 1992. július 1-jei hatályú módosítása rögzítette az addig elért eredményeket, továbbra is garanciákat tartalmaz a foglalkoztatási biztonság kérdésében, valamint a létszámleépítés megakadályozásában... Nagy jelentőségűnek értékeljük, hogy szakszervezetünk taglétszáma 1992-ben nem csökkent, egyes területeken kisebb-nagyobb mértékben növekedett... A balatonlellei postásüdüllő tulajdonjogának visszaszerzésével jelentős kedvezményt tudtunk adni az üdültetés során szakszervezetünk tagjainak.”

1993 májusában üzemi tanácsi választások voltak. A PDSZ megválasztott ÜT-

tagjai között alapszervi titkárok és SZB-titkárok is mandátumot szereztek. A tizenhárom tagú testület tagjai *Kónya Lajos*, debreceni TSZB-titkár személyében megválasztották az országos üzemi tanács elnökét.

A Postai Dolgozók Szakszervezete Titkárok Országos tanácsa 1994. évi áprilisi ülésén önszegélyző alapítvány létrehozását határozta el. Az alapítványt 1994. szeptember 8-án a Fővárosi Bíróság 5110. sorszám alatt nyilvántartásba vette. Az alapítvány kuratóriuma 1994. szeptember 27-i ülésén elfogadta az alapítvány szervezeti és működési szabályzatát, és megkezdte működését.

A Postai Dolgozók Szakszervezetének 1994. június 7-én megtartott munkakongresszusán jelentette be Mundruczó Kornél országos titkár a szakszervezet kiválását a szövetségből. Miután a MATÁSZ és a Műsorszóró Szakszervezet már kilépett, illetve kilép a szövetségből, ezt kívánja tenni a PDSZ is... Ezzel a bejelentéssel a PDSZ megtette első lépését a teljes önállósulás felé, mely előrevetítette az 1995 tavaszán sorra kerülő II. kongresszus programját.

Rákóczi Margit

Drégely István

Születésnapodra

*A világmindenség pontja TE,
a világmindenség pontja én:
egymástól megannyi fényév-messze voltunk és mégis
a világmindenség pontja én,
a világmindenség pontja TE
egymásra találtunk a végtelenbe' – és lettünk:
– TE meg ÉN –
a szerelemmindenség egyetlen pontja!*

Mit ér a bíróság, ha magyar?

– Wittich Tamás úr, az MSZOSZ elnöke az áldatlan vagyonvitáról –

Anyáron ülést tartott a Postás Szakszervezet elnöksége, ahol megjelent Wittich Tamás úr, a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségének elnöke is. Az egyik legfontosabb napirendi pont a már évtizedes múltra visszatekintő vagyonvita volt szakszervezetünk és a PHDSZSZ között, amelyről már többször írtunk lapunkban is, és talán nincs is olyan postás, aki ne ismerné ezt a párját ritkító, a jogállamiságot megcsúfoló, igazi hazai történetet.

Az MSZOSZ elnökének meghívása is elsősorban azért történt mert szakszervezetünk elnöksége szerette volna tisztán látni, hogy az MSZOSZ milyen segítséget tud nyújtani a Postás Szakszervezetnek abban, hogy a jogerős bírósági döntés végre érvényre jusson, és a Postás Szakszervezet hosszú évek után hozzájusson jogszerint megillető vagyonához.

Mundruczó Kornél szakszervezetünk elnöke röviden fölvezette a vagyonvita háttérét. Elmondta, hogy amikor 1993-ban a vagyonhasználati jogról döntés született, akkor a VIKSZ-nek köteleessége lett volna a vagyont megosztani az 1991-ben készült lista alapján, amit akkor a VIKSZ is elfogadott. Akkor a postás vagyon még 1,36 milliárd forint volt. A VIKSZ 1995-ben elfogadta a választás eredményét, amelynek alapján a szakszervezeti vagyonból a Postás Szakszervezetet 68,4% rész illeti meg. Ennek arányában kellett volna még akkor a szakszervezeti vagyont felosztani. Ez azonban nem történt meg, s az ügyből többfordulós, és többszintű bírósági ügy lett.

Elfogy a vagyonunk

– A Fővárosi Bíróság, az Ítéletábla, és a Legfelsőbb Bíróság döntése szerint is egyértelművé vált, hogy függetlenül attól, hogy mikor került a vagyon a pos-

tások tulajdonába, az mindenképpen ágazati vagyonnak tekintendő, és azt az üzemi tanácsi választáson induló szakszervezetek között az elért eredmények alapján kell szétosztani! – jelentette ki bevezetőjében Mundruczó Kornél elnök, majd elmondta, hogy a VIKSZ-nek a bírósági döntés alapján ennek szellemében kellett volna intézkednie. A jogerős bírósági döntést a PHDSZSZ, és a VIKSZ megtámadta. Az Ítéletábla jogerősen és végrehajthatóan jóváhagyta a Fővárosi Bíróság döntését, a VIKSZ azonban ennek ellenére sem hozta meg a bírósági végzésnek megfelelő határozatát. A Legfelsőbb Bíróság elé került az ügy, ahol közel egy év után született ítélet. A jogerős bírósági döntéseket meg nem változtatva, a Legfelsőbb Bíróság is határozat meghozatalára kötelezte a VIKSZ-et.

– Azt reméltük – folytatta Mundruczó elnök úr –, hogy az 1996-tól húzódó ügyben végre a VIKSZ tudomásul veszi a köteleességét, és végrehajtja a Legfelsőbb Bíróság ítéletét. Nem vitatja, mert azt már nem vitathatja, hanem cselekszik! Nem ez történt! A VIKSZ továbbra sem döntött! Az idő múlt, az 1,3 milliárdos vagyon a PHDSZSZ kezelésben folyamatosan fogyott, jelenleg már csak a töredéke van meg. A Postás Szakszervezet pedig anyagi gondokkal küzd. November 24–26-a között lesz a kongresszusunk, ahol 186 küldött jelen, 25 ország szakszervezeti elnöke tisztel meg bennünket, és az alapító tagokat is várjuk. Ma úgy néz ki, hogy nem tudjuk megrendezni, mert nincs pénzünk, megterhelt ingatlanaink, és adósságunk van. Akkor lehetünk csak nyugodtak, ha a Legfelsőbb Bíróság ítélete alapján a vagyonmegosztás megtörténik. A vagyon elherdálásáról is számot kell adni egyszer azoknak, akik ebben ludasak. Mit vár a Postás Szakszervezet az MSZOSZ-tól? Mindössze annyit, hasson oda, hogy a VIKSZ azonnal hozzon döntést, teljesítse a Legfelsőbb Bíróság ítéletét. Az Üdülési Alapítvány felé is fizetési kötelezettségünk van, amit most, ebben az áldatlan helyzetben nem tudunk teljesíteni. Szeretnénk, ha a fizetést felfüggesztenék addig, amíg jogos követelésünkhez

hozzá jutunk. (Időközben a fizetést a VIKSZ jogerős döntéséig a Nemzeti Üdülési Alapítvánnyal való megállapodás alapján felfüggesztették.) Ebben is kérjük az MSZOSZ segítségét. Nem akarunk kibújni kötelezettségeink teljesítése alól, de míg mások ezt teszik, mi sem tudjuk teljesíteni a velünk szembeni követeléseket – fejezte be tájékoztatóját Mundruczó Kornél elnök.

Az MSZOSZ a Postás Szakszervezet mellett van

Az elnöki tájékoztatót követően Wittich Tamás úr, a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségének elnöke kapott szót, aki a következőket mondta:

– Az ügyben időbúzás zajlik, ez nem vitás. A VIKSZ valóban nem hozta meg azt a döntést, amire a Legfelsőbb Bíróság is kötelezte. Az MSZOSZ küldötte ügy szavazott az üléseken, hogy a döntés szülessék meg. Miért alakult ki ez a jelenlegi helyzet? A legfontosabb ok, hogy a szakszervezeti konföderációk között a viszony ma sokkal rosszabb, mint 2 vagy 4 éve. A VIKSZ-ben a hat konföderáció paritásos alapon működik. Ebből következően az MSZOSZ nem a súlyának megfelelően tud részt venni a döntések meghozatalában. A legkisebb taglétszámú szakszervezeti konföderáció is meg tud akadályozni döntéseket a szervezetben. Ezen mindenképpen változtatni kellene. Az egyes szövetségek súlyának megfelelő döntési mechanizmust kellene kialakítani a VIKSZ-ben. Felháborító, hogy ez nincs így! Ezért alakult ki az elmúlt időszakban egy olyan nem kívánatos folyamat, aminek a Postás Szakszervezet is részesese lett. A VIKSZ-en belül többségi szavazással lehet meghozni döntéseket, s hiába a legnagyobb tömörülés az MSZOSZ, nekünk is csak egy szavazatunk van. A döntéshez legalább még három konföderáció képviselőjének velünk azonosan kellene szavaznia. Az MSZOSZ volt az, aki kötelezte a VIKSZ elnökét,

☞ hogy egyáltalán össze bírja az ülést. Teljes mértékben megértem a Postás Szakszervezet gondját, de meg kell mondanom, hogy van olyan konföderáció, amellyel én egyezkedni nem fogok semmilyen ügyben! A jelenlegi helyzetben leginkább érintett konföderáció vezetőjével nemrég egyeztettem. Lázár úr a szakszervezetével végigjárta az összes konföderációt, most a SZEF-nél tart, akinek elnökével én tárgyaltam, és megállapodtunk abban, hogy a Postás Szakszervezet ügyét a bírósági döntés értelmében mielőbb rendezni kell. Döntést kell tehát hoznia VIKSZ-nek, s az MSZOSZ ezt határozottan követelni fogja. Vajon kibújik-e megint a VIKSZ a döntési kötelezettsége elől? Ezt kell megakadályozni, ezért legutóbb egyeztettem a többi konföderáció vezetőjével, és nyilatkozatot kértem tőlük, hogy egyetértenek-e azzal, hogy a VIKSZ haladéktalanul hozzon döntést az ügyben. Van tehát esély a jogszerű elmozdulásra. Idestova egy évtizede húzódik ez az ügy, és még mindig nem oldódott meg. Ha szakszervezet nyilvánosságához akar fordulni, és el kívánja mondani, hogy ebben a szétzilált érdekvédelmi mozgalomban milyen események történnék, hogy jogállamban a bírósági döntéseknek nincs foganatjuk, én nem ellenzem ezt a lépést. Én lehetőségeimbezképest mindent megteszek azért, hogy a régóta várt VIKSZ-döntés megszülessen, hogy legalább ez az erkölcsi eredménye a föderáción belül meglegyen a Postás Szakszervezetnek. Azonban abban is biztos vagyok, hogyha meg is születik a döntés, nem lesz kis idő az sem, amíg végül hozzájutunk a jogos vagyunkhoz. Erre sajnos számítani kell.

Az Üdülési Alapítvánnyal kapcsolatban Wittich elnök úr elmondta, hogy a kuratóriumban hat szakszervezeti kurátor van, akik a hat tömörülést képviselik. A helyzet tehát ugyanolyan, mint a VIKSZ-nél, de az MSZOSZ segítségére itt is számíthat a Postás Szakszervezet.

Válasz a Postás Dolgozó „Ütőképes szakszervezetet akarunk...” című cikkére

Tisztelt Szerkesztőség!

A Postás Dolgozó 2005. július–augusztusi számában interjút közölték Sain Sándorné sárándi postavezetővel. Ehhez kívánok észrevételeket fűzni, tekintettel arra, hogy Sáránd posta az én körzetemben található, az elmondottak a körzeti postát is érintik, a leírtakhoz tehát nekem is közöm van.

Először is szeretném leszögezni, hogy Sain Sándorné kolléganőt becsületes, igyekvő postás szakembernek ismerem, munkavégzésével soha nem volt probléma. Szereti a postát, szereti a szakmáját. Éppen ezért megdöbbenett, hogy ilyen éles kritikai hangvétellel nyilatkozott a Postás Dolgozónak. Válaszaiból a „semmi sincs jól úgy, ahogy van” érzése tükröződik. Mindez komoly belső feszültségre, a helyzetével való elégedetlenségére utal. Talán valóban nagyon fáradt, ideje lenne, hogy szabadságra menjen, kipihenje magát! Idén azonban még konkrét időpontot nem kért, így nem is tudtuk megkeresni a módját, hogy a pihenés lehetőségét biztosítsuk számára. 2003-ban két, 2004-ben egy alkalommal töltött 10 napnál hosszabb időt szabadságon. Az idén is megoldjuk a szabadságát, ha konkrét igénytel jelenik meg.

Nyilatkozata azonban nemcsak általánosan borúlátó, hanem helyenként pontatlan és igazságtalan is.

Így nem marad más, mint a nyilvánosság fórumain reagálni egy-egy felvetésre:

◆ A kolléganő nekem nem jelezte eddig, hogy rendszeresen napi tíz órát dolgozik. Természetesen sem én, sem munkatársaim nem kértük, hogy munkaidőn túl „társadalmi munkában” dolgozzon. Az ezzel kapcsolatos állítását ezért kénytelen vagyok visszautasítani.

◆ Lehet, hogy 35 évvel ezelőtt Debrecen 1. postán valóban 12 rendszeres helyettes volt. A posta azonban azóta nagyon sokat változott (postamesterségek létrejötté, vállalkozásba adás, megszűnés, mobilpostára történő áttérés, forgalomváltozás). Ezeket természetesen a helyettesi létszámnak követnie kellett. Jelenleg a létszám öt fő (és nem kettő, ahogy a kolléganő állította).

◆ Fontosnak tartom, hogy amiben csak tudunk, segítsünk a körzetbeli kisposták-

nak. Ezért meglepetéssel olvastam, hogy fénymásolási igényét nem teljesítjük. Nem tudok konkrét esetről, amikor visszautasítottuk volna a kérését. Mi több, gyakorlat nálunk, hogy az üzemvitelhez szükséges nyomtatványokat biztosítjuk a kispostáknak, s ha kell fénymásolunk.

◆ Ami pedig az értékesítési akciókat illeti! Természetesen vannak értékesítési terveink és elvárásaink a körzetbe tartozó kispostákra vonatkozóan is. Az azonban túlzás, hogy naponta zaklatnánk telefonon az akciós teljesítményekkel kapcsolatban. Erre nincs kapacitásunk. Viszont igaz, hogy havonta néhányszor rákérdezzünk, hogy figyelemmel kísérjük, teljesülnek-e a tervek. Szeretnénk, ha a körzet, benne a kisposták is, sikeresek lennének, ha kell, segítséget nyújtunk, tanácsot adunk. Azért is fontos mindez, mert az így elért árbevétel a munkahelyek megőrzését segíti, illetve a jó teljesítménynek köszönhetően közvetlenül is többletjövedelemhez jutnak munkatársaink. Sáránd posta az idei első akciós ciklusban sajnos nem volt jogosult jutalomra, de a másodikban igen, ennek köszönhetően Sain Sándorné és két munkatársa is jutalomban részesülhet. Bizony, tudomásul kell venni, hogy az árbevételek növelése az egyetlen, amivel a hagyományos szolgáltatások forgalmának csökkenését ellensúlyozni lehet.

Örültem volna, ha a felvetett problémákat kisposta-vezetői értekezleten elmondta volna április 9-én, amikor Szabó Pál vezérigazgató úr is jelen volt! De azt a lehetőséget elszalasztotta. Nem vagyok biztos abban, hogy a Postás Dolgozó hasábjain keresztül történő panaszáradat a problémák megoldásának legjobb formája. Kérem, ha problémája van, keressen meg személyesen, vagy a soros kisposta-vezetői értekezleten mondja el! Talán akkor nem gyülemlik fel ennyi negatív érzés benne, mert a gondok egyenként sorra orvosolhatók, csökkenthetők lennének! A félreértések pedig könnyebben tisztázhatók személyesen, mint a sajtó hasábjain!

Üdvözlettel:

Avacz János

Postavezető, Debrecen 1. sz. körzeti posta

Hírek

Nemzetközi szakmai nap

A Postások Szakmai Egyesülete nemzetközi szakmai napot rendezett a Benczúr Házban.

A postai hálózat modernizációja címmel *Thomas Baldri*, a Német Posta nemzetközi kapcsolatokért felelős igazgatója; Az információs társadalom (elektronikus levelezés) hatása a postai szolgáltatásokra címmel *Daniel le Goff*, a Francia Posta európai kétoldalú kapcsolatokért felelős osztályvezetője; A küldeményforgalom minőségének javítása, a kézbesítési rendszerek továbbfejlesztésének hatása címmel *Petr Angelis*, a Cseh Posta nemzetközi ügyekért felelős vezérigazgató-helyettese; A Magyar Posta Rt. csatlakozása a REIMS nyugat-európai végdíj elszámolási rendszerhez és hatása a nemzetközi küldeményforgalom szolgáltatási minőségére címmel *Szebeny Bontond*, a nemzetközi üzletág vezetője tartott előadást. Az egyes témákkal kapcsolatban konzultációra is alkalmuk nyílt a résztvevőknek. (Postás)

Drégely István

OKTÓBER

Csakis így lehetett: földünk színeiért felelős Mester inasaira bízta a festékek cipelését. De az angyal-gyerekeknek már akkor is a játékon és nem a kanták őrzésén volt az eszük – megesezt hát, hogy a kiömlő festékek össze-vissza keveredve milliommnyi színnel borították be mind a fák, a bokrok leveleit. S hogy a mester dorgáló haragját elkerüljék óriási táblákon tudatták az emberekkel: „ITT LÁTHATÓ MINDEN ÉVBEN A NAGY ŐSZI SZÍNTÁRLAT!”

Szép korú vagyok, NEM ÖREG

– Kiss József nyugdíjas üzemvezető az érdekvédelemről, a kisnyugdíjasokról, az aktív időskorról –

Miskolc a megyeszékhely, az ország második legnagyobb városa egykor az ipar egyik jellegzetes fellelegvára volt. Ma már itt is más illatú szelek fújdogálnak, mint annak idején, amikor a környékbeli üzemek ontották a füstöt. Ez az ipari központ egyben a Magyar Posta egyik legnagyobb regionális egységéeként is működött, több ezer postás végezte itt nap mint nap nem kis igénybevétel mellett munkáját. Köztük volt *Kiss József* postafőtiszt is, ma már nyugdíjas, aki fél évszázaddal ezelőtt ifjú szakmunkásként helyezkedett el a postánál majd szorgalmával tehetségével az egyik fontos távközlési üzem vezetőjeként, és a Postás Szakszervezet elnökségi tagjaként ment nyugdíjba. Nem tartozik a hátradóls nyugdíjasok közé, hiszen az érdekvédelmi munkát továbbra sem hagyta abba: jelenleg a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Nyugdíjas Képviselő elnöke.

■ *Milyennek látod a nyugdíjasok helyzetét? Tapasztalatod szerint különösen az egyedül élő nyugdíjasok élnek nehezen, meg aztán a postások meglehetősen kevés összeggel mennek nyugdíjba.*

– Nagyon sok a postások között a kisnyugdíjas, akik valóban rászorulnak segítségre, az érdekvédelemre. A MATÁV-nál már más a helyzet, mert a műszakiakat mindig jobban fizették. A megyében két postás nyugdíjasklub van. Egyik Miskolcon működik, ahol 180 tag van, a másik Kazincbarcikán ahol 48 fős a klub. Mindkét klub az egyesületünk tagja, s rajtuk keresztül próbálunk eredményt elérni a kisnyugdíjasok érdekében.

■ *Milyen összegtől kezdődik a kisnyugdíjas?*

– 57 ezertől, de még most is van olyan postás nyugdíjas, aki 53 ezret kap, és egyedül él. A MATÁV-nál a portalanítók, a géptisztítók nyugdíja alacsony. A munkájuk könnyű volt, és nem is volt felelősségteljes, de a fizetésük is ennek arányában alakult.

■ *Itt Miskolcon és környékén a postások hány százaléka kisnyugdíjas?*

– A tavalyi statisztika alapján 35% az alacsony nyugdíjas.

■ *Hogyan tudtok segíteni elsősorban az alacsony nyugdíjból élő egyedülállókon, mert gondolom nem csak azért jöttök össze, hogy beszélgetsetek.*

– Az igazság az, hogy mi felméréseket készítünk, és van országos képviseletünk, ott összesítjük, az megy az időügyi tanács elé, aztán megy a miniszterelnöknek, és az a szociális miniszter elé. Mi döntéshozók nem vagyunk, csak javaslatokat teszünk. A javaslataink jók, de a döntéshozók általában más véleményen vannak. Értünk el azért eredményeket is. Mert például meg lett a 13. havi nyugdíj is, igaz négy részletben. Az idén 6,3% volt az idei nyugdíjemelés, amit januárban mindenkinek megkapott, az is ennyit kapott akinek csak 57 ezer. Itt tehát egy nagy olló van. A másik olló pedig ott van, hogy a rendszerváltás előtt az átlagkereset és az átlagnyugdíj között az olló 68% volt, ami most lement 52%-ra. Most azt kezdeményeztük a döntéshozóknál, hogy hozzanak új nyugdíjtörvényt, és ne nyugdíjalapból finanszírozzák az alacsony nyugdíjakat, hanem a költségvetésből. Most 3,1 millió ember nyugdíjas, és 2,8 millió az aktív dolgozó, a fekete munkásokat nem számolva, vagyis amit a nyugdíjasok aktív dolgozóként befizettek abból kellene most nekik megélni, de sajnos nem így van. Az állam valahol itt húzza meg a gyeplőt. A másik pedig, hogy a nyugdíjasok közül nincs a társadalombiztosításnál kuratórium tag, aki ellenőrzési joggal rendelkezne, hogy ellenőrizze, hogy hova is megy a társadalombiztosítás pénze.

■ *Rengeteg nyugdíjas érdekvédelmi szervezet van és azok nem tudnak összefogni?*

– Itt a megyében is három nagy van. Most megalakul itt is a megyei időügyi tanács. Most ott voltunk, s alig tudunk négy embert összehozni négy embert a mi képviselőnkbe, ahova most 13 ezer ember tartozik a megyében. Mi vagyunk a legnagyobb létszámúak, és alig tudunk megállapodni, hogy ki legyen az a négy ember, aki a megyei időügyi tanácsban benn legyen. Országosan pozícióharc van a nyugdíjas vezetők között, kivéve a mi elnökünket, *Mihalovics Ervint*, aki nem pozícióvadász, tavaly majdnem létrejött a megegyezés a Nyugdíjasok Országos Szövetsége és a nyugdíjasok képviselői között, hogy rotációban képviseljék a közös érdekeinket, hogy egyformán beszéljünk, ha az érdekvédelemről kell véleményt alakítanunk. A végén csak nem sikerült megállapodnunk, az egyik ember megfúrta az ügyet.

■ *A nyugdíjügyeken kívül mivel telnek napjaid, ugye az ember azt szokta mondani, majd ha nyugdíjas leszek olvasni fogok, sétálok, pecázok, csajozok, ebből mi valósult meg?*

– Nagy álmom volt, hogyha nyugdíjas leszek, eljárhatok vadászni. Igen ám, de a rendszerváltozás után a vadásztörvény úgy módosult, hogy az

én nyugdíjához képest nagyon megemelkedett a tagdíj, a lőszer, és ez azt jelenti, hogy éppen nem kellene zsíros kenyéren élnem, ha vadásznék, de a család megérezné. Így felszámoltam a vadászatot, tehát hiába lettem nyugdíjas, nem járok vadászni.

■ *Mivel helyettesítetted a vadászatot?*

– Van egy kis kertem, ha szabadidőm van, akkor ott dolgozgatok, télen is. Mindig van mit csinálni, én egy-két pohár bort sem vetek meg, nem tagadom, a jó társaságot szeretem, elbeszélgetünk, meghányjuk a világ sorját, még akkor is, ha nem sokat tudunk változtatni rajta, de csináljuk a dolgunkat.

■ *Én is benne vagyok már a korban, s magam is aktív nyugdíjasként szorgoskodom, így talán nem meglepő a kérdés egy olyan emberhez, aki egész életében fiatalos lendülettel dogozott: öregnek érzed magad?*

– A koromhoz képest egészségi állapotom jó, 11 fogam kivételével megvan mindenem, az egészségi állapotom jó. Gyurcsány miniszterelnök úr úgy fejezte ki magát, hogy szép korú. Én szép korúnak érzem magam, de öregnek nem.

■ *73 éves vagy, nem túl idős abhoz, hogy számot vess az életteddel, de én*

most mégis megkérdem tőled: ha visszatekintesz az eltelt időszakra, akkor mit gondolsz, mi haszna volt az életednek?

– Mindig becsületesen dolgoztam, soha nem korrumpálódtam. Megházasodtam, két gyermekem van, két unokám. Ez engem elégedetté tesz. Mind a két gyermekemnek lakása van, nekem lakásom, kertem van. Tehát nem éltem hiába, nem dolgoztam feleslegesen.

■ *A két gyermeked olyan szorgalmas, mint te, vagyis folytatják az apjuk életvitelét.*

– A lányom a Matáv Pontban dolgozik itt Miskolcon, nagyon szorgalmas. A fiam ismét a szakmájában dolgozik, mert ő vegyész, a Borsod Chemnél van alkalmazásban. Feleségem 66 éves, postás volt, a távközlésnél volt mindig, s mikor szétvált a cég, átkerült a Matávhoz. Negyvennégy éve vagyunk házасok.

■ *Mi a hosszú házasság titka?*

– A tolerancia, türelem, és amikor a feleség beszél, akkor a férj fogja be a száját! Nem kell ellentmondani. Mi azt hisszük, hogy mi vesszük el a nőt, pedig fordítva van: a nő veszi el a férfit.

U. A.

A keszthelyiek pakkja

A Balaton és térsége látványa, atmoszférája átjárja az utazó bensőjét, s emelkedett lélekkel érkezik meg Keszthelyre, a Hírközlési Múzeumi Alapítvány legújabb kiállítóhelyére. A Kastélymúzeum állandó kocsi- és hintókiállításának épületéhez, amely két postai csomagszállító járművel színesedett. Mit színesedett? Maga az élet költözött az amúgy látványos, de mégiscsak statikus járműparkba!

Az ország egyik legnépszerűbb múzeuma a Festetics-család hajdani székhelye. A gazdag gyűjteményekkel kibélelt építészeti együttes tavaly óta, a sokáig elhanyagolt istálló felújítása után, még vonzóbb lett

a látogatók számára. *Dr. Czoma László* igazgató több évtizede munkálkodik a város vonzerejének növelésén, benne szűkebb „birodalma” gyarapításán. E szándék találkozott a Postamúzeum szándékával és lehetőségeivel: megmutatni, amit – hely hiányában – nem tud kiállítani saját felségterületén, és szervesen illeszthető egy korszak, nevezetesen a Monarchia közlekedésének történetéhez.

Kovács Gergelyné, a Postamúzeum igazgatója és *Horváth Sándor*, a Magyar Posta Rt. csomag üzletágának vezetője nyitotta meg a kiállítás ezen új részét, amelynek forgatókönyvét *Makkai Várkonyi Ildikó* muzeológus készítette. A csomagszállítás fő eszköze, a kariolkocsi teljes szépségében és a teljes terhelés állapotában táruul a közönség szeme elé: nagyszüleink még így

csomagoltak, a postások így pakolták meg a kocsit, aztán a derék négy lábúak elhúzták a címzettekhez.

A tartalom jelentősen különbözött a mai csomagokétól. Egyrészt már jelentéktelenre csökkent a magán-személyek egymás közötti csomagforgalma, másrészt kiment a divatból a disznótoros kóstoló feladása. Vagy nem vágunk disznót, vagy elvisszük autóval a kedves rokonoknak. Nyilas Misi, meg a honvédség bakái bizony megbecsülték a napot, amikor megérkezett a pakk. Akkor végre finom falatokhoz jutottak.

A ma embere pedig becsülje a múlt emlékeinek megmentőit, elvégre a szellemnek és a léleknek is szüksége van finom falatokra, köznapi kultúránk tegnapi ízeire.

A postatörténet e mozzanata tehát mostantól a keszthelyi Kastélymúzeum parkjában, a hajdani istállóépületben látható. Ne hagyják ki, ha arra járnak!

Sz. J.

Hírek

Megújított partnerség

A jövőben az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal (APEH) valamennyi szervezeti egysége a Magyar Postával megújított kiemelt partneri szerződés hatálya alá tartozik. Ennek köszönhetően az adóhatóság igazgatóságai is kedvezményben részesülnek a küldeményforgalom után.

A többi között ezt is tartalmazza a két szervezet között megújított kiemelt partneri szerződés, amelyet Szikora János, az APEH elnöke és Szabó Pál, a Magyar Posta vezérigazgatója írt alá Budapesten. Az adóhivatal 2000 óta kiemelt partnere a postának. Az APEH az elmúlt évben 12 millió küldemény kézbesítését bízta a postára, az adózók pedig további 8 millió levelet küldtek az adóhatóságnak. A szerződés megújításával tovább egységesítették a két intézmény közötti feltételeket: a jövőben az adóhatóság minden szervezete, így a megyei igazgatóságok is élvezik a kiemelt partneri státuszából fakadó kedvezményeket, függetlenül a küldeményforgalom nagyságától.

Drégely István

SZEPTEMBER

*Akár ha ördög szekeren
lett volna kocsis,
villám-ostor durrogással
elrobogott a nyár.*

*Mikor fogzenére vágyott:
hideg lebeletétől
vacogtam,
máskor meg bevült teste
verejték-esőt loccsantott rám.*

*Bőrömön éreztem:
én, meg a nyár
mint fonódtunk össze
soha ki nem elégült
szerelemben.*

Az élet sodrában

Dobos Erzsébet és a Posta

Régi postás, közülünk való. Dobos Erzsébet már két éve nyugdíjas. Gyakran mosolyog, életének megpróbáltatásai – bár voltak és vannak, nincsenek arcára írva. Csak az örömek. Fogadják szeretettel!

Tengerész balerina

Apám nagy álmodozó volt – mesél Erzsébet néni. Kovács létére mindig a tengeréről mesélt nekem, talán ezért szerettem volna kislány koromban tengerész lenni. Persze ez nem valósult meg soha, de mindig is szerettem az útleírásokat. Pedig Kecskemét környékén ahol felnőttem csak kacsaúszató méretű tavacsok voltak. Aztán jöttek az iskolás évek. Akkor már színésznő akartam lenni, mint talán minden lány. Legjobb barátnőmet aki egyben padtársam is volt Sípós Erzsébetnek hívták. Én Dobos voltam, ő Sípós. Egy padban ültünk. Ha sokat nyelveltünk az órán és nem is tudtuk miről van szó, Nyíró tanár úr közénk vágott egy fél krétát: „szétverek a zenészek között!” Egyébként él még, szobrászművész. Fia annak a Nyírónek, akiről Pesten kórházat neveztek el. Utána kitanultam a könyvkötő szakmát. Elszakadtunk Erzsébetével, jöttek a szerelmek... Tizenhat évesen már elengedtek otthonról. Az első csókot egy lépcsőházban kaptam, Andrásnak hívták. Sose felejttem el a nevét.

Az élet sodrában

Tizenkét évesen kerültem Budapestre az államosítások miatt. A családomnak volt egy malma, meg a kovácsműhely és földek. Amikor ezeket be kellett adni a tsz-nek, az egész család felköltözött. Olyan kevés kárpótlást kaptunk érte, hogy a szüleink sírköve épp kitelt belőle.

Tizenhét évesen álltam munkába, de nem a szakmámban. Egy autóalkatrész-bolt expedíciós részlegénél dolgoztam egy darabig. Csinos kis csomagokban küldtük az autóalkatrészeket. A két év alatt míg itt dolgoztam, mentem hozzá az első férjemhez és tizenkilenc évesen szültem a fiamat. Három év múlva elváltunk és haza mentem a szüleimhez. Négy nagyszülővel éltem együtt, ez a mai világban már igen ritka. A szüleim, mindkettő-

jük anyukája apukája, a kisfiam és én élünk egy fedél alatt egy háromszobás lakásban. Azt hiszem mindhárom gyermekem közül a legidősebbnek lehetett a legsebbebb gyermekkor. Valaki mindig foglalkozott velem. Nem emlékszem, hogy valaha veszekedtünk volna, mert valaki mindig elcsendesítette a másikat. Aztán a nagyszülők elmentek, egymás után haltak és eladtuk a közös lakást. Egy futballmeccsen ismerkedtem meg a papával, utolsó máig tartó szerelmemmel. Régi barátnőmmel mentünk ki, kapta valahonnan a jegyet. MTK–Fradi mérkőzés volt. Jobbnál jobb pasik voltak ott, csupa hozánk való. Nem is gondoltuk volna, hogy egy ilyen meccsen... Mi pedig mindketten facérok voltunk, hát beszélgetni kezdünk a szomszéd szektorban ülőkkel. Az egyikkel egymásra ismertünk, mert mindketten erősen „ó”-zve, tájszólással beszélünk. Kiderült, hogy szomszédok vagyunk, mert ő kalocsai, én meg kecskeméti. Hát így találkoztunk, aztán „szerelem” lett a dologból. Közben egyik munkahelyem jött a másik után, a gyerekekre nem volt kinek vigyáznia, így nem tudtam megmaradni sehol. A váltott műszak nem volt ideális, hisz egyedül éltem, a normális munkarend pedig nagyon rosszul fizetett a hatvanas-hetvenes években.

Így jött a Posta. Egy óra alatt leszereltem a munkahelyemen, és másnap már kezdtem is a Somogyi Béla utcában. Akkoriban még így ment a munkahelyváltás. Állandóan volt felvétel Posta hírlap expedíciójánál. Bevittem a „mill” lapomat is – ez szinte fontosabb volt, mint a munkakönyv. Kellott két ajánló. Kiszólt az igazgató két embernek, ők lettek az én ajánlóim. Aláírták a papíromat, és este már kezdehettem is dolgozni. Leszedő voltam. Jött föl a nyomdából futószalagon az újság úgy, hogy minden századik egy kicsit kiállt a többi közül. Minden száz példányt fel kellett nyalábolni, összerázni és letenni. És már jött is a következő. De én nem láttam azokat a kiálló századik példányokat, rutinos szem kellett hozzá. Ezért folyton meg kellett állítani a gépet és átszámolni százasba az én ötven és száznolcvan közötti kötegeimet. Azt hittem, holnap már nem is jövök, de aztán csak belejöttem. És az éjszakai munkarend is ideálisnak bizonyult, mert tudtam a gyerekekkel foglalkozni reggelente, és már akkor betegeskedő férjemnek is több időt szentelhettem. Így maradtam végül a postánál.

Aztán áthelyeztek az Osvát utcába az Athenaeum Nyomda mellé. Ott a nyomdász szedte ki az újságot a gépből, nekünk csak összerázni kellett, de közvetlenül az öreg nyomdai gépek mellett. Még egy betüöntöde is volt ott. Az a zaj, a szag, a hőség... Mindig sebes volt a károm az újságtól, a hallásom pedig sokat romlott abban az időben. Nem is tudom, hogyan bírtam. Talán mert muszáj volt. Egy hideg vizes csap jelentette a tisztálkodási lehetőséget, amin a férfiakkal osztottunk. Az öltözőnk is egy szobában volt velük, csak az elfordított szekrények választottak el tőlük. Aki fürödni akart, át kellett menjen a Somogyiba. A munkaidő este kilenctől szült reggel ötig, de rugalmasan kezelték. Volt, hogy már három órákor végeztünk a munkával és a művezető kiszólt, hogy mindenki „tűnjön, amerre lát”. Jó volt a viszonyunk egymással. Talán a monoton, lélekölő munka közelebb hozza egymáshoz az embereket. A főnököm nagyon mocskos szájú volt, hithű kommunista. Nagyon szerettem. Akárcsak M. P.-t, aki igazából semmit se csinált. Mindig azt mondta: „a semmittevést oly módon kell gyakorolni, hogy az lázas tevékenységnek látsszon, és akkor érvényesül mindenki a Postán”.

A vízpörkölő és a rocska

Aztán be kellett avatni az újakat. Mikor látták már, hogy nem sértődök meg egyhamar, odahívott a főnököm. Látom, magára lehet bízni ilyesmit: menjen le a nyomdába, és hozza fel a tizenégyes vízpörkölőt. A nyomdafőnök persze be volt avatva. Meg is mutatta, melyik a tizenégyes. Hosszú, nagy vasrudak voltak ott. Később elmondták, hogy ezekkel emelik be a nyomdagépbe azokat a nagy papírbálákat. Az enyémnél volt nehezebb is, de alig bírtam. Magas vas csigalépcsőn kellett felvonszolnom a postai részleghez, csak úgy zúgott, dübörgött az egész. Odafele meg üvöltött a főnököm, hogy tönkre teszem a vízpörkölőt, mert a földön vonszoló. Én meg csak néztem: ezt a rozsdás vackot? Végre felértem, most meg az volt a baj, hogy miért a tizenégyest hoztam fel, mikor ő a tizenhetest mondta. Vihettem vissza a nyomdába, és elképzeltem milyen lehet a tizenhetes, ha ez ilyen nehéz. Hát alig bírtam megmozdítani a tizenhetest, a nyomdafőnök segített levenni. De akkor már félúton eléem jöttek nevetve, hogy vigyem vissza.

Másik ilyen tréfa volt a Rocszkaszák. Egy régi postai vászonzsákot tele pakoltunk mindenféle hulladékkal: téglával törött polccal, szeméttel, ami éppen került. Ír-

tunk hozzá zárlatjegyzéket, szabályosan lezártuk. Aztán kiszól a főnök valaki friss kollégának, hogy rocska van, vigye át ezt a zsákot a Blaha Lujza tér tülso felén lévő Somogyiba. Persze jó nehéz volt, az illető úgy húzta-vonta a földön az aluljáróban. Hajnali egy, kettő óra között persze szemet szűrt a rendőröknek is – különösen akkoriban egy magányos, zaklatott férfi, amint egy postai pénzes zsákot vonszol maga után. Szinte mindig megállították. Honnan hozza a zsákot? Hol dolgozik? De hisz itt nincs is posta! Most akkor a nyomdában, vagy a postán dolgozik. Persze elkérték a személyi igazolványát, ami ott lapult az illető zakója zsebében az öltözőben. Volt, akit be is kísérték a rendőrségre és ott tartották, amíg valamilyen főnököm ki nem szabadította az azonosságát igazoló, személyit tartalmazó zakóval. Általában értették a tréfát, mi pedig dőlünk a nevetéstől. Karinty Ferenc – a Frigyes fia – gyakran publikált a Magyar Nemzetbe. Szeretett bejönni, ha valami írása megjelent. Kedves, közvetlen ember volt, sok cikkét olvastam. Erős dohános volt. Sose tudott ellenállni az indítónk talpas, szűrő nélküli cigarettájának, amit mindig a párkányon tartott. „Én ezt most megdézsmálom, de ne szóljanak senkinek, mert úgy tudják, már nem dohányszom.”

Változó világ

Fél év múlva megtettek jegyzékelőnek. Az volt ám a karrier! Úri munkám volt: négyszázötven hírlap, háromezer-nyolcszáz nemzet... Melyikből mennyi hova, hány köteg, mennyi a reszt, vagyis a töredék köteg. Viszont később végeztem a többiekénél, hiszen enyém volt a munka utolsó fázisa. Következett a rendszerváltás körüli idők zűrzavara. Lapok változtak, szűntek meg. Mikor kitört a romániai forradalom megcsörrent otthon a telefon: bejönnek-e. Valamennyien bent voltunk. Kétoldalas lapot nyomtak, amelyben biztosít-

juk a felkelőket szolidaritásunkról, hogy mellettük állunk. Postás kocsik vitték ki Romániába, egy sofőrt meg is lőttek a vezetőfülkén át. Nem kaptunk ezért semmit se, de nem bántuk. Akkor nem pénzért dolgoztunk. Abból az időből emlékszem még egy esetre. A rendszerváltás előtt talán fél évvel történhetett. Már ki volt nyomtatva az összes újság. Éppen számoltuk, amikor nyílt az ajtó, és megjelent a posta, meg a nyomda vezérigazgatója többbedmagával. Az összes újságot összegyűjtötték és leöntötték festékkel. A falban volt egy nyílás, a „lyukba” vezetett. Oda dobtuk be a selejtet, ahol aztán megsemmisítették. Onnan is kiszedtek minden példányt, és azt is leöntötték. Nem mondtak semmit, hozzá se volt szabad nyúlunk. Azóta se derült ki, mit írhattak abban az újságban, hogy ekkora felhajtást csaptak miatta. Aztán megszűntek már a nyomdák is. És ha már nem volt nyomda, nem volt értelme a mi ott létünknek se. Először a Somogyiból jöttek át hozzánk az Osvátba. Ötvenen voltunk dolgozók és négy művezetőnk volt, azoknak négy helyettese. Tudtuk, hogy ebből leépítés lesz. A női öltözőben harmincan voltunk két szekrényre. Félünk, meg tudtuk volna ölni egymást. Ilyen lelkiállapotban dolgozni... Két hét múlva felröppent a hír: megjötték a felmondó ívek. Én nem kerültem bele, de sok, számomra kedves ember igen. Aztán az Osvát utca is megszűnt, áttettek a Süllő utcai Hírlapfeldolgozóba. Megint sokan lettünk: vagy ötven-hatvan dolgozó, tizenegy művezető és a helyetteseik. Újra elbocsátások következtek. Én pedig leszámoló lettem. A fedőlapon szereplő lapfajtaikból számoltam le a kellő mennyiséget.

Az életet élni kell

Közben a két lányom leérettségizett, a nagyobbik férjhez is ment. A kicsi postaforgalmat végzett. Most ablaknál ül, vagy rovatol. Én beszéltem rá. Szegény emberek gyereke, a postánál talán több lehetőséget kap az előrejutásra, mint máshol. A papát pedig leszázalékolták. Sok mindent tisztábban lát, én elfogultabb vagyok. Pár napja a kicsi lányunk hazalátogatott. Az apja nyakába ugrott és azt mondta: „de jó, hogy van egy biztos hely, ahova haza jöhetnek. Én még ma is szerelemmel szeretem őt, és tudom, viszont szeret. Ha az idő megengedi lemegy a parkba ultizni vagy sakkozni, én pedig elé megyek a padunkhoz. Ülünk egymás mellett, és csak fogjuk egymás kezét. Így élünk.

Jüllich András

Hírek

Nosztalgia postakocsi a Nyugat-Dunántúlon

Nosztalgia postakocsijarat indul Vas megyei Sítke és a Veszprém megyei Sümeg vára között alkalmanként – jelentették be a sárvári Nádasdi vár előtt a szervezők. A XIX. századi stílusú kocsi indításának ötlete a tulajdonostól, *Kovács Ferenc* sítkei fogadóستól származik, aki országgyűlési képviselőként a parlament idegenforgalmi bizottságának tagja. Elmondta, a kezdeményezés újabb idegenforgalmi vonzert jelenthet a térségben.

A járat útvonalát a mindenkori igények szerint alakítják, s összekötik vele a környék gasztronómiai és gyógy-idegenforgalmi központjait. Arra számítanak, hogy az óránként mintegy nyolc kilométeres sebességű jármű felkelti még a tengerentúlról érkezők figyelmét is. Ezért az útvonal érinti majd a sármelléki repülőteret, Keszthelyt, illetve az európai kastélyutak környékét is. Így a burgenlandi Lékáról (Lockenhaus) Kőszegre ugyanúgy el lehet jutni majd, mint a Fertő tó köré.

A kocsi gyártó *Balíkó Mihály* püspökmonnári vállalkozó elmondta: XIX. századi tervek alapján mintegy 1200 óranyi munkával készült a jármű, amelyet két, vagy négy ló vontathat. A barnára és sárgára festett szerkezet acélvázaz, tölgyfával burkolt, benne egymással szemben négy-négy ülés van. Ablakai lehúzhatók, s a bakra a hajtó és a segédhajtó mellé még egy utas ülhet fel. A csomagot hátul, kívül helyezik el. A postakocsi értéke 3,5 millió forint: egy jegy ára várhatóan az útvonaltól függően 10 000 forintba kerül majd.

Üzenet bélyegem 2005

Üzenet bélyegem 2005 elnevezéssel már céges üzenetek tolmácsolására is alkalmas, megszemélyesíthető bélyegíveket bocsátott forgalomba a Magyar Posta Rt., melyek 20, illetve 35 bélyegképet tartalmaznak.

Személyesen elkészíthetők, Budapesten a Filapostán (Budapest V. ker., Városház u. 18. – bejárat a Petőfi S. u. felől), továbbá a Pécs 3 (7603 Pécs, Király út 76.) és a Debrecen 20 (4039 Debrecen, Füredi út 27.) tanpostákon.

A liliputi Kiss postás esete a postahivatal vezető asszonnal és a túlórával

Egyszer volt, hol nem volt, de tényleg volt a tengeren innen és túl egy liliputi ország és annak volt egy postahivatala épületestől, irodástól, vezetőasszonyostól – egyszóval mindenestől. Ja! s hogy ne feledjük, a hivatal része volt – több társával együtt – a Kiss postás is. A liliputi postahivatal vezető asszonya prémiumáért (ha egyáltalán kap még) rengeteget kell dolgoznia mindenkinek – még a Kiss postásnak is. Igaz, sok a munka, kevés a már eszkimó által sem tűrhető viszonyok közé vezényelhető postás. Nem is tolongnak végeláthatatlanul hosszú sorokban azért a tisztességtelen bérért, amit kapnak. Mert ugye tisztas bér az, amit az Óriásországok Szociális Kartája rögzít, s amelyet hazánk még mindig nem ratifikált, vagyis a tisztas bér: *egyrészt* elismeri a dolgozó azon jogát, hogy olyan díjazásban részesüljön, amely mind számára, mind a családja számára tisztas életszínvonalat biztosít; *másrészt* elismeri a dolgozó jogát arra, hogy a túlmunkáért felémelt mértékű díjazásban részesüljön; *harmadrészt* elismeri minden dolgozó jogát az ésszerű előzetes értesítési határidőre, *stb.*, *stb.* Vagyis, még *szerecsse* e nem minden tekintetben szerencsés sorsú liliputi honban, hogy a fentiek nem iktattattak törvénybe, mert nemigen tudnánk betartani (betartatni?), különösen, hogy a *tisztas bér* nyilvánvalóan nem lehet kevesebb, mint a létminimum összege. Sőt, egy 1998-ban született megfogalmazás szerint

tisztas bér

az (így pl. az a minimálbér is), amelynek nettó értéke nem kevesebb, mint a nettó nemzetgazdasági átlagkereset 60%-a. S hogy nemcsak a munkavállaló, de a családja számára is biztosítani kellene a tisztas életszínvonalat, az minden bizonnyal különös gondok elé állítaná azon már óriásföldi módon élő vezető(in)ket, akik kollégáik, „munkatársaik” (alárendeltjeik), állampolgáraik *stb.* számára nem minden tekintetben tartják mihamarabb bekövetkezni vágyott jövődönék; remélt szép új világnak; avagy szükségszerű követelménynek a hozzájukéhoz ha-

sonló európai utat. (Már csak azért sem, mert e másodperc-menedzserek nem a világgal mérik magukat, csupán a szomszéd lepukkant miniautójánál vágnak felmutatni jobbat.)

S hogy az újabb, s még újabb racionalizálások, megtakarítások, átszervezések, feladatkör-összevonások; a jól ismert béprés; a túlóra túltengések helyett *stb.* volna más mód is, esetleg pl. a stratégiák mentén gondolkodó, előrelátó, modern szervezési ismeretekkel bíró vezetés, az (érzékkelhetően, vagyis: látható, hallható módon) kevés liliputi fejében fordul meg. Hogy a fölfelé nyaló, lefelé taposó magatartásmódon kívül esetleg létezhet más is, az úgy tűnik, szintén keveseknek ötlük fel, így marad az alulfizetett munkavállaló esete

a csekély képességű főnökkel.

Egy vezetői felkészültséget mérő 2003. májusi felmérése szerint a liliputi vezető önmagát nagyra, az Óriások Egyesült Országához való csatlakozás kihívásait csekélyre becsüli, a stratégiai ügyekre, a fejlesztésre alig figyel, szervezési, strukturális ismeretekben járatlan, dinamizmus satnya, még mindig az ötvenes évekéhez hasonlatos mennyiségi mutatókban gondolkodik *stb.* Nagyon felháborodnánk Kedves Olvasóm, ha kiderülne, miközben szót váltunk egymással, hogy ami a fent említett (jelenleg még) *fent lévőket* egységesen jellemzi az a feudális nagyurakéhoz, (kis)királyokéhoz hasonlatos (általuk) megkérdőjelezhetetlennek (végérvényesnek?) hitt hatalmi arrogancia – amelyet persze nem lehet a szemükre vetni; s számonkérni sem a demokratizálni vágyott egyszerű hétköznapiak során, az üzemi demokrácia (virtuálisan virágzó) *kis* világában.

Ha már a még egy *kis* feladattal megbízott liliputi Kiss postás nem is kapja meg az őt megillető tisztas bért; ha esetleg látja a maga alacsony beosztásából, *kisszerű* perspektívájából, hogy miként, s hogy lehetne jobban ugyanazt elvé-

gezni (dehát ő onnan, letről nem tehet semmit); legalább remélhető volna, hogy a robotként lerótt túlórák majd

beszámítanak a nyugdíjba.

Esetleg több lesz a nyugdíj, vagy előbb lehet nyugdíjba menni. Hiszen az ember liliputi Kiss postásként azt gondolná, hogy pl. éves szinten a 300 órás túlóra esetén: 1 hónap 13 napot; 400 órányi túlóra esetén 2 hónap 6 napot jelent mindez pluszban. S ha valaki 18 évesen kezd el dolgozni és 62 éves koráig az évi 300 túlóra ledolgozásával dolgozik, úgy 62 éves korára ledolgozott pluszban 4 évet. Ha ugyanez a munkavállaló nem 300, hanem 400 órát dolgozik le pluszban évente, akkor az már 7,5 év, ami egy emberöltőhöz mérten sem kevés. De előbb nyugdíjba menni nem lehet, hiába dolgozik valaki többet. A túlórákra kifizetett összegből levont nyugdíjállományok sem a majdani nyugdíjat, a nyugdíjalapot gyarapítják, hanem az éves szinten megállapított fix összegben túli fizetés (ha valaki ismeri a részletes társadalombiztosítási szabályozást) visszagyógyítható az adóbevallásban – ha e cikk olvasása idején is igazak még a korábbi jogszabályi rendelkezések (amelyek hétről hétre ha nem is előnyösebbek, de az időjáráshoz hasonlóan változékonyak).

A liliputi élet egészét, avagy egy hosszabb életpályát tekintve a túlórászás haszna tehát igen kérdéses. Nem kétséges azonban, hogy az ilyen-olyan feladatra történő kis beugrás alapvetően megkérdőjelezi az egyik legfontosabb munkajogi alapvetést, a pihenéshez való jogot. Ami messze nem az a luxus, aminek a Costa Brava kirándulni járók vélik, nem is a „nyolc óra munka, nyolc óra pihenés, nyolc óra szórakozás” szentből profánra koptatott jelszava, hanem a dolgozó munkaközi szünetekben, napi pihenőidőben, heti pihenőnapokban, munkaszüneti napokban, alap- és pótszabadságokban megtestesülő

joga a munkaereje megőrzésére,

helyreállítására, művelődésére. Hogy a munkaadója ne dobja ki mint egy szakadt kínai cipőt, hanem újra és újra alkalmazni (használni, mint egy jó csavarhúzó) tudja, s az általa termeltek hasznait

(profitját) szedhesse, amíg az ún. „munkavállaló” (Kiss melós) erejéből futja.

Liliputban ráadásul szintén általános szabály, sőt törvény írja elő hogy túlmunkát, rendkívüli munkavégzést csak különösen indokolt esetben lehet elrendelni, s csak úgy és oly mértékben, hogy az „nem veszélyeztetheti a munkavállaló testi épségét, egészségét, illetőleg nem jelenthet személyi, családi és egyéb körülményeire tekintettel aránytalan terhet”. Jelenleg a napi munkaidő rendkívüli munkavégzéssel együtt 12 óra lehet, s a heti munkaidő nem haladhatja meg a 48 órát.

Pikantériája kis jegyzetünk tárgyának, hogy a túlmunka végzésére sor kerülhet úgy is, hogy a munkavállaló úgy végez túlmunkát, hogy azt önként kezdeményezi, s ha a munkáltató azt nem kifogásolja, a többlet-munkavégzést elismeri, akkor a munkavállaló igényt tarthat a rendkívüli munkavégzés szerinti díjazásra. S ha már épp e törvény helynél tartunk, kevésbé ismert, hogy ha a munkavállaló kéri, a túlórászás elrendelésének írásba foglalása kötelező.

A számos szabálytalanság

során Liliputban már alig emlékszik valaki arra, hogy a túlórák mértéke egyébként évenként alapvetően maximum 200 óra lehet, amelyet a kollektív szerződés 300 órára emelhet. Nem ritka az

előlti túlórásztatás sem, amikor (jobb esetben) prémiumként, jutalomként stb. fizetik ki az elvégzett munkát. A többletfeladat ellátására azonban szokás megbízási szerződést is kötni. Azután a liliputi munkaügyi ellenőrök vagy jönnek, feltárják a szabálytalanságot, kiróják a bírságot, vagy nem jönnek, hiszen a kb. 500 fős csapat közel 10 évenként tud meglátogatni egy-egy munkahelyet.

Félünk persze mindannyian Liliputban, rettegünk, hogy elveszítjük a munkahelyünket, megélhetésünket; ki-ki bízik a saját egyéni lehetőségecskéjében, ügyességében, ügyeskedésében. És nem bízunk meg egymásban, hogy aki kiáll, s „megmondja”, hogy a liliputi Kiss-eknek mi fáj, amögé oda is állnának; nem tömörülünk kellő fegyelmezettséggel érdekképviseleti, érdekvégyesítési csoportokba.

100 éve

lesz jövőre, hogy egy Föld nevű égitest, magyarországi írója, Miszázth elkezdte írni „A Noszty fiú esete Tóth Marival”-t. Azóta a nemek közötti különbségek enyhültek, s ma már szinte mindegy, hogy a mi *Kissünket* Elvirának hívják-e vagy Elemérnek, csupán annyi biztos, hogy Liliputban az ő családjuknak, az ő gyerekeknek nem jut annyi idő, az ő gyerekeknek nem jut annyi pénz, mint amiért az anyjuk, apjuk megdolgozott; így Kisséknél a gyerek is kisember marad.

Pós Tamás

HASZNOS TUDNIVALÓK

Az új lakás, vagy új ház belső áram ellátásához több áramkörre van szükség. Az azonos jellegű fogyasztó-berendezéseket egy áramkörre csoportosítják, ezt egy kis-megszakító biztosítóval látják el, amely rövidzárlat, vagy egyéb hiba esetén kiold, áramtalanít. Így védik a lakás többi helyiség-csoportját és berendezését. Lakás, vagy családi ház esetén indokolt legalább három áramkör kialakítása, részben a szobák, részben a mellékhelyiségek részben pedig a vizes helyiségek ellátására. Ha a konyhai helyiségcsoportban nagyobb fogyasztók (hűtőláda, háztartási gépek, mikrohullámú sütő, stb.) vannak, úgy ezek indokolják, hogy csak a konyha jelentsen egy külön áramkört. Ám bizonyos esetekben előnyösebb további elválasztások is, például a fűtés energiaellátásának

érdekében, hiszen ezek is fokozzák a biztonságot.

***

Mi a teendő, ha a csempézett falra szeretnénk teljes alakot mutató tükröt helyezni?

Nagyméretű vágott tükröt önálló keretbe foglalva lehet a csempézett falra felszerelni, mégpedig olyan sarok szerelőelemekkel, melyek a fürdőszoba-felszerelési üzletekben kimondottan erre a célra kaphatók. Mivel a csempéfelületre ragasztani csak egészen speciális ragasztóval lehet, mi inkább a felszerelést javasolnánk. Anál is inkább, mert ragasztás esetén még az is előfordulhat, hogy a tükrözést biztosító (foncsoros) felületet a ragasztó károsítja, így a tükrő „megvakulhat”. A nagyméretű tükrő esetében az sem mindegy, hogy az alapcsempe mennyre szilárdan helyezkedik el a falon. Ha eleve kongó hangot ad, az azt jelenti, hogy először a csempét kell megerősíteni. És a tükrőt – bármilyen megoldást is választ – csak azután szabad felhelyezni. **D. I.**

Hatezren sportoltak tavaly

Ismét eltelt egy üzemi bajnoki szezon. Nem a könnyebbek közül való, amit a Postás-Matáv SE maga mögött hagyott. A legfőbb feladata a fenntartó vállalatok elvárása alapján a dolgozók rekreációjának segítése. Ennek változatlanul sikerült megfelelnie. A kiterjedt szabadidős versenysportrendszer életképességének ékes bizonyítéka a bajnokságok zárultával megtartott hagyományos díjkiosztó ünnepség.

Minden díj gazdára lelt

Molnár Attila, a klub szabadidősport bizottságának vezetője a Stadion Szálló éttermébe invitálta a 9 sportág bajnoki érmeseit. Beszámolójában áttekintette azokat a körülményeket, amelyek között az országban példátlan versenyrendszert működtetik. Már az sem kis dolog, hogy három vállalat közösen tudja finanszírozni ezt a szférát. A bowling kivételével – programba iktatását népszerűsége indokolta – minden más saját létesítményükben rendeznek. Az asztalitenisz-versenyek három osztályban zajlottak tavaly, a kispályás futball hívei négy felnőtt és két senior kategóriában, a tekézők öt osztályban küzdöttek a helyezésekért. Ez utóbbiban mérhetőek a teljesítmények, s Molnár Attila megállapította, a profi első osztályúakéval vetekszik az üzemi bajnokság színvonala! A sakkozók is négy osztályban mérköztek fordulóról fordulóra. Szeretik a hírközlésben munkálkodók

Kié lesz a következő?

a vizet is. Ám az evezés veszélybe került a postás üdülővel és a csónakházzal együtt. Az idén még valószínűleg megtudják rendezni a versenyeket a Dunán, de jövőre már kérdéses. Ugyancsak kedvelt a tenisz. A kilenc műanyag pálya közül azonban csak három-négy használható balesetveszély nélkül. A felújításukhoz a fenntartó cégek jelen lévő vezetőihez fordult támogatásért a bizottság elnöke. A természetjárók ezen a tavaszon elvesztették a Matáv Dolgozói SC Baross utcai klubját, ezután a Róna utcai sporttelepen tarthatják meg havi klubnapjukat.

Az egyesület rekreációs kínálata korántsem merül ki a versenyszerű sportolással. Az úszás és oktatása visszatért a felújított Rudasba. Az alakformáló és mozgásjavító torna három helyszínén zajlik már tavaly óta. Alkalmi rendezvények is tarkították az eseménynaptárt, s ebből a gyerekprogramok sem hiányoztak. A szervezésben sok segítséget kaptak a szakszervezetektől is.

Összesen legalább hatezren vettek részt valamilyen sportos megmozduláson az elmúlt esztendőben. Ezért kell megőrizni ezt a tradíciót, amivel egyedüli az országban a hírközlési szféra.

A díjkiosztó vacsorán a Magyar Posta Rt. képviseletében Keresztes Péter általános vezérigazgató-helyettes adta át az érmek és kupák egy részét. A vacsorát követően pedig kezdetét vette a tánc, amely szintén remek sporttevékenység. Kár, hogy erre már csak kevesen neveztek be.

(szabó)

Fotó: Kerényi Lilla

Sportnap

2005. szeptember 24-én, a Postás-Matáv Sportegyesület budapesti, Róna utcai sporttelepén rendezték meg a XV. POSTÁS-TÁVKÖZLÉS-MŰSORSZÓRÓ Országos Szakszervezeti Sportnapot.

A versenyen – az előzetes nevezések alapján – a Magyar Posta Rt., a Magyar Telekom Távközlési Rt. és az Antenna Hungária Rt. területén működő reprezentatív szakszervezetek tagjai és a három részvénytársaság munkavállalói, valamint családtagjaik vehettek részt.

Az ünnepélyes megnyitó után – melyet Mundruczó Kornél, a Postás Szakszervezet elnöke tartott – a sportolni vágyók a következő sportágakban mérheték össze tudásukat:

- asztalitenisz,
- kispályás labdarúgás,
- lánitenisz (Kuvik Pál emléktorna),
- röplabda,
- sakk,
- teke,
- tenisz és
- családi vetélkedő.

A felsorolt sportágak közül a mostani versenyen is a teke (közel 60 fő) és a kispályás labdarúgás volt a legnépszerűbb (15 férfi és 3 női csapat).

Öröm volt látni, hogy a lánitenisz versenyben – melyet a 2004-ben elhunyt Kuvik Pálról neveztek el – milyen sok résztvevő volt (Pali szívügye volt a lánitenisz).

Bélyegkibocsátás

Száz éves a Rotary-mozgalom

napi borítékokra ragasztott bélyegeket. Néhány illusztris címzett már a helyszínen átvehette tőlük a küldeményt, míg mások a rendes postai forgalom révén kapták kézhez a

Ritka esztendő, amikor a Bélyegmúzeumban nincs ünnepélyes bélyeg forgalomba hozatal. Az idén háromnegyed százados intézmény adott helyet a centenáriumát ünneplő Rotary-mozgalom tiszteletére készített bélyeg kibocsátási aktusának.

Az Amerikából indult kezdeményezés az emberi segítőkészség civil szelethe, napjainkra szinte a világ minden országában vannak tagjai, s a személyes lehetőségeiket felhasználva tesznek a rászorultakért a legváltozatosabb for-

mákban. A chicagói ügyvéd, *Paul Percy Harris* emberbarát eszméi a hétköznapiakban öltöttek testet. Magyarországon először született filatéliai emlék a mozgalommal kapcsolatban, aminek részint az a magyarázata, hogy nálunk sokáig, 1942–1989 között, nem fejthette ki tevékenységét a Rotary-klubok hálózata.

Az új bélyeget köszöntő esemény igazolta, nagyot fordult a világ azóta. A Magyar Posta Rt. meghívására a mozgalom számos vezetője eljött. *Csepeli György* államtitkár az Informatikai és Hírközlési Minisztérium részéről méltatta az évforduló jelentőségét, majd *Csáki György*, a vendéglátó cég elnöke társaságában bérmentesítette az izléses első

protokolláris borítékot. *Wenckheim Rezső Engelbert*, a Rotary-klubok magyarországi kerületének kormányzója az előbbieket sorából szót is kért. Köszönetét fejezte ki mindazoknak, akiknek jóvoltából megszületett e bélyeg.

Ennél a pontnál nem feledkezhetünk meg *Andor András* grafikusművészről, akinek terve alapján az Állami Nyomda elkészítette a bélyeget és az FDC-t.

A Bélyegmúzeum pedig a maga eszközeivel járult hozzá az esemény fényéhez: kiválogatta a gyűjteményében található Rotary témájú külföldi bélyegeket egy mini tárlat erejéig.

(szabó)

Kép: Halász Alexandra

A Postás Szakszervezet különdíjat ajánlott fel a legsportszerűbb csapatnak. Ezt a Dunántúli Postás SE csapata nyerte el. Mindenképp ki kell emelni, hogy a versenyek nyugodt, békés légkörben zajlottak le, annak ellenére, hogy pl. a férfi kispályás labdarúgó döntő – melyet az OLK és a TÁVSZAK Kőbánya vívott – utolsó öt percében az ellenfél kapusa is az OLK kapuját támadta, hogy kiegyenlítsenek.

Külön elismerés illeti *Józsa Lajosnét*, aki Tiszakécske színeiben a tekeversenyben férfiaknak is dicséretére való eredményt ért el.

A díjátadás előtt *Maksa Zoltán* humorista adott tapsot, nevetést fakasztó műsort.

A fűrésztő napot diszkó, közben tombola zárta. A tombola fődíját, egy versenykerékpárt a Postás Szakszervezet ajánlotta fel.

Annak ellenére, hogy az előző években megrendezett versenyeken jóval több résztvevő volt, a sportnap sikert aratott. Külön szívfolt volt a Kelet-magyarországi Területi Igazgatóságtól érkezett Pásztó KSZB, akik közel 40 fővel vettek részt a versenyben.

Itt szeretnénk köszönetet mondani a Postás-Matáv Sportegyesület Szabadidősport Bizottság tagjainak és a sportpályákat felügyelőknek, játékvezetőknek alázatos munkájukért.

Végül ismertetjük a helyezettek rangsorát:

Családi vetélkedő:

III. Molnár István és családja
Pásztó 1. KSZB

Tenisz – férfi:

I. Ács Zoltán, Pécsi Szállítási Üzem
II. Gál Attila, Bp. Kispest 1. posta
III. Preyer Tibor, Bp. 62. postabivatal

női:

I. Benedek Erzsébet, OLK

Teke – női:

I. Józsa Lajosné, (268 fa), Tiszakécske ph.

férfi:

I. Batta Rudolf,
(276 fa), Postavezérigazgatóság
II. Csendes Róbert,
(272 fa), Kaposvár posta

Sakk:

II. Österreicher László, Rákoskeresztúr 1.
III. Gáspár László, Rákoskeresztúr 1.

Látnisiz:

I. Dulánszky Jenő, Kemény Tibor,
Pécs posta
II. Meggyesi Zoltán, Tóth Ferenc, OLK
III. Tóth István, Horváth András,
Siófok posta

Asztalitenisz – női:

I. Balogh Lajosné, MP Rt. BESZK

férfi:

I. Jubász László, MP Rt.
II. Bódis Attila, Postavezérigazgatóság
III. Domján Gábor, Veszprém 1. posta

Kispályás labdarúgás – férfi:

I. OLK
IV. Cegléd 1. posta

női:

II. Dunántúli Postás SE
III. Pásztó 1. KSZB

Hírek

A jövő gyalogosai

Egy katalán vállalat új lehetőséget fedezett fel a turizmusban: városnéző körutakat szerveznek szerte Barcelonában a Segway nevű motoros gördeszkán. 20 km/h-val képes közlekedni az a kerekeken guruló, de elektromos motorral működő szerkezet, melyet 2001 decemberében mutattak be, mint a városi közlekedés egyik lehetséges alternatíváját, mellyel csökkenthető a levegő szennyezettsége. Most, négy évvel később a Segway úgy tűnik benépesítheti Spanyolország utcáit is, mivel egy katalán cég 50 euróért barcelonai városnéző túrákat kínál.

A rendőrségi engedély értelmében használhatják a járdákat, indulás előtt egy fél órás edzést tartanak, hogy a jármű főbb kezelési trükkjeit megtanítsák az érdeklődőknek, mely igen egyszerű, kanyarodáshoz például a test súlyát kell használni. Volt már 84 éves férfi is a jelentkezők közt. A vállalat egyben árulja is az új közlekedési eszközt, melyet Segway-mosolynak hívnak, mely arról az arckifejezésről kapta nevét, mely kiül az emberek arcára, mikor rájönnek, mennyire egyszerű a kezelése. A megrendelők közt található futárok, áruházak, még postások is, sőt volt, aki az autójából ugrott ki, hogy megkérdezze, hol kapható a szerkentyű, melynek ára 4634 euró.

Bátorság

Nyolcvan százalékkal csökkent a postások elleni kutyatámadások száma Németországban, amióta a kézbesítők kutyapszichológiai kurzusokon vesznek részt. A két-napos oktatáson megtanulják értelmezni a kutya testbeszédét, eltitkolni félelmüket és azt is elsajátítják, hogyan lehet megnyugtató hangon beszélni egy kutyával.

Kelet-magyarországi Területi Sportnap Szegeden

A Kelet-magyarországi Területi Igazgatóság kilenc megyéjének postásai mérték össze tudásukat, a Szegedi Sporttelepen 2005. augusztus 27-én megrendezésre kerülő Területi Sportnapon. Az időjárás eleinte nem fogadta kegyeibe a rendezőket és a résztvevőket, hiszen egész délelőtt esett az eső, délutánra azonban minden kiderült először az idő majd az eredmények is.

Az addig törtétek azonban erőt és bizonyosságot adhatnak mindazoknak, akik hisznek a játék örömeiben, a találkozásokról egyszerű megismételhetetlen és mégis örökké tartó élményeiben. Jó volt látni a lelkesedést a focipályákon, ahol nem csak az esőcseppek de a lövések is egyre sűrűbben záporoztak a négy pályán felállított nyolc kapura. A nagyrészt szakadó esőben vizes, csúszós füves pályákon lejátszott 38 mérkőzésen küzdelmes de sportszerű mérkőzéseken dőlt el a végső sorrend.

Rácz Tamásné igazgató asszony megnyitóját követően elkezdődtek a mérkőzések, a focipályákon 6 női és 22 férfi csapat, a tekepályákon többszáz női és férfi versenyző, valamint a fedett előtérben a női és férfi sakkosok ugyancsak népes mezőnye kezdte el a versenyzést. Sajnos a kiadós esőzés a teniszversenyt lehetetlenné tette (a családi vetélkedő is erre a sorsra jutott) de amint kisütött a nap, a betonozott területre pingpongasztalokat állítottak fel a rendezők és a játéklehetőséggel több tucatnyian éltek.

A vendéglátók *Ménesi Imre* csapata által felállított 500 személyes sátrában mind délelőtt, mind délután nehéz volt üres helyet találni. Délelőtt az eső miatt húzódtak be sokan, délután pedig a tucatnyi bográcsban megfőtt ízletes marhapörköltet tartalmazó műanyag tányérokkal teltek meg az asztalok. Minden benevezett résztvevő és meghívott vendég számára (számuk ez évben az 1100 főt is meghaladta) a Kelet-magyarországi Területi Igazgatóság az Üzemi Tanáccsal együtt döntve jóléti alapjából biztosította az ebédet és egy italt, valamint a résztvevők utaztatását, amelyhez

a szegedi illetőségű TISZÜ-höz tartozó dolgozók számára, részvételükkel arányosan a TISZÜ együtt döntő partnerei is támogatást adtak jóléti forrásaikból.

Közben a sporttelep épületének minden része hasznosulva új funkciót kapott, a büfé előtérét a gyerekek vették birtokukba. Öröm volt lelkes, elmélyült munkájukat látni, amellyel az üvegfestésben, szalvéta technikában és az agya-

Kispályás labdarúgás

Női:

1. Törökszentmiklós
2. Pásztó
3. Kiskőrös
4. Szolnok 1.
5. Kecskemét 1.
6. Mezőkövesd

• Legeredményesebb játékos:
Mikula Enikő,
Pásztó

• Legjobb kapuvédő:
Kovács Ferencné,
Törökszentmiklós

2005-ben a Fair Play Díjat Pásztó női labdarúgó csapata érdemelte ki. (Vándordíj)

A női kispályás labdarúgás első hat helyezetteje oklevelet, az első három, díjat is kapott. A Fair Play Díjas oklevelet és vándordíjat kapott.

A legeredményesebb játékos és legjobb kapuvédő díjat és oklevelet kapott.

Férfi:

1. Baja 1.
2. Hódmezővásárhely 1.
3. Kiskőrös
4. Kecskemét 1.

gozásban megtalálták az alkotás örömét. Az ő foglalkozásukat az Egészségügyi Rehabilitációs Központ munkatársai *Miksi Sándorné Edit* vezetésével szervezték példamutató gondossággal odafigyeléssel.

Elmondható azonban ugyanez a gondosság és odafigyelés az Üzemi Tanács szervezésében immár ötödik éve sorra kerülő komplex egészségügyi szűrést *Rabi Sándorné Marika* irányításával végző szegedi védőnőkről is. Bár a füves területen felállított sátraikból ez évben először a folyosókra kényszerítette őket az időjárás, mégis folyamatosan végezték tevékenységüket maximálisan alkalmazkodva a körülményekhez. Ennek következtében az öltözőfolyosó időnként egy arab bazársor zsúfoltságát idézte. A védőnők kedvessége, „ügyfél központúsága” és a várakozók toleranciája viszont ezt a helyzetet is kulturált keretek közé tudta terelni. Így ezt az évről évre népszerűbb lehetőséget az idén is minden negyedik résztvevő használta ki, pontosan 260-an. Közülük sokan átvehették az egészséges életmóddal kapcsolatos kérdésekre adott helyes válaszaik jutalmát a megadott jellegűre kisorsolt ajándékcsomagokat. Nem elhanyagolható ez az érdeklődés 2005 augusztusában pár

hónappal a Postás Egészségpénztár tervezett VBKJ-ba illesztése előtt.

Látványos üde színpontként és hangulatjavítóként ebéd után gyönyörködhetünk a szegedi Kontraxt Táncstúdió bemutatójában – vezetőjük *Szabóné Dancsik Tünde* –, az apróságok és a junior korosztály által bemutatott táncoknak nagy sikere volt. Napsütésben népes

szurkolótáborok előtt kezdődhetnek meg a lányok és a fiúk foci döntői. A győztes törökszentmiklósi lányok, bajai fiúk valamint a Fair Play Díjas pásztói női csapat mellett elmondható hogy a sportnap mind az 1100 résztvevője Fair Play Díjat érdemel, küzdeni tudásával, sportosságával és azzal a toleranciájával ahogy a rossz idő okozta

2005. augusztus 27. MPRT. KMTI. Szegedi Területi Sportnap **Eredmények**

• Legeredményesebb játékos:

Nyakóczy Róbert,
Kecskemét 1.

• Legjobb kapuvédő:

Dudás Imre,
Hódmezővásárhely

**2005-ben a Kuvik Pál emlékdíjat
Baja 1. férfi labdarúgó csapata érdemelte ki. (Vándordíj)**

A férfi kispályás labdarúgás első négy helyezetteje oklevelet, az első három díjat is kapott. A Kuvik Pál emlékdíjas csapat oklevelet és díjat kapott.

A legeredményesebb játékos és a legjobb kapuvédő díjat és oklevelet kapott.

Sakk

- Női:**
1. *Barna Erzsébet,* Kalocsa
  2. *Barna Krisztina,* Kalocsa
  3. *Tamás Hédi,* Kalocsa

- Férfi:**
1. *Balogh Ferenc,* Kiskunhalas
  2. *Kalocsai Károly,* Kiskunhalas
  3. *Antal Mibály,* Szeged 1.

Az első három oklevelet és díjat kapott.

Teke

Női:

Csapat:

1. Szállítói Iroda (Szeged-TISZÜ)	610
2. Számvitel (Szeged-TISZÜ)	586
3. HTYK (Szeged-Oktatás)	524
4. Szeged 1.	487
5. Orosháza 1.	478
6. Tiszakécske I.	470

Egyéni:

1. <i>Naschitz Katalin,</i> Szeged 1.	224
2. <i>Masa Aranka,</i> Szállítói Iroda	220
3. <i>Frányó Erika,</i> Számvitel	213
4. <i>Józsa Lajosné,</i> Tiszakécske	211
5. <i>Kuspiné Szegedi Helga,</i> Számvitel	197

6. <i>Félegyházi Ágnes,</i> Szállítói Iroda	195
<i>Elter Magdolna,</i> Szállítói Iroda	195

Férfi:

Csapat:

1. Szeged 1. I.	663
2. Szeged 1. II.	660
3. Görgetők (Szeged)	641
4. Sporttelep	633
5. Szeged PFÜ	613
6. Hódmezővásárhely 1.	594

Férfi:

Teke egyéni:

1. <i>Dobó Péter,</i> Sporttelep	231
2. <i>ifj. Sonkoly László,</i> Szeged 1. II.	230
3. <i>Jenei Csaba,</i> Szeged 1. II.	229
4. <i>Tóth Mibály,</i> Görgetők	228
5. <i>Szírbi Zsolt,</i> Szeged 1. II.	226
6. <i>Szvoboda László,</i> Kecskemét 1.	225

Tekében az első 6 helyezett oklevelet az első 3 díjakat is kapott.

Hírek

Év végéig minden kézbesítő biztonsági táskát kap

Az év végéig a közel 13 ezer kézbesítő mindegyike olyan biztonsági táskában szállítja a pénzt, mely rablás esetén festékpatronnal érvényteleníti a bankjegyeket. Jelenleg a kézbesítők kilencven százaléka van ellátva ilyen eszközzel. 2001-ben húsz, idén eddig három kézbesítőt támadtak meg; a csökkenő tendencia annak köszönhető, hogy a biztonsági táskával érvénytelenített bankjegyek miatt okafogyottá válik a rablás. A posta biztonsági programját azután gyorsították fel, hogy 2003-ban halálos rablótámadás ért egy veszprémi postást. Ezt követően a társaság azt ígérte, hogy a kézbesítőket 2004 végére szerelik fel a speciális táskával.

Felvásárolja az osztrák posta a Feibrát

Bejelentette a Feibra Magyarország Kft. teljes felvásárlását a magyar versenyhatóságnak az Österreichische Post AG. Az eddigi tulajdonosok, 50-50 százalékban a Feibra alapítója, *Anton Feistl* és *Thomas Heller* üzletember. A Feibra Ausztriában működő vállalkozásában, a Feibra Österreichban az osztrák posta már 75 százalékban tulajdonos, és az idei év végéig ugyancsak teljes átvételt tervez. Az osztrák posta a magyarországi felvásárlással – és általában új kelet-európai stratégiájával – a hazai piacon várható forgalomcsökkenést szeretné ellensúlyozni. Magyarország mellett tervezi a cseh, a román és a bolgár levél-, illetve információsanyag-terjesztő piacra való beszállást, valamint azokban az országokban is – így Szlovéniában, Horvátországban, és Szlovákiában – terjeszkedni szeretne, amelyekben a csomagterjesztésben már jelen van.

helyzetet fogadta. Kivéve azt a kettő (vagy egy) résztvevőt, aki a forgalmas előtérben az asztalra egész délelőtt kiállított kupák, és díjak közül egy óvatlan pillanatban kivette az önmagának szánt díjat ezzel kellemetlen helyzetbe hozva a rendezőket és a díjak igazi tulajdonosait. Lehet hogy ők még nem is tudják de az igazi vesztesek mégis csak ők ketten (vagy lehet hogy egy és ugyanazon személy) mert a sportnap résztvevőinek ünnepét ez nem tudta elrontani. A két eltűnt díjat az igazi tulajdonosaik megkapják utólag, az egyszemélyes zsűrizőknek pedig újra és újra ki kell találni valami újabb és újabb mesét ami előbb-utóbb lelepleződik. Ha nem, akkor pedig jelentkezhetnek a szervezőknél a Hány János-díjért.

Végül de nem utolsósorban köszönjük a résztvevők nevében a Jóléti Szolgáltató Iroda által rendelkezésre bocsátott pályákat, külön ki kell emelni a Sporttelep dolgozóit élükön *Olasz Ferencné* vezetővel akik mintaszerűen előkészítették a pályákat, és mindenben, mindenkor számíthattak rájuk a rendezők és a résztvevők. *Ménesi Imre*, *Simai Sándor* és a vendéglátós csapat főztje pedig aranyérmes vagy legalábbis egy különdíjat érdemelt volna, a résztvevők egyhangú véleménye alapján. Mindazoknak köszönet jár, akik a sportnap szervezésében az utaztatásban résztvettek, végül de nem utolsósorban köszönet a Postás Szakszervezetnek hiszen *Maróti László* TSZB-titkár vezetésével mind a szervezésben mind az anyagi támogatásban oroszlánrészt vállaltak. Mindazoknak, akik hajnalban

buszra szállva elindultak a Szegedi Postás Sporttelepre mert várták ezt a napot, küzdöttek a pályán majd az asztal mellett ülve kiértékelték az eredményeket a rég látott ismerősökkel, a postások nagy családjának tagjaként. Így lehetett ez a nap több mint egy nyári hétvége a sok közül. 2005. augusztus 27-ét így a kelet-magyarországi postások családi ünnepeként tarthatjuk nyilván.

Hogy ünnep volt az a résztvevők tapsából és ovációjából is érzékelhető volt, amely a Sportnap örökös szervezője *Lakatos Albert* eredményhirdetését és a győzteseknek járó díjak átadását kísérte. A díjakat *Barkóczy Sándorné* a TISZÜ ÜT elnöke, *Ilyés Sándorné* a Postás Szakszervezet alelnöke TSZB-titkár, *Kalmár László* Kelet-magyarországi Területi Igazgatóság ÜT elnöke és *Maróti László* a Postás Szakszervezet alelnöke TSZB-titkár adták át a helyezettek részére.

A Sportnap kezdetétől jelen lévő *dr. Keresztes Péter* általános vezérigazgató helyettes és *Rácz Tamásné* Kelet-magyarországi Területi Igazgató a délutáni eredményhirdetésen már más irányú elfoglaltság miatt nem tudott jelen lenni, de a délelőtti versenyeket folyamatosan a helyszíneken követték figyelemmel és elismeréssel nyilatkoztak a rendezvényről, csakúgy mint *Sztabura Lászlóné* a Postás Szakszervezet alelnöke TSZB-titkár.

Az eredményhirdetés után a nagysátor alatt pedig késő estig szólt a zene, a legkitartóbbak egészen az este tízkor sorra kerülő zárásig rophatták a táncot a Meszlényi duó zenéjére.

K. L.

☞ A 2. oldal folytatása

szeptember

Radnótinak mást jelent:

„Ó hány szeptembert értem meg eddig ésszel!/
A fák alatt sok csilla,
barna ékszer:/
vadgesztenyék. Mind
Afrikát idézik,
a perzselőt! A hűs
esők előtt.”

Felhőn vet ágyat már az alkonyat/
a fáradt fákra fátylas fény esőz./
Kibomló konttyal jó az ősz.”

Persze nem mindenkinek jutott annyi talentum, mint Petőfinék és Radnótinak, de azért ezeket az ismeretlen kalendáriumi rigmusfaragókat is érdemes idézni, hiszen az ilyen és ehhez hasonló funkcionális költészettel kezdődik A Költészet.

A Képes Friss Naptár rímfaragója 1943-ban így dall:

„Elszáll a madárcsapat, –/
Vetés alá szántanak./
Csalit között eb csahol./
Nyúl futkároz, puska szól.”

No persze, mert a szeptember a vadászati idény kezdete is, a szarvasbögése. Mit mond a csízió az 1810-es Ujj és Ó Kalendáriumban?

„A' fák' leveleit szórja az Ősz szele./
Mindent sárgítani kezd a' változás Tele./
El tölt – jelen való – és barna jövendő./
Ezen kerekembe forog az esztendő.”

Az 1839-ből való Fűskuti Landerer Uj Historiai Kalendárumban olvasható:

„Hogyha elvégezted nyári munkádat/
Földedet őszire még jókor beszántsd/
Hogy a' nyár utólján szép, 's meleg
napokkal/ Vethessed be a' földet az ősz
magokkal.”

Szeptember elnevezése

A költészet és klapanciák után térjünk rá a prózára. Szeptember a régi római naptárban a hetedik hónap: Szeptem mensis, a római kalendáriumban márciusban kezdődött az év –, adja hírül a Népszabadság 2001-ben megjelent kitűnő kalendáriuma. Germanicus császár megirigyelve Julius Caesart és Augustust, akik magukról hónapot neveztek el, megkísérelte, hogy róla nevezzék el e hónapot, de ez csak kis időre sikeredett. Talán, mert nem volt annyira meghatározó egyé-

niség, mint a két nagy cézár. Nálunk a szeptember a kilencedik hónap, amely harminc napos.

Szűz és Mérleg

A hónap nagy része a Szűz csillagkép jegyében telik, 22–23-án a Nap a Mérleg jegyébe, s egyúttal az ősz „napéjegypontjába” lép. S habár én nem hiszek az asztrológusoknak, azért elárulom, hogy Susan Miller A 2005-ös horoszkóp szerzője reményt kelt a „Szűzekben”: „Az elmúlt években világossá vált, ami megint gathatna téged. Ha elbuktál is néha, felálltál, leporoltad a ruhádat, és továbbhaladtál. Mindenki észrevette az újonnan szerzett magabiztosságodat és önbizalmadat... A Szűzek általában szerény lelkek. Továbbra is azt maradtál, de mostanra megjelent egy csillogás a szemedben: 'Láttam, szenvedtem, elviseltem és megerősödtem!' Amíg élünk, kihívásokkal kell megküzdőnünk, de általában nem a kihívás maga számít, hanem a mi reakcióink a kihívásra. Mivel ezt tudod, és szárnyalni is megtanultál közben, mostantól kezdve senki sem állhat utadba.” A Mérleg jegyében születetteknek pedig azt jóslja, hogy szerencsesorozatuk 2006 novemberében sem ér véget. Mit mondjak erre? Higgyünk a szerencsében, ez semmibe sem kerül. Megvallom, furcsálom azokat, kik nem saját magukban, hanem a csillagjegyekben hisznek.

Kisboldogasszony napja

A katolikusok szeptember nyolcadikán tartják a Kisasszony, vagy Kisboldogasszony napját. Ez Szűz Mária születésének emléknapja, róla nevezték el Csepelen a Szent Imre téri templomot: Kisboldogasszony templomnak. E nap vigíliáját, azaz nyolcadát is megülték, és búcsúnappá tették. Ennek is régi hagyománya van Csepelen, a szeptemberi Mária-napok erre a bizonyíték. Mária a „hajnali szép csillag”, a „Napot szülő Csillag”. Kisasszony a magyar népi hitvilágban kísérteties lény, a népmesék elvarázsolt tündére, királyasszonya. Viselkedése nyugtalan és különös, táncol, szekérre ül, kincset őriz. Vigyázat! Aki tiszteletlenül beszél róla, azt álmlában meggyötri. Ekkor kezdik az új vetés előkészítését. A vetőmagot előző éjjel vagy hajnalban harmatra tették, hogy a búza ne üszkösödjön. Kukoricaszárát, fűzfát, szénát, három almát és három nádszálat is szenteltek ezen a napon, melyekkel később a beteg állatokat gyógyították.

Forr a bor

A katolikus egyház szeptember 29-én Szent Mihály napján, Mihály arkanyalra, az utolsó ítélet angyalára emlékezik. A legenda szerint az itáliai Garganó-hegyen jelent meg, ahol a tiszte-

letére templomot építettek. Mihály az egyház és a halottak oltalmazója, a lélek jó és gonosz cselekedeteit mérlegeli. Vigyázat! Jó lesz tehát jóba lenni Mihály arkanyalral. Szent Mihály az angyalok fejedelme, a holtak bírója, aki a túlvilágra kíséri a lelkeket. Ő a katonák, a gyógyszerészek és Vác védőszentje.

Az egyik legörvendetesebb szeptemberi fejlemény, hogy Szent Mihály napjára, szeptember 29-re, kiforr az újbor, lehet nyakalni, vásárokat tartanak, behajtják az állatokat, számadást tartanak, megpihennek az őszi munkák és állítólag még a fű sem nő tovább. Érdemes tudni, hogy Mihály héber eredetű keresztnév. Jelentése: Istenhez hasonlító. A legrégebb, leggyakoribb nevek egyike. A néphit szerint, ha Szent Mihály napján az ég dörög, jó őszt, de nagy telet várhatunk. Ha sok makk leszen akkorra, sok hó leszen karácsony előtt.

Nekem kicsit morbid emlékem van a Mihály névről. A Farkasréti temető egyik sírkövén olvastam valamikor a múlt században:

„Mihály, jó neked itt megpihenni,
Itt már téged nem bánt senki.”

Szent Gellért idegen volt, pogányok a magyarok

S persze ne feledkezzünk meg szeptember magyar szentjéről, vértanújáról, Szent Gellért csanádi püspökről, akit szöges hordóba zárva görgettek le a Boszorkány-hegyről, vagy másképpen Kelen-hegyről, amelyet most Gellért-hegynek nevezünk. Ha felballagunk egy szombat vagy vasárnap a hegy oldalába és megtekintjük a Gellért-szobrot, kérdezzük meg: ki volt Gellért püspök? magyar? Nem, olasz. Miért árulta el királyát, Orseolo Pétert, akinek esküt tett? Miért nem engedte be a királyt Székesfehérvárra? Miért akart Gellért-hegynél lévő gázlón át, András herceghez átállni, aki ellensége volt királynak? Kik voltak, akik megbüntették köpenyforgatási szándékáért? Pogányok? Pogány magyarok, akiket tűzzel-vassal akart a hitre és új életmódra kényszeríteni? Lehetséges, hogy mindig a győzteseknek, az idegen páncélosok által támogatott papságnak és királynak van igazuk, akik nem engedik a legyőzötteket, hogy történelmüket elmondják? Nehéz erre a válasz.

Végül a szeptember, a szabadságok lejártá után, a munka és a tanítás kezdetének hónapja is. Amikor a felnőttek visszaállnak a mókuserékbe és a gyerekek visszaülnek az iskolapadba. Kezdődik minden előlről. E ténynek csak azon szerencsések örülnek, akik szeretik hivatásukat, szeretnek tanulni. Bár egyre többen lennének ilyenek.

☞ Folytatás a 38. oldalon

HASZNOS TUDNIVALÓK

A háztetőkre kerülő hullámpala színe előbb-utóbb megkopik. Ezért azonban nem kell kicserélni, mert szerencsére a hullámlemezeket át lehet festeni – akár házilag is – (bár nem általános gyakorlat), és különleges technológiája sincs, eltekintve a meredek ferde síkon végzett munkától. Az építészet a tetőt az épület ötödik homlokzatának tekinti. Ez kínálja a megoldást is: gyári (vagy más) festék hiányában, a hasonló igénybevételek miatt, a homlokzati festékek közül lehet választani. A bevonattól azt várjuk, hogy legyen: uv-sugárzás- időjárás- és kopásálló, tartós, gazdaságos és kiadós, egy rétegben felhordva is vastag bevonatot képezzen, az adott felületen jól tapadjon stb.

Az elvárásoknak a műgyanta bázisú homlokzathfestékek felelnek meg leginkább. Így például a habarcs konzisztenciájú Vliesin festék, melynek 0,8-1 kg/m² az anyagszükséglete, 0,6 mm vastag bevonatot hoz létre. Nyeles kefével, vagy teddyhengerrel is felhordható. Gyártó és forgalmazó: KEMIKÁL Rt. Tel: 06-1-215-7370.

A festéket száraz, szélmentes időben, +10-15 C fok között a legjobb felhordani. Festés előtt a hullámlemezek felületét nyeles kefével és slaggal, illetve a víztömlő helyett magasnyomású mosóval alaposan meg kell tisztítani. Növeli a tisztítás hatékonyságát, ha azt közvetlenül hosszabb eső után végezzük el. A tisztítás után 36 órán belül, teljesen száraz tetőfelületen végezzük a festést, egy rétegben felhordva azt. Növeli a festék tapadását, ha bedörzsöljük a felületbe. (Ezért is ajánljuk a kefést, vagy teddyhengeres felhordást.)

Mind a felület tisztításánál, mind a festékfelhordásnál, a munkavédelmi eszközök mellett a hullámlemezek törés elleni védelméül a felületre fektetett, kirögzített tetőlétrákat kell használni.

Sokszor szükségünk van arra, hogy valamilyen bútorra, ágyra méret szerint kellene elvágunk a szivacsot. Sokan próbálkozunk vele, de rendszerint nem sikerül szépre. Nem könnyű ugyanis a szivacs darabolása.

A háztartásban található vágóeszközök közül a mi barkácsolásainkhoz legalkalmasabb eszköz a mind szélesebb, és a legvékonyabb élű hússzeletelő kés. A filctollal jelölt vonal mentén mindig egy irányba vezetve a kést (nem fűrészelve!) és jól rányomva lesz a legegyszerűbb a vágás. Persze nem biztos, hogy első nekirugaszkodásra tökéletesre, simára sikerül vágni, mint ahogyan a boltban a géppel szabnák le a felesleges darabokat, de nem szabad elkeseredni, egy-két próbavágást megérdemel, hogy a munkánk eredményes legyen.

D. I.

A 37. oldal folytatása

OKTÓBER

Régezte Őszhó, Bögöly és Magvető hava. A keresztények Mindszent havaként tartják számon. A szőlészek szerint a Szüret hónapja. Az asztrológusok meggyőződése, hogy ez a Skorpió hava. Mi, magyarok pedig 1956 óta, hivatalosan pedig 1990 óta a most már elég, szabadság, az öntudatra ébredés, a forradalom havának tartjuk. Október a tizedik hónap, 31 napos. A rómaiaknál a nyolcadik volt az évkezdő március-hoz képest. Neve a latin „octo”, nyolcadik szóból ered. Egy császár, Domitianus, aki természetesen az örökkévalóságra kacsintgatott, ezt a hónapot akarta kiválasztani magának, hogy nevét és hírnevét öregbítse, de nem volt olyan szerencsés, nem volt olyan sikeres, mint Julius Caesar és Augustus Caesar, így neve sem maradt fenn, legalábbis a naptárban – ezt adja tudtul a Népszabadság 2001-es kitűnő kalendárium.

Október időjárását, mint a legfontosabb szolgáltatást minden kalendárium közli. Így a Fűskuti Landerer is, amely szerint 1839-ben a hold' járása és változásai a következők: „A hold megújul 7-én 3 ór. 29 m. délután. Béborult essős napok. Az első negyed kezdődik 15-én 7 ór. 40 min. este. Változó szeles napok. A' hold megtelik 22-én 5 ór. 47 min. este. Tiszta, kellemes napok. Az utolsó negyed kezdődik 29-én 9 ór. 16 min. regg. Hűvös éjjelek.”

Csaknem 100 évvel később is hasonló volt az időjárás. Íme a bizonyíték az 1937-ben megjelent Budapest Képes Református Naptárából: a „Százéves naptár szerint néhány derült nap után változóra fordul. 17 és 26 között hó és nagyobb lehülés. Végre szél.”

Október a szüret hónapja is. Erre utalnak a versikék, amelyeket összeszedtem kedves olvasóimnak. Engedjék meg, hogy először kedvenc naptáramból, az 1839-ben megjelent Fűskuti Landerer Uj Historiai Kalendáriomából idézzek egy versikét: „Megérett a' szőlő szinte szép reményed/ A' melynek árával meg telhet erszényed/ Készíts hordót, kádat, 's egyéb edényeket/ Mellyekbe bérakhasd szedett fűrtjeidet/ Ha megszürted mustod tartsd tiszta hordóban/ Igy nem könnyen lészen károd a borodban.” A Képes Friss Naptár 1943-ban ezt közli: „Üres már a házeresz./ Szőlőlevél: kékeres./ Ökörnyál ezüstje leng, – /Szürete-lők dala cseng.” A Képes Kálvin

Naptár 1958-ban is már a szántást is említi: „Szüret van, drága, illatos./ A szomszédunk szőlőt tapos./ Majd vérszínűmustot merít./ A papék a diót verik./ Vetés alá szánt az eke./ Jövő kenyér ígérete/ Omló rögök közé pereg./ Hullának a falevelek”.

„Ami túl sok, az kevesebb az elégnél – figyelmezteti olvasóit A Jó Egészeg Naptára 1927 októberében. – Ha ezt az igazságot megszívleljük, tartózkodunk a kicsapongásoktól, a túlzástól, józanok, egészségesek és boldogok leszünk. Egy-két napi dinom-dánom, holtig tartó szánom-bánom. A dinom-dánom a bűn, a szánom-bánom a bűnhődés. A bűn oly pillanatnyi örömet jelent, amelyből örökkévaló szenvedés sarjadhat.” Az 1959-es Képes Kálvin Naptár is a lelket kívánja erősíteni, amikor Kálvint idézi: „A mi megigazulásunk egyedül az Isten irgalmaságán nyugszik: mivel ezt a hittel ragadjuk meg, azért mondjuk, hogy a hit megigazít.” Az Országos Református Szeretetszövetség 1934-es naptárának készítői a vetésről és annak átvitt értelméről üzennek: „Amit vet az ember, azt aratandja is. Mert aki vet az ő testének, a testből áradó veszedelmet, aki pedig vet a léleknek, a lélektől arat életet.

Október az öntudatra ébredés és a forradalom hónapja is, olyan mint március, csak még sok idő kell, míg beivódik a nemzet tudatába. Most hadd idézzem a Csepelre száműzött, munkásművelő Tamási Lajosnak egy kevésbé ismert versét 56-ról.

Reggel

Amikor reggel kivezették
bekötött szemmel a térre
a vén foglyot, a vad szakállút,
meglátszott, hogy remeg a térde.

Nekidobta hátát a falnak,
ennyi tellett rémületéből,
a lába előtt már tócsa fénylett
verejtekéből s vizeletéből.

Köröskörül az apró házak
figyeltek, szinte elhagyottan,
s hallatszott jól, hogy könnyű tankok
cirkálnak a külvárosokban.

S mikor három katonának
parancsot adtak a lövésre,
a vén fogolyoknak nem jutott már
idő sírásra, hördülésre:

megrándult testét iszonyodva
földobta és levágta a porba
a kín, s villanó dördüléssel
három géppisztoly letiporta.

Három katona megy a téren,
fény veri parafa-sisakját.
Egy közülük várja a bosszút,
mert sejti, hogy megölte apját.

Tamási Lajost 56-os verseiért rövid
időre börtönbe csukták. Kiszabadulva,
halálig a munkásművelődésnek élt.

Radnóti Miklós az Őszhót költészet-
té varázsolja: „Október //Húvös
arany szél lobog./ leülnek a vándorok./
Kamra mélyén egér rág./ aranylik fenn a faág./ Minden aranysárga itt,
csapzott sárga zászlait/ eldobni még nem
meri, hát lengeti a tengeri.”

A költő nem tudta, de talán nem is volt
érdemes megélni a felszabadulás-meg-
szállást. Vajon, mit mondott volna, mit írt

volna erről az enyhén szólva ellentmondásos jövőről, amit elvettek tőle a keretlegények? Olvasóimnak érdemes egy pillanatra eltöprengeniük az 1985-ös Kincses Kalendárium 1945-öt idéző eseményein: „Negyven éve történt: Napi száz-ezer pengőért vette bérbe a Népbíróság a Városi Színházat a Szálasi bűnperekre. A jegyigénylés óriási méreteket öltött. – Újdonság az élelmiszer piacon: libahúsból készült kolbász és virslit kínálnak, csillagászati összegért. – A MÁV bejelentette: a Budapest–Bécs gyorsvonat kivételével, az összes polgári személyszállító vonat, szénhiány miatt a további intézkedésig nem közlekedik. – **Duplájára emelkedett a temetkezési költség: nem érdeemes megalni sem.** – Ki feji a szóját? Az éhezõ pesti gyerekek nem kapják meg a szójababból készített műtejet. – Kétszáz szesztestvér Vácott félholtra verte a futballbíró: Egy sípfújás miatt szabadult el a pokol? – A biológus üzeni: inkább legyen hideg a lakásunk, mint sötét. Így elkerülhetjük az óvóhely-betegséget. – Sztálin: 'Szeretem Finnországot.' A szovjet nép meleg, baráti kapcsolata a finn néppel. (Mit szóltak ehhez a finnek?) – Nem zárják be a tőzsdét?! – Olcsóbb lett a kenyér és a liba: egy kiló ára 4200 pengőre mérséklődött, ami megfelel egy havi fizetésnek. – Gerő Ernő nagy beszéde Szolonokon: Le kell győznünk a súlyos inflációt! – Bergenbelseniek! Ki tud Salamon Arnoldról, akit 1944. október 28-án hur-

coltak el Csepelről? – Rettegnek a munkából hazatérők: Sötétedés után vetkőztető bandák garázdálkodnak a fővárosban.”

A „Füskuti” természetesen közli minden kalendáriumok lényeges információját: „októberben esendő nevezetesebb vásárokat” is: Arad – Beregszász – Debreczen – Eszék – Fehérvár (Székes) – Hatvan – Lőcse – Vác.” A Képes Friss Naptár alkotói pedig naprakészek, hiszen közlik „a megnagyobbodott Magyarország vásárainak teljes jegyzékét...”

Októbert a Skorpió havának is tekintik, pedig csak 23-án kezdődik a Skorpió uralma, addig a Mérleg a domináns. Mindenesetre Susan Miller 2005-re írott horoszkópjában elárulja, hogy a Skorpió jegyében születettekre csodás év vár. „Amint stabilizálódik és ismét kiszámítható lesz életed, úgy tér vissza régi optimizmusod is, és az év végére már rengeteg bizonyítékod lesz arra, hogy te vagy ismét a felemelkedő csillag a horizonton.” Persze „csillagom”, nem árt kételkedni. Annyi jót ígér Zsuzsánna, mint egy politikus a választások előtt: vajon mennyi valósul meg belőle? Ha valamely jóslat túl szép, az gyanús.

És végül, hogy még jobb kedvvel fejezzük be a kalendáriumokban való találgatást, nézzük, mit mond a Csízio nagy élettapasztalattal rendelkező huncut szerzője az Ujj és Ó Kalendáriumban, 1800-ban? „October is itt van, immár szüreteznek,/ Hogy meg-ért a szöllő, azon örvendeznek,/ Sok gazda jó borát izzadva sajtólja/ Mikor feleségét otthon más tsókolja.”

Udvarhelyi András

Lengyel Géza
Október

*Imola, őszi rózsza
és más lila színekben pompázó csoda
díszíti a mezőt,
dértől ezüstös réteket,
köderdőt járva játszik a képzelet;
manók léptét hallja
ha hull a fáról a makk
s ha elbal ennek hangja
zörgő avar között egérke matat
míg meg nem indul az ég
hideg könnyáradata –
hol van már a nyár, vénasszonyok
nyara! –
ordas szél fúj – furulyál tengeri;
vackába bíj ki tud,
van aki sírgödörét keresi*

SAKK – életre-halálra a dicsőségért!

A FIDE (Nemzetközi Sakkszövetség) a sakkvilágbajnokság ügyét rendezendő, első lépésben Buenos Airesben rendezi meg a világbajnokjelöltek versenyét (szeptember 27.–október 16.) melynek győztese játszhat majd meccset a sakkvilágbajnoki címért, Vlagyimir Kramnyikkal, eldöntendő, hogy ki a világ legjobb sakkozója. Ez a mérkőzés felszámolhatja az 1993 óta tartó káoszt (amikor is két világbajnokunk lett egyszerre) hogy végre a sakkvilág újra tisztán láthassa, ki a legjobb sakkozó a világon?

Igaz ugyan, hogy Kramnyik helyzete kisé kényes, hiszen hiába győzte le Kaszparovot párosmérkőzésen 2000-ben, félhivatalosan azóta is Garri Kaszparov áll a világranglista (Élő pontszámítás szerint) élén, ami jogilag meglehetősen furcsa helyzet.

1945-ben Aljechin halála után a FIDE hatos meccsversenyt (1948 Hága–Moszkva) rendezett az érdekeltek számára, amelyből Botvinnik került ki győztesen (Szmiszlov, Keresz, Resevszki és Euwe előtt) s egészen 1963-ig (két rövid megszakítással – Szmiszlov és Tal ellen vesztett, de revánsmeccsen visszaszerezte a címet) ő volt a primus inter pares. A FIDE kezdeményezésére Botvinnik lemondott a visszavágó mérkőzés jogáról s Petroszjan valamint Szpasszkij az új rend szerint jutottak el a trónra, amelyre 1972-ben aztán Bobby Fischer kapaszkodott föl, miután lekasabolta vetélytársait: Tajmanov 6-0, Larsen 6-0, Petroszjan 5-1) s végül Reykjavikban Szpasszkijjal is végzett 7-2 arányban. Ő azonban harc nélkül eltűnt s feladta szerzett jogát, mire újra a szovjeteké lett a sakktrón: Karpov 10 évig, Kaszparov 15 esztendeig uralkodott, közben azonban megfosztották hivatalos címétől s a kettős látszaturalom közepette sokasodtak a világbajnokok: Halifman, Anand, Ponomarev és Kaszimdzsanov a FIDE új rendszer szerint, amely kegyetlen gyorsjátékkal

áldoz a sakkiúságnak, hagyományos versenyek helyetti direkt kiesési szisztémájával leginkább a teniszhez hasonlítható.

A világbajnokságért mérkőzők közé párhuzamban Short, Anand majd Kramnyik valamint Kamsky is bekerült, miközben a Sirov–Kramnyik mérkőzés győztesét – hogy-hogynem – sikerült félreállítani (Kaszparov-vonal) de végül Kaszparov lett az abszolút vesztese a káosznak, mert meglepő módon 2000-ben a korábban Sirov ellen vesztes Kramnyikkal ült le Londonban, s elhamarkodva egy könnyű 16 játszmás meccsen, két vereség mellett 14 döntetlennel elveszítette a koronát. Sic transit gloria mundi! Öt év múlva aztán rangelsőként minden idők legeredményesebb játékosa önként távozott az arénából, hogy politikai síkon bizonyíthassa képességeit az egész világ ámulatára-bámulatára. Ki tudja hová vezet az útja?

Mindenesetre a sakkvilág sóhajthat egy nagyot, ha a FIDE tisztába teszi a hagyománynak megfelelő világbajnoki rendszert. Úgy is mondhatjuk: Meghalt a Király – éljen a király.

A nyolc világbajnokjelölt: Adams, Anand, Lékó, Topalov, Morozevics, Szvidler, Kaszimdzsanov és Polgár Judit a játszó, s egy közülük biztosan eljut Kramnyikig és ha győz, akkor a helyére kerülhet minden. Kár, hogy tavaly Brisságóban Lékó Péternek hajszalra nem sikerült megszereznie az óhajtott babérkoszorút. Egy költői kérdést azonban feltehetünk magunknak talán mégis: vajon nem lett volna-e még becsületesebb, ha Kramnyik is csatlakozik e nyolcshoz, önszántából, esetleg? Kérdésünkre ne várjunk választ. Tehát; szeptember-október, néhány kávé kell csak elszűrölnünk, aztán majd élvezhetjük a viadalokat a távolból, az internet segítségével szinte egyidejűleg a történésekkel.

Ja, a nagymesterek 1 millió dollárért valamint a dicsőségért játszanak majd: remélhetőleg életre-halálra.

A VÖC POENIA					OSZAK TRAVEN FÖGÉNYE	IVÉD MÉRŐNK, FELTÁ- LÁLO V.	BASDAD LAKÓJA	ERŐ SÉPES BEZÁR- TENYÉR	HAZARD KARTYA- JÁREK					
BÖLCS FERFIBŐV MESTRU- TAGÁT	ÖSSZE- KÉSZALT S. T. FÜL LÁNDG	PORTUGÁL OLASZ LÜDEM- BURG AUTÓJEL HATÁRRAI TEHERLÉN LÁNDI	SPANYEL KAROS SZÉN SZEMT	SRÁFBAK NEM ADHAK NEKI	KÉN ELEMI SZÉN	SZÉNS FAMUT- KÁSZON	BARANYA MÉDYEI FÖGÉNY	ELEMŐS TANA ESZENCIA	LÉTEZIK, TÉNY- LÉGER	COXON DÁTUM- RAG	BASDADI ÖVEZET	NÉMET HÉRSZOLA LITUM	NEVES ÓRÓ- VÁO- TEDEK	
KÖRÖSLŐ FELK- BETT LAPOK	CHINÓ KARÓTO FILME FŐI NÉV	AL A TÁVO- LÁRRI	POSZTIV SAROK SILBAK	NYERŐ KAROS SZÉN SZEMT	EGYENLŐ RÉSZEK SZÉLT V FOLYÓ	GITÁR- DARABAI VÖLGYBE MÁRZH	TÉMAI FEL- DOLGODE MÉRSZÓ- LÉLÁS	RENDŐR HÁJ- ÁLLAT	RENDŐR HÁJ- ÁLLAT	RENDŐR HÁJ- ÁLLAT	RENDŐR HÁJ- ÁLLAT	RENDŐR HÁJ- ÁLLAT	RENDŐR HÁJ- ÁLLAT	RENDŐR HÁJ- ÁLLAT
NÉZDEN FÖG	KÉSI- TETRE- FENÉR ISTVÁN	R	VOLT	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

POSTÁS DOLGOZÓ

A Postás Szakszervezet lapja
Szerkesztőség: 1146 Budapest,
Cházár András u. 13.

Levél cím: 1406 Budapest, Postafiók 14.

Felelős kiadó:
Mundruczó Kornél elnök

Felelős szerkesztő: Udvarhelyi András
Telefon: 465-3715

Nyomdai munkálatok:
FHM Nyomda
ISSN 1219-3712